

9 770353 734051

Intervju z dr. Markom Pavliho

str. 26-27

RADIO CELJE
90,6 95,1 95,9 100,3
NOVI TEDNIK
VSAK ČETRTEK

Št. 44 / Leto 70 / Celje, 5. november 2015 / Cena 2,50 EUR / Odgovorna urednica NT mag. Marjetka Raušl Lesjak

novi tednik **70** LET
za Vas!

Skupaj.
Prijazno in s storitvami,
ki so vam blizu.

ABANKA
banka celje
Banka prijaznih ljudi

www.abanka.si | Abafon 080 1 360

Grožnje za zdraviliški turizem

Če bo vlada sprejela novo uredbo o koncesiji za rabo termalne vode za ogrevanje in potrebe kopališč, kakršna je pripravljena, je ogrožen zdraviliški turizem pri nas, opozarjajo predstavniki domačih zdravilišč. Gostinski delavci pa se bojijo, da bodo najprej na udaru prav delovna mesta. str. 2-3

Foto: arhiv NT (SHERPA)

GOSPODARSTVO

**Rakuša ni več direktor
radeške papirnice** str. 4

**DUTB: rešitev ali
katastrofa?** str. 5

CELJE

**Na nepremičninskem
trgu živahneje** str. 6

**»Nikoli ne bomo
povsem varni pred
poplavami«** str. 10-13

**Letos voda, sledijo
energetske obnove**
str. 14-15

KULTURA

**Trubar – prvi politični
prebežnik** str. 9

ŠPORT

**Pet naših odbojkaric
upa na pot v Rio** str. 19

AKCIJI

**(S)hujšajte z Novim
tednikom in Radiem
Celje** str. 34

**Bodite na naslovnici
Praznične Petice!** str. 35

UVODNIK

Za »šankom«

V teh dneh me je kar nekajkrat prijelo, da bi zaprla svoj račun na enem od najbolj razširjenih spletnih družbenih omrežij. A ne zato, ker bi mi bilo že preveč poročanja o beguncih in migrantih, ki prehajajo skozi našo državo, temveč zaradi načina, s katerim se to dogajanje tako vročerkvno vrednoti.

Seveda smo spet kot že stoletja razdeljeni na dva nasprotujoča si pola. Res ekstremno nasprotujoča. Na eni strani so tisti, ki menijo, da gre zgolj še za eno veliko preseljevanje narodov, pri čemer ne mahajo s parolami o islamizaciji in se imajo za povsem »liberalne in odprte«. Na drugi pa so tisti, ki med to množico ljudi vidijo samo mlade moške, ki bi se po njihovem mnenju morali bojevati v državi, iz katere bežijo, menijo, da so teroristi, in objavljajo fotografije, na katerih naj bi bilo videti, kako sovražno razpoloženi so do zahoda. Oboji na svojih profilih objavljajo zgolj tiste vsebine, ki dokazujejo osebno razlago tega dogajanja.

Družabno omrežje je sicer že pred časom postalo svetovni gostilniški »šank«, kot slikovito opisuje slovenski pisatelj in kolumnist Miha Mazzini. V primeru beguncev oziroma migrantov pa je z zlorabo prvotnega namena postalo prava

Mag. MARJETKA
RAUŠL LESJAK

Vsak si sestavi takšno resničnost, kot jo želi sam videti.

Res se lahko tolaži s tem, da zdaj pa končno lahko bere, posluša in gleda tisto, kar mu ustreza, a se pri tem utaplja v iluziji, da je to, kar spremlja, edino resnično.

Svet tam zunaj pa ni zgolj samo takšen, kot ga dojema ta posameznik. Ni zgolj njegov mali in neoporečni medijski svet. Resnica je vedno nekje vmes. Zato je življenje v svojem skazenem svetu predsodkov (takšnih ali drugačnih), brezbržnosti in zanašanja nase zgolj iluzija.

Naš tokratni intervjuvanec dr. Marko Pavliha pravi, da družba ne more preživeti »brez spoštovanja temeljnih moralnih, etičnih in pravnih pravil«. V »naši državi« pa tudi boleče občuti primanjkljaj »sočutja, strpnosti, spoštovanja, poštenosti, skrbnosti, prijaznosti, vedrine, optimizma, domoljublja. Kljub temu meni, da ne smemo obupati. Tudi sama še nisem obupala nad objavami. Tudi nad tistimi na družabnem omrežju ne.

Za vašo popolno obveščenost

ŠPONEDELJKOVO Sportno DO POLDNE

VSAK PONEDELJEK od 10.15 do 11.45

95.1 | 95.9 | 100.3 | 90.6 MHz www.radiocelje.com **radio celje**

ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
4	15 4	16 6	17 5 18
PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
7	17 7	17 6	18 6 17

Misel tedna

Čas izreče sodbo in postavi stvari na svoje mesto.

(Voltaire)

Bodo visoke koncesn zdravilišča spravile n

V SSNZ upajo na dogovor z ministrstvom za okolje in prostor

Zaradi novih vladnih uredb o koncesninah za uporabo termalne vode v zdraviliščih v Skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč (SSNZ) bijejo plat zvona. Prepričani so, da bi sprejetje vladnega predloga resno ogrozilo zdraviliški turizem, ki predstavlja tretjino slovenskega turizma.

V SSNZ so zato pred sejo vlade minuli teden, na kateri naj bi obravnavala osnutek uredbe o koncesiji za rabo termalne vode, poslali apel, s katerim so vlado pozvali k ponovnemu premisleku glede višine koncesnin. Kot so sporočili iz SSNZ, razlogi za sprejetje nove uredbe o koncesninah niso utemeljeni tako s tehničnega kot s formalnopravnega vidika. »Z novimi vladnimi uredbami se bodo koncesnine po izračunih SSNZ povišale štiri- do petkrat. Resda ne takoj, ampak postopoma (v prihodnjem letu naj bi znašale 70 odstot-

Iztok Altbauer, direktor Skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč (SSNZ), je prepričan, da bi osnutek uredbe o podeljevanju koncesnin za termalno vodo, kot ga predlaga vlada, lahko resno ogrozil delovanje zdravilišč.

kov odmerjene višine, v letu 2017 80 odstotkov) v celoti bodo veljale od leta 2019,« je povedal Iztok Altbauer, direktor SSNZ.

Ponekod že zdaj dihalo na škrge

Zneski, ki bi jih morala plačevati zdravilišča, so visoki in bodo nedvomno vplivali na njihovo poslovanje. Mnoga zdravilišča po Altbauerjevih besedah že zdaj poslujejo na robu in so v minulih letih imela negativne poslovne rezultate zaradi investicij v preteklosti. »Dodatne obremenitve bi lahko še dodatno ogrozile poslovanje in dogovore o reprogramu posojil, ki so jih zdravilišča sklenila z bankami. V skrajnem primeru bi lahko prišlo tudi večjih odpuščaj zaposlenih in do zaprtja zdravilišč,« je še opozoril Iztok Altbauer. Da do takšnih najhujših posledic vendarle ne bi prišlo, SSNZ predlaga ministrstvu za okolje in prostor

Vlada o koncesijah danes

SSNZ dodatno prepričuje vlado

Vlada bo o osnutku uredbe o koncesiji za rabo termalne vode iz vrtin za ogrevanje in potrebe kopališč odločala na današnji seji. Skupnost slovenskih naravnih zdravilišč (SSNZ) poskuša z dodatnimi argumenti prepričati vlado, da osnutka uredbe v obliki, kot je predlagan, ne sprejme.

Obenem so se s tem odzvali tudi na nekatere protislovne zapise v medijih, potem ko so vladi poslali apel.

V SSNZ z dodatnimi argumenti vladi sporočajo:

- Slovenska naravna zdravilišča so že doslej plačevala vodno povračilo, in sicer 0,029 evra na m³.
- Problem predlaganega osnutka uredbe je po njihovem formula izračuna koncesnin.
- SSNZ želi dogovor o višini predlagane koncesnine z MOP, kot ga je dosegla za izračun nadomestila za rabo vode za obdobje 2005–2013.

– Po izračunu predvidenih načrpanih letnih količin vode in po novi uredbi (po 100 % uporabljeni formuli) bi člani SSNZ plačali letno za približno 2 milijona evrov več za koncesnine.

– Predlog za znižanje koncesnin z vračanjem vode v vodonosnik s tako imenovanim reinjiciranjem pomeni dodatne stroške za izgradnjo vrtin (ocenjeno na od 500 tisoč do 2 milijona evrov na vrtino) in bistven dvig stroškov energije.

RG

Pokop slovensk

Koncesnine morajo biti, vendar zmerne in usklajene

Predsedstvo sindikata delavcev gostinstva in turizma Slovenije je predsedniku vlade Miru Cerarju in ministrskemu zboru poslalo pismo, v katerem ostro protestira zoper napovedan dvig koncesnin za uporabo termalne vode.

Dokumenta vlada za zdaj kljub napovedim še ni obrav-

navala. V primeru, da bo predlagana uredba sprejeta in bo to pomenilo nižanje plač in odpuščanje, bodo v sindikatu uporabili vse možne ukrepe za doseg upravičenih ciljev.

»S predlagano ureditvijo se bodo drastično dvignile koncesnine, kar bo družbe prisililo v odpuščanje delavcev, nižanje že tako mizernih plač, morda celo v likvidacijo. Možni so tudi stečaji podjetij, ki jim termalna voda predstavlja osnovo za dejavnost,« na predlagano uredbo vlade ostro odgovarja generalna sekretarka Sindikata gostinstva in turizma (GIT) Slovenije

Jl

Pomirjujoči toni iz ministrstva

Čeprav je bilo v minulih dneh mogoče slišati, da v direktoratu za turizem na ministrstvu za gospodarstvo visokim koncesninam nasprotujejo, je v zadnjih dneh mogoče slišati malo bolj »pomirjujoče tone«. Z gospodarskega ministrstva so namreč na naše vprašanje, kako komentirajo napovedano dajatev, odgovorili le, da se usklajujejo z ministrstvom za okolje in prostor. Predlog naj bi bil nekoliko popravljen, kako, ne pojasnjujejo. Z njim naj bi se danes, v četrtek, seznanila vlada. »Vedeti je treba,« pravijo na ministrstvu za gospodarstvo, »da je v Sloveniji danes 25 zavezancev za plačevanje koncesnine za rabo termalne vode, plačujejo pa jo le Terme Ptuj, Terme Olimia in Rimske terme. Po novem bodo zavezanci plačevali koncesnine na osnovi dejanske porabe in ne več na osnovi ocene porabe. To pomeni bistveno nižje koncesnine.«

Irene a kolena?

(MOP), naj ponovno preuči odmerjene višine koncesnin.

Apel zaenkrat zalegel

»V SSNZ ne nasprotujemo uvedbi koncesnin, a pričakujemo, da bodo za zdravilišča vzdržne, da bodo lahko še naprej normalno poslovala,« je še poudaril Iztok Altbauer. Očitno je apel SSNZ, ki so ga dramatično naslovili Definitiven konec zdraviliškega turizma v Sloveniji, vsaj začasno zalegel, saj vlada za zdaj še ni obravnavala osnutka uredbe o koncesiji. Glede vladnega predloga sta mnenje podala tudi ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnolo-

gijo in direktorat za turizem in internacionalizacijo, ki ju vodita nekdanja vodilna turistična delavca Zdravko Počivalšek, pred prevzemom ministrske funkcije direktor Term Olimia, in Eva Štravs Podlogar, nekdanja direktorica Turizma Bled.

Glede na to, da se leto izteka, bo treba z ministrstvom za okolje in prostor hitro najti dogovor, saj je predvideno, da bodo uredbe o plačevanju koncesnin uveljavljene z novim letom. Zato naj bi se SSNZ s predstavniki ministrstva za okolje in prostor sestala že v teh dneh.

ROBERT GORJANC
Foto: RG

Nered pri podeljevanju koncesij

Pri podeljevanju koncesij za uporabo termalne vode je v preteklih letih očitno vladal precejšen nered. V skladu s sklepom računskega sodišča je moralo MOP izvesti popravljalne ukrepe in zaračunati koncesnine za nazaj za obdobje od leta 2005 do 2013. In sicer vsem zdraviliščem, razen Termam Olimia, Termam Ptuj in Rimskim termam. SSNZ temu ukrepu ni nasprotovala, z MOP pa je dosegla soglasje za ugodnejše poplačevanje koncesnin za preteklo obdobje, in sicer z možnostjo obročnega plačila na dvajset let.

ega turizma?

Karmen Leban. Prepričana je, da to pomeni nazadovanje slovenskega turizma, najbolj perspektivne panoge slovenskega gospodarstva.

Namesto rasti propad

Lebanova je ogorčena tudi nad odnosom vlade oziroma pristojne ministrice za okolje in prostor Irene Majcen. Kot je povedala, v predlaganem odloku niso upoštevane nobene pripombe stroke, ki so bile pravočasno oddane. »Naš cilj je, da panoga dobi ugled in možnost razvoja ter s tem dodatne zaposlitve, boljše plače zaposlenih in se ponovno povzpne na svetovnem turističnem zemljevidu,« pravi Lebanova, ki ne razume, kako je mogoče, da tako pomembni dokumenti nastajajo brez socialnega dialoga, brez strokovne analize, na hitro. »V turistični panogi je že zdaj ogromno nepotrebnih

stroškov, dajatev, prispevkov, kar gre vse na račun delavcev, ki trdo delajo v neugodnem delovnem času, ponoči, ob praznikih in nedeljah, a za to ne dobijo poštenega plačila,« razočarano zaključa.

(Še) brez povabila

Generalna sekretarka panožnega sindikata priznava, da je treba urediti razmere na področju koncesnin. »Ja, so potrebne, vendar ne na takšen način in v takšnih višinah,« je prepričana sogovornica. Za spremembo so tako delodajalci v panogi kot zaposleni na isti strani. Želijo si, da bi lahko pri oblikovanju dokumenta, ki bo pomembno krojil njihovo nadaljnjo usodo, sodelovali. Povabila ministrstva ali vlade na pogovore in predstavitev ter obrazložitev pripomb še niso dobili.

LEA KOMERIČKI
Foto: arhiv NT (GrupA)

Vzorčen izračun na primeru plačila koncesnin samo petih družb, kot jih plačujejo v letih 2014 in 2015 in po novi uredbi:

	letna koncesnina za 2014 in 2015	letna koncesnina po novi predlagani uredbi
Terme Dolenjske Toplice	59.400 EUR	208.152 EUR
Terme Olimia	58.258 EUR	273.889 EUR
Terme Šmarješke Toplice	59.635 EUR	214.996 EUR
Terme Topolšica	8.905 EUR	98.860 EUR
Sava Turizem	360.000 EUR	1.530.000 EUR

Kaj o novi uredbi menijo v naši regiji?

Zdravilišče Rogaška: podražitev koncesnin je dodatno breme

Direktor družbe Zdravilišče Rogaška – termalni vrelci **Matej Goričan meni, da trenutno ni primeren čas za dodatno obremenitev turističnih ponudnikov, ne le v Rogaški Slatini, ampak tudi drugje po Sloveniji. Ker turizem ni v razcvetu, ampak stagnira (tudi letošnji kazalniki po Goričanovih besedah opozarjajo na zmanjšano število gostov), se mu zdi dodatno obremenjevanje panoge vedno bolj boleče.**

Družba Zdravilišče Rogaška – termalni vrelci je v izkop vrtine, kjer letno pridobi približno 12 tisoč kubičnih metrov vode, investirala leta 1991. Termalno vodo zagotavlja dvema turističnima ponudnikoma, in sicer Hotelu Sava Rogaška za Grand hotel Sava Rogaška in družbi SLKI za Termalno riviero. V obeh hotelih je trenutno zaposlenih več kot 200 ljudi. Omenjena hotela družbi plačujeta prispevek za vzdrževanje vrtine. Podjetje Zdravilišče Rogaška – termalni vrelci od leta 1991 mesečno v skladu z odmero pristojnemu ministrstvu plačuje vodno povračilo.

Podražitev koncesnin glede na novo uredbo za rabo vode za potrebe zdraviliškega turizma in ogrevanja je, kot pojasnjuje Matej Goričan, dodatno breme za turistične ponudnike, ki že zdaj racionalizirajo svoje stroške in poslovanje. »Uredba predstavlja bolečo rano, ki se bo na dolgi rok vsekakor poznala,« je povedal.

In kakšne so naloge podjetja pri vzdrževanju vrtine? Družba ima pogodbeno zaposlenega sodelavca, ki vodo ves čas nadzoruje. Slatinska voda je, kot je povedal Goričan, zelo težavna, saj vsebuje ogromno železa. Preden je primerna za uporabo v bazenih, mora skozi posebne naprave, ki odstranijo železo. Vsak bazenski kompleks mora glede na velikost bazena imeti še svojo strojnico, kjer vodo še dodatno pripravijo za to, da je uporabna za kopališče.

Doslej plačevali vodna povračila

»Ker nismo imeli koncesije, nismo mogli plačevati koncesnine, ampak smo plačevali vodna povračila. Država nam koncesije ni podelila, zdaj naj bi to storila, zaradi česar smo morali zagotoviti še dodaten nadzor vrtine in porabe vode, še vedno pa čakamo na pogodbo ministrstva za okolje,« je pojasnil Goričan. Dodal je še, da je imela družba, ki jo vodi, precej pogovorov z ministrstvom za okolje, saj je bila podelitev koncesije predvidena le za tiste, ki so hkrati lastniki vrtine in uporabniki vode. Medtem ko model, da je nekdo lastnik vrtine, nekdo drug pa uporabnik vode, po besedah Goričana v Evropi ni nič novega. »Zato, da si bomo po uredbi zagotovili koncesijo, smo se morali precej boriti. V Sloveniji takšnih primerov po mojem vedenju ni, saj so vsi monopolisti. Glede na to, da lastniki pri nas hotele odprodajajo, bo takšnih primerov tudi v Sloveniji najverjetneje še več.« TS

V Termah Dobrna do uskladitve formule ne komentirajo

V Termah Dobrna opozarjajo na to, da usklajevanja glede formule za izračun koncesijske dajatve še niso končana. »Do zdaj nismo prejeli nobenega zahtevka iz tega naslova in ga torej tudi plačali nismo. Ker usklajevanja glede formule še niso končana, žal natančnega učinka ne moremo oceniti in podrobneje komentirati,« je odgovoril direktor družbe Terme Dobrna **dr. Aleš Semeja**. Za uporabo termalne vode plačujejo tako imenovana vodna povračila po odločbi Arsa, in sicer na osnovi količine porabljene termalne vode. BJ

Brez odziva v Thermani Laško in Rimskih termah

Za stališče glede nove uredbe o koncesninah za uporabo termalne vode smo zaprosili tudi Rimske terme in Thermano Laško, vendar odgovorov nismo prejeli.

Iz Rimskih Toplic so nam sporočili, da nam odgovorov ne morejo posredovati, ker je lastnik in direktor podjetja Valerij Arakelov v tujini. V Thermani Laško pa so nam povedali, »da predsednik uprave ni dosegljiv za izjavo in da nam žal tudi pisnega odgovora ne morejo posredovati.« RG

Terme Topolšica: posledice za poslovanje zagotovo bodo

»Terme Topolšica so doslej vodno povračilo in okoljsko dajatev v zvezi z uporabo termalne vode kot naravnega vira sprejemale kot dolžnost, ki jo imamo do narave,« odgovarja **Alenka Slatnar**, ki je v tej družbi vodja kadrovsko-sposlanskega področja. Zaenkrat namenjajo za vodno povračilo za rabo termalne vode in okoljsko dajatev za obremenitev okolja z odpadno vodo 3,2 odstotka prihodka kopališča. »Predvidena višina koncesnine, izračunana za naše zdravilišče, bi pomenila povečanje tega deleža na 25 odstotkov prihodkov kopališča,« odgovarja Slatnarjeva. »Pravzaprav si ne upamo natančneje napovedovati, kaj bo to pomenilo za celotno zdravilišče in kakšen vpliv bo imelo na kadrovsko racionalizacijo,« dodaja. V Termah Topolšica menijo, da tako veliko povečanje stroška zagotovo ne bo minilo brez posledic za poslovanje zdravilišča kot celote. BJ

V Zrečah nezadovoljni

V Uniorjevem Programu Turizem v Zrečah so nezadovoljni, saj naj bi Terme Zreče po novi formuli za izračun koncesije za uporabo termalne vode plačevale kar sedemkrat več. Po izračunu naj bi se letna koncesija s sedanjih 11 tisoč evrov povzpela na približno sedemdeset tisoč evrov, pri čemer bi plačali za približno 115 tisoč kubičnih metrov načrpane vode na leto. »Opazno večji strošek za uporabo termalnih vod bo vsekakor pomembno vplival na poslovanje v žal že tako zaostrenih pogojih, ki vladajo na trgu turističnih produktov. Ta zaenkrat ne bo vplival na samo poslovanje ali kadrovsko politiko v podjetju,« odgovarja **Tina Tinta Kovačič**, ki skrbi za marketing in odnose z javnostmi.

BJ

Terme Olimia med redkimi, ki koncesijo plačujejo že od leta 2008

V Termah Olimia so bili med prvimi, ki so pogodbo o koncesiji za rabo termalne vode z državo podpisali že leta 2008. »Poleg nas sta to od 15 v Sloveniji takrat podpisali še dve termalni zdravilišči. Letno imamo iz tega naslova 58 tisoč evrov koncesnine, poleg tega plačujemo še strošek čiščenja odpadnih voda in vodna povračila v višini 65 tisoč evrov. Skupno imamo iz tega naslova torej več kot 120 tisoč evrov fiksnih stroškov letno,« je pojasnil direktor **Florjan Vasle**.

Zakaj tega v večini slovenskih zdravilišč niso uredili, Vasle ni želel ugotoviti. »Mi smo skladno z zakonom svoje obveznosti redno plačevali. Razumljivo je, da država išče dodatne vire financiranja, nikakor pa se mi ne zdi prav, da spreminja formulo izračuna tudi za obstoječe pogodbe. Pogodbo o koncesiji imamo namreč sklenjeno za 30 let in pričakujemo, da jo bodo spoštovali.« Po novih izračunih bi Terme Olimia namesto 58 tisoč evrov plačevale malo manj kot 300 tisoč evrov koncesnine. »Gre za petkratno povečanje fiksne dajatve, ki je neodvisna od poslovanja in prihodkov v podjetju. To lahko konec koncev pod vprašaj postavi tudi rentabilnost podjetja, v vsakem primeru pa predstavlja šok za poslovanje.«

Hčerinsko podjetje Terme Tuhelj na Hrvaškem prav tako plačuje koncesijo za uporabo termalne vode. Ker so načrpane količine manjše, je tudi znesek manjši. Letno jih to stane 20 tisoč evrov.

A to za podjetje ni edina slaba novica. Glede na to, da je uvedba nepremičninskega davka le še vprašanje časa, bi po računskih projekcijah Terme Olimia namesto sedanjih 70 tisoč evrov nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča plačevale kar 280 tisoč evrov nepremičninskega davka. »Če vemo, da smo imeli lani 800 tisoč evrov dobička iz poslovanja, bi samo ti dve dajatvi odnesli več kot pol milijona evrov. «Mi zaenkrat poslujemo pozitivno, mnogi v tej panogi pa so na meji rentabilnosti. Zato bomo skupaj apelirali na državo, da izhodišča za to zakonsko podlago preuči še enkrat. Strinjam se, da mora država dobiti, kar ji pripada. Vseeno pa mora pri tem narediti nekaj primerjav in priti do zdravih zaključkov,« je še dodal Vasle.

StO

Igor Rakuša ni več direktor radeške papirnice

Zamenjani direktor zanika domnevne nepravilnosti pri poslovanju

Dubajski lastniki podjetja Radeče papir nova in hčerinskega podjetja Muflon so se odločili za zamenjavo na vrhu obeh družb, ki so ju kupili pred dvema letoma. Igor Rakuša, ki naj bi pripeljal kupce iz ZAE, zanika, da je šlo za nepravilnosti pri poslovanju radeške papirnice.

Iz skopega sporočila za javnost, ki so ga v torek posredovali iz radeške papirnice, je mogoče izvedeti le, da so lastniki iz Dubaja sprejeli sklep o zamenjavi dosedanjega direktorja Igorja Rakuše in da je njegovo mesto na čelu obeh družb zasedel Abdul Aziz Al Sidais. Razlogov za zamenjavo v radeški papirnici niso bili pripravljeni pojasniti. Prav po zavzemanju Igorja Rakuše naj bi investitorji iz dubajskega podjetja Emkaam pred dvema letoma za 5 milijonov evrov kupili propadlo radeško papirnico, ki se je znašla v stečaju, in oživili proizvodnjo.

Po prevzemu stabilno poslovanje

Lani je podjetje Radeče papir nova ustvarilo več kot 15 milijonov evrov prihodkov in dobiček v višini

malo več kot 120 tisoč evrov. V hčerinskem Muflonu so imeli za skoraj 12 milijonov evrov prihodkov, dobička za malo več kot 900 tisoč evrov, še pred dvema letoma so poslovali z izgubo.

Neuradno, po pisanju Financ, naj bi bile razlog za zamenjavo Igorja Rakuše nepravilnosti pri poslovanju radeške papirnice in menda odtekanje denarja v Rakuševa podjetja Spedtrans in Strelnski center Gaj. Igor Rakuša te očitke zanika. »Šlo je za dogovorjeno zamenjavo s ciljem, da direktor papirnice postane lastnik holdinga. Prav tako, da zavr- nemo namigovanja medijev glede slamnatega lastništva v družbi, ki potrebuje mir za nemoteno poslovanje,« je za naš medij povedal Igor Rakuša.

Očitke o odtekanju denarja v njegova podjetja, je Ra-

Lastniki radeške papirnice so se odločili za zamenjavo na vrhu podjetja.

kuša zavrnil tudi z argumentom, da so lastniki v podjetju imeli svojega izvršnega direktorja, Georga Berberberia, ki je spremljal poslovanje, podpisoval dokumente in poročal lastnikom.

»Radeška papirnica je pred dvema letoma začela z

ničle, letos pa bo ustvarila 35 milijonov evrov prometa. V tem času je delo dobilo 254 ljudi, poslujemo z 42 državami. Te številke povedo vse,« je Igor Rakuša opisal v kakšni finančni kondiciji predaja podjetja novemu direktorju.

Nov član v upniškem odboru Aera?

Igor Rakuša je tudi predsednik upniškega odbora v celjskem podjetju Aero, kjer so se Radeče papir potegovala za nakup obrata v Šempetru. Pravzaprav se je za nakup potegoval Rakuša z enim od svojih podje-

tij, ki je odkupilo tudi stroj, pomemben za proizvodnjo. Stroj je bil v lasti Hete, bivšega Hypo lizinga, ki pa ga je skupaj z vsemi terjatvami do Aera kupilo podjetje, povezano z zdaj že bivšim direktorjem radeške papirnice. Zanimivo je, da je Rakuša ponudbe drugih podjetij, ki so poslala ponudbe za nakup šempetrskega obrata, označil kot špekulativne, še zlasti ponudbo nemškega podjetja AMC, ki je oddalo najboljšo najemno ponudbo za šempetrski obrat.

In kaj pomeni odstavitev Igorja Rakuše za upniški odbor Aera? Stečajna upraviteljica Alenka Gril pravi, da je to stvar papirnice in podjetje bo torej moralo zdaj samo odločiti, ali ga bo v upniškem odboru še naprej zastopal Rakuša ali pa bo sodišču predlagalo svojega novega predstavnika. Sam Igor Rakuša pa je povedal, da bo radeška papirnica imenovala novega direktorja ali drugega predstavnika za to mesto.

JANJA INTIHAR
ROBERT GORJANC
Foto: arhiv NT/SHERPA

Industrijska konoplja – gospodarska panoga prihodnosti?

V SSD so prepričani, da bi lahko s pridelavo, predelavo in z uporabo predelane industrijske konoplje ustvarili več tisoč novih delovnih mest

Na pobudo Eko civilne iniciative Slovenije so se konec prejšnjega tedna sestali vsi zainteresirani za pridelavo in predelavo industrijske konoplje. Civilne iniciative, lokalni politiki in gospodarstveniki ter občani so razpravljali o razvojnih potencialih eko industrijske konoplje v Savinjski dolini.

Udeleženci prvega tovrstnega posveta, katerega primarni cilj je ustvarjanje novih in naravi prijaznih delovnih mest, so si najprej

ogledali konopljarno Han-nah biz v Občini Tabor. O vsestranski uporabnosti te pri nas še vedno zanemarjene rastline sta spregovorila lastnik in gostitelj Tomaž Sušnik ter podjetnik in izumitelj na področju pridelave in predelave industrijske konoplje, koroški Slovenec Mirko Hudej.

Izdelavi tekstila, predvsem nogavic, iz tkanin z deležem industrijske konoplje so močno naklonjeni tudi v polzelski tovarni nogavic, kjer so že izdelali prototip.

Da bi se zbrani na lastne oči prepričali o možnostih, ki se skrivajo za zidovi polzelske tovarne, so si z vodjo razvoja in kakovosti Stanko Pfajfer ogledali proizvodnjo nogavic.

Eko izdelki za preboj in obstoj

Novo vodstvo Tovarne nogavic Polzela na čelu s predsednikom uprave Markom Klemenčičem povsod išče nove izdelke z dodano vrednostjo, ki bi enemu redkih še delujočih slovenskih tekstilnih podjetij omogočili prodor na tuje trge in s tem tudi obstoj. Na prototip nogavice, ki so ga pred časom izdelali iz tkanine z 10-odstotnim deležem industrijske konoplje, so ponosni, a se pri tem ne bodo ustavili. Iz Amerike so že naročili prejo, ki vsebuje 55 odstotkov eko industrijske konoplje in 45 odstotkov bio bombaža.

Klemenčič ob tem sicer pravi, da ni zagotovila, da bodo prav izdelki iz industrijske konoplje rešili podjetje: »Vsekakor pa je to korak k razvoju,

Roko nad projektom predelave in pridelave industrijske konoplje v SSD bo prevzela Razvojna agencija Savinja, njen direktor Stojan Praprotnik si je z županom Polzele Jožetom Kužnikom ogledal potenciala, ki jih skriva polzelska tovarna.

Predsednik uprave Tovarne nogavic Polzela Marko Klemenčič še vedno ni našel strateškega partnerja, čeprav po njegovih zagotovilih zanimanje za vstop v polzelsko družino v tujini še obstaja. Za zdaj je na delu med 150 in 190 od skupno 260 zaposlenih. Klemenčič si želi, da bi lahko v prihodnjih mesecih in letih zagotovili delo za vsaj 200 ljudi. O odpuščanju sicer ne govori, a najbrž se prav vsi ne bodo vrnili na delo. Sicer pa so trenutne številke na njihovi strani, pravi: »Naročil je dovolj, tudi finančni položaj se popravlja.«

novim vizijam in novim potem. Mislim, da bi lahko na tem področju spisali dobro zgodbo. Seveda je pogoj, da moramo v tovarno pripeljati dovolj kakovostno prejo. Če nam bo to uspelo, bomo lahko resnično začeli promocijo svoje bio zgodbe.«

Brez promocije ne bo uspeha

Prav promocija bo zelo pomembna. Klemenčič priznava, da podjetje že leta ni vlagalo v marketing in prepo-

znavnost blagovne znamke. »Predvsem se ni nikoli delalo na promociji kakovosti,« je do predhodnikov kritičen prvi mož polzelske tovarne, ki priznava, da bo treba v ta segment vložiti prav toliko truda kot v razvoj novih in konkurenčnih izdelkov.

Od nove proizvodnje linije si veliko obetajo tudi v lokalni skupnosti na čelu z županom Polzele Jožetom Kužnikom. Ta je prepričan, da bi jim lahko v Spodnji Savinjski dolini (SSD) ob sodelovanju in pove-

zovanju uspelo ustoličiti novo gospodarsko panogo, v kateri bodo ustvarili tudi več tisoč delovnih mest. »Seveda ne čez noč. Potrebna je vztrajnost,« še pravi Kužnik, ki prav tako poudarja pomen promocije. »Lahko naredimo zlato nogavico, a če je ne bomo znali prodati, nismo naredili nič,« je slikovit polzelski župan, ki se je v zadnjih mesecih močno vključil v reševanje polzelske tovarna.

LEA KOMERIČKI,
foto: SHERPA

Vabljeni:
Pon.-pet. 6.00-16.00 / Sob. 6.00-13.00 / Ned. 7.00-11.00

V Aha Secaplastu so bili prepričani, da jih bo DUTB, ko je prevzela lastništvo v podjetju, rešila pred propadom. Žal se to ni godilo. Eno večjih laških podjetij je od konca avgusta v stečaju.

Rešitev ali katastrofa za gospodarstvo?

Podjetniki, ki so na Celjskem izgubili svoja podjetja, so nezadovoljni z delovanjem slabe banke

Banke so lani na Družbo za upravljanje terjatev bank (DUTB) prenesle tudi terjatve okrog 130 podjetij s Celjskega. Večina je bila že v stečaju ali prisilni poravnavi, le malo jih bilo še »živih«. Do danes jih je pod okriljem slabe banke šlo v stečaje še nekaj. Je za to kriva DUTB? Mnogi so prepričani, da stečaj marsikaterega podjetja ni bil potreben. Po drugi strani pa je na seznamu kar nekaj podjetij, za katera je čudno, da kljub svojemu slabemu finančnemu stanju še vedno delujejo. To, upajmo, pomeni, da jih želi slaba banka rešiti brez stečaja ali prisilne poravnave. Je torej DUTB rešitelj ali grobar nekaterih podjetij na Celjskem?

Vsekakor je dejstvo, da se je s prenosom slabih posojil moč Družbe za upravljanje terjatev bank tudi v gospodarskem prostoru celjske regije okrepila. DUTB je kot največja upnica med drugim odločilno besedo prevzela v družbah, ki ob prenosu terjatev še niso bile v stečaju. V PSZ, Avtu Celje, šentjurski Meji, laškem Aha Secaplastu, Aeru, Thermani, Polzeli ter še nekaj manjših podjetjih. Vendar pa je do danes večina od njih že v stečaju. Tista, ki niso, pa so že v večinski ali polpolni lasti slabe banke.

Še več stečajev

Odkar so bila slaba posojila prenesena na DUTB, je v stečaj šlo kar nekaj podjetij, za katera je bil marsikdo prepričan, da bi ob primeren prestrukturiranju lah-

Darko Zupanc: »DUTB je neupravičeno uničila skupino PSZ in s tem na laž postavila vse svoje trditve o učinkovitem delovanju. PSZ je letno ustvarjala 3,5 promile DBP. Slaba banka jo je uničila z razlogom.

Izraelskemu holdingu Taavura je zagotovila brezplačno ekskluzivno pogodbo za prodajo vozil Hyundai na območju jugovzhodne Evrope, kjer si je PSZ ob pomoči svojih kreditodajalcev kar deset let utrjevala svoj položaj.«

ko preživela. Res pa je, da jih je bilo med njimi kar nekaj, zlasti manjših, za katere je bilo jasno, da so njihovi dolgovi preveliki in da kljub izdatni finančni injekciji ne bi preživela. Na primer podjetje Berta Camleka iz Velenja, ki je imelo za 1,6 milijona evrov slabih posojil, ali žalska družba Caffè Tropic, ki je všla v stečaj skupaj s svojim lastnikom Darkom Sukičem. Vendar pa se je po drugi strani stečaju uspelo izogniti velenjski skupini Fori, v lasti družine Forštner, ki se je z DUTB dogovorila o načinu vračila 37-milijonskega dolga. V zameno za redno plačevanje obrokov v naslednjih štirih letih in ob spoštovanju drugih obveznosti so lahko obdržali lastništvo skupine. Pod okriljem skupine je preživelo tudi polzelsko podjetje Emo-Tech, ki je imelo za nekaj več kot tri milijone evrov dolga. Vendar je vprašanje, koliko časa bo še vzdržalo, saj obveznosti do države, kot je razvidno na spletnih straneh Bonitete, zadnje čase več ne plačuje.

Enak scenarij

Med podjetji, ki so zaradi slabih posojil prešla pod okrilje slabe banke, je bilo tudi Aero. Od aprila je Aero na ogorčenje lokalnega gospodarstva in tudi politike v stečaju. Scenarij, ki se je zgodil v tej družbi, nekoč eni najbolj prepoznavnih v Sloveniji in tudi na Balkanu, je bil zelo »klasičen« za DUTB. Družba je najprej razlatala vse »stare« delničarje, nato je s pretvorbo svojih terjatev v lastniški delež postala večinska lastnica podjetja, temu pa je sledil predlog za stečaj. Podobna zgodba se je zgodila tudi v laškem Aha Secaplastu, kjer sicer trenutno kljub stečaju nadaljujejo proizvodnjo, ki pa naj bi jo po napovedih ustavili konec leta, in tudi v polzelski tovarni nogavic. V tej družbi DUTB nima večinskega deleža, ima pa odločujočo besedo. Polzela še vedno deluje, vendar se mnogi sprašujejo, ali bo podjetje res lahko preživelo.

Pokvarjeni cilji

Do delovanja DUTB je zelo kritičen celjski podjetnik

Delovanje DUTB zagotovilo obstoj

Povsem drugače pravijo v laški Thermani, kjer bi že pred časom DUTB morala prevzeti skoraj 100-odstotni lastniški delež, vendar so po potrditvi prisilne poravnave in pretvorbi terjatev v lastniške deleže mali delničarji vložili ugovor. Sodišče o ugovoru še ni odločilo.

»Slaba banka je v podjetju prisotna od decembra 2013, ko je prevzela lastniški delež NLB. Od takrat aktivnejšo vlogo prevzema postopno, skladno z zakonodajo in standardi korporativnega upravljanja. Večje pristojnosti je v skladu z insolventnim pravom prejela na podlagi sklepa višjega sodišča oktobra, odkar je kot upnica pooblaščen za vodenje poslov vse do pravnomočnosti sklepov prisilne poravnave,« je povedal predsednik uprave Thermane **Andrej Bošnjak**.

Bošnjak še pravi, da slaba banka ves čas aktivno sodelu-

je pri prestrukturiranju družbe, tudi s pretvorbo dolga, s čimer je skupaj z ostalimi upniki razdolžila zdravilišče. »Vse te aktivnosti so prispevale k izboljšanju položaja družbe, povečanju gospodarnosti delovanja in v primeru odgovornega poslovanja zagotovile obstoj Thermane v bodoče. Slaba banka upravlja z družbo v skladu s pristojnostmi korporativnega upravljanja in tako kot pomemben deležnik prispeva pri poslovanju,« še poudarja Bošnjak.

Zakon na njihovi strani

In kaj o delovanju slabe banke meni stečajna upraviteljica **Milen Sisinger**? »Z njimi sem do sedaj bolj malo sodelovala, kolikor pa sem, je bilo korektno. Govorim o sodelovanju, kar pa še ne pomeni, da se strinjam z nekaterimi njihovimi ukrepi. Vendar je zakon na njihovo strani.«

JANJA INTIHAR

Foto: arhiv NT (SHERPA)

Odkar so banke na DUTB prenesle slaba posojila, so na Celjskem šli v stečaj Aero, AHA Secaplast, PSZ, Avto Celje, Caffè Tropic, Esot Celje, Opus Invest in podjetnik Berto Camlek.

OB ROBU

»Slaba« ali slaba

Kdo ima prav? Propadli celjski podjetnik Darko Zupanc, za katerega so mnogi prepričani, da je »edini pravi tajkun«, češ da si je v preteklih dveh desetletjih na grbi Celja in Celjanov ustvaril veliko bogastvo (ki pa se je v zadnjem letu sesulo kot hišica iz kart), ki pravi, da je smisel delovanja DUTB le v tem, da si peščica posameznikov razdeli še zadnje milijarde evrov premoženja, ali predsednik uprave laške Thermane Andrej Bošnjak, ki je prepričan, da je DUTB zdravilišče omogočila prihodnost? Resnica je najbrž nekje na sredini.

Dejstvo je, da je ime slabe banke, ki je zaradi visokih plač, ki so si jih delili njeni vodilni uslužbenci, v zadnjem času doživela temeljite pretrese, v zavesti povprečnega Slovenca zelo slabo zapisano. Večina jo ima za zlo, ki naj bi uničevalo slovenska podjetja, vendar je treba vedeti, da so bila mnoga od teh podjetij v debelem minusu že pred ustanovitvijo slabe banke in so na račun posojil živela preko svojih zmožnosti. Zato je pogrom proti slabi banki kar žalostno poglavje v sagi upravljanja podjetij v Sloveniji. Najlažje se je namreč izgovoriti, da za svoj »propad nisi krivi sam, ampak so je to zgodilo zaradi nekih drugih interesov«.

Res je, da je na Celjskem, odkar s slabimi posojili upravlja DUTB, šlo v stečaj kar nekaj podjetij. Vendar bi morda z veliko mero gotovosti zapisali, da bi ta podjetja šla v stečaj s slabo banko ali brez nje. Aero, na primer. Kar nekaj let je iskal strateškega partnerja, a se je hkrati otepal tistih, ki so bili pripravljeni vlagati vanj. Pa PSZ s svojimi več kot stotimi milijoni dolgov, za katere je bil lastnik prepričan, da mu bodo banke omogočile bolj milo odplačevanje dolgov. Ali pa lastnik podjetja Caffè Tropic, ki je že pred prevzemom slabih terjatev vedel, da za njegovo podjetje ni rešitve, saj je vso dejavnost že prenesel na novo podjetje.

Slaba banka torej ni kriva za vse. Je pa za marsikaj. Kajti težko je verjeti, da v tem našem majhnem slovenskem kaotičnem in z najrazličnejšimi interesi prepletem prostoru res ne prevladujejo interesi peščice posameznikov.

JANJA INTIHAR

VODOVOD - KANALIZACIJA

JAVNO PODJETJE, d.o.o.

Lava 2a, 3000 CELJE * Tel.: 03/42 50 300 * Fax: 03/42 50 310

E-mail: info@vo-ka-celje.si www.vo-ka-celje.si

Služba za prijavo okvar: 03/42 50 318

**Z urejenim odvajanjem in čiščenjem
odpadnih voda do zdrave pitne vode in
prijaznega okolja.**

Pocenitev vrtčevskih programov

VELENJE – V vrtec je v letošnjem šolskem letu v 77 oddelkov vključenih 1.446 malčkov. Število otrok in oddelkov se je od leta 2012, ko je bila nazadnje potrjena ekonomska cena, vse do letos povečevalo, v tem šolskem letu pa so glede na veljavne standarde in normative otroke razporedili v dva oddelka manj kot lani. Mestni svetniki so po treh letih potrdili nove cene vrtčevskih programov, ki so začele veljati 1. novembra.

Ekonomske cene za dnevne programe se po novem gibajo od 312 do 420 evrov, za razvojni odderek znaša 1.053 evrov, za poldnevni program drugega starostnega obdobja 252 in za krajši programi 100 evrov. 2-odstotna pocenitev ekonomske cene vrtčevskih programov se v denarnicah staršev ne bo občutno poznala, a kot pravi vodja občinskega urada za družbene dejavnosti **Drago Martinšek**, zato staršem ostajajo nekatere druge ugodnosti, ki so jih v marsikateri slovenski občini že ukinili. Počitatniške rezervacije in začasni izpis iz vrtca so bili sicer doslej mogoči od junija do septembra, a ker je le malo staršev to možnost izkoriščalo junija in septembra, zdaj ostaja polovično plačilo oskrbnine le za osrednja poletna meseca. Prav tako ostajajo tudi polovično plačilo oskrbnine za čas bolnišnične odsotnosti ter olajšave za otroke s posebnimi potrebami, ki se jim v primeru, če so odsotni zaradi bolezni, v celoti oprosti plačilo oskrbnine.

V Velenju so ob pripravi novega predloga cene preverili v drugih mestnih občinah in ugotovili, da je njihov vrtec med najcenejšimi. Na podlagi temeljite analize, tudi z upoštevanjem sprostitev napredovanj in zvišanjem stroškov, so v občinskih strokovnih službah ocenili, da je le mogoča 2-odstotna pocenitev. In kot je še dejal Martinšek, čeprav se to ne sliši veliko, pomenijo nove cene programov velenjskega vrtca za občinski proračun 80 tisoč evrov prihranka. To pa je že znesek, ki za občinsko blagajno veliko pomeni.

IS

Slab blok slabe banke

VOJNIK – Nov blok v središču kraja, imenovan Stara šola, še vedno propada. Po dolgotrajnem postopku na sodišču je spomladi postala zemljiškoknjizna lastnica prazne stavbe Družba za upravljanje terjatev bank, tako imenovana slaba banka. Tam obljublajo rešitev propadajočega bloka.

Slaba banka je postala lastnica bloka po stečaju gorenjske družbe Finstar, ki je blok z 42 stanovanji in splošnim prostorom zgradila. Po stečaju so blok celo obiskali vandali, poleg tega je bilo vanj vlomljeno. Vhodna vrata so bila nekaj časa celo kar odklenjena.

Po prenosu lastniške pravice na slabo banko je za blok treba pridobiti še uporabno dovoljenje. Zaradi slabega gospodarjenja z njim bo treba najprej obnoviti uničene inštalacije. »Osnovna strategija trženja Družbe za upravljanje terjatev bank je prodaja posameznih stanovanj,« so nam v začetku tedna odgovorili iz slabe banke. Napovedujejo, da bo javni razpis za izbor izvajalca investicijsko-vzdrževalnih del objavljen kmalu. »Dokler izvajalec ne bo izbran, bo Družba za upravljanje terjatev bank skušala prodati celotno stavbo v obstoječem stanju,« so še odgovorili iz slabe banke.

Za prodajo bloka Stara šola je prišlo do nezavezujočega zbiranja ponudb za nakup bloka že med stečajnim postopkom. Pojavila se je ena sama, vendar se upniki iz bank s prodajo niso strinjali. Za blok je bilo namreč ponujenih komaj štiristo tisoč evrov.

BJ

V skladu z določili 34. in 35. člena Zakona o zavodih (Ur. l. RS, št. 12/91 s spremembami), 56. in 57. člena Zakona o socialnem varstvu (Ur. l. RS, št. 3/07 s spremembami), 37. in 38. člena Statuta Centra za usposabljanje, delo in varstvo Dobrna in sklepa 4. redne seje sveta Centra z dne 27. 8. 2015,

**Svet Centra za usposabljanje,
delo in varstvo Dobrna**

objavlja

javni razpis za imenovanje

direktorja/direktorice

Centra za usposabljanje, delo in varstvo Dobrna

Razpis je v celoti objavljen v Uradnem listu RS in na spletnih straneh CUDV Dobrna.

Svet Centra za usposabljanje, delo in varstvo Dobrna
Lokovina 13a, Dobrna

Za manj preprirov pri hišnih opravilih

Mobilna aplikacija Homey iz Inkubatorja Savinjske regije zmagala v Lizboni

»Iz študentskih časov se spominjam večnih preprirov s »cimri«, kdo bo kaj postoril v stanovanju, v družinah pa je to tudi večni problem, saj ponavadi vse sloni na mami,« je izvor zamisli za nagrajeno mobilno aplikacijo za delitev hišnih opravil Homey opisal Celjan Sašo Pompe, ustanovitelj in direktor start-up podjetja Dom Dom. To je razvilo aplikacijo v Inkubatorju Savinjske regije, ki ima sedež v Celju.

Aplikacija je osvojila prvo mesto za najboljšo podjetniško idejo na mednarodnem tekmovanju Kreativnost za novo podjetništvo v Lizboni. Aplikacija deluje na principu dogovorjenega seznama hišnih opravil in slikovne komunikacije, tako da nekdo v gospodinjstvu fotografira razmetano sobo in določi nalogo drugemu članu. Ko ta izpolni nalogo, fotografira pospravljen prostor in vsi so takoj obveščeni. Kot odlično podjetniško idejo so mobilno aplikacijo Homey na tekmovanju v Lizboni prepoznali tudi predstavniki evropskih pospeševalnikov, inkubatorjev in poslovnih angelov.

Navdušili ameriške mame

»Zasnovo svojega izdelka smo objavili na socialnih omrežjih Instagram in Pinterest in dobili največji odziv od ameriških mam, ki so načeloma doma in imajo več otrok, štiri ali več, in že zdaj uporabljajo podobne rešitve s sezname opravil, v Evropi pa je takšna praksa še bolj redka,« je še povedal **Sašo Pompe**.

Zmagovalno ekipo Homey sestavljajo Celjana Sašo Pompe in Sanja Zepan ter Sandi Mihelič iz Kočevja in Vid Starič iz Ljubljane.

Glavni cilj ekipe Homey je tako uveljavitev na ameriškem trgu, kjer v prihodnosti računajo na več milijonov uporabnikov. Aplikacija je še v testni fazi, na trgu, v kioskih aplikacij, kot je na primer Apple Store, pa naj bila dostopna do konca novembra, je še povedal Sašo Pompe.

Spodbuda tudi za celjski inkubator

Štiričlanska ekipa, ki sicer deluje tudi v ABC-pospeše-

valniku v Ljubljani, je idejo razvijala v podjetniškem Inkubatorju Savinjske regije, kjer je dobila prostore za delovanje ter izvedela, da lahko kandidira na razpisu Slovenskega podjetniškega sklada. »Uspeh ekipe Homey je za naš inkubator velikega pomena, potrditev, da gremo v pravo smer. Veseli smo, da je Mestna občina Celje prepoznala, da podjetniški inkubator naše mesto nujno potrebuje, da lahko nudimo prostore in

vsebinsko podporo mladim podjetnikom,« je povedala **Saša Lavrič**, direktorica podjetniškega Inkubatorja Savinjske regije.

Tekmovanje v Lizboni je pripravila Evropska komisija v sodelovanju z organizacijo Startup Europe, na njem pa je svoje ideje predstavilo enajst ekip s šestih evropskih univerz in iz šestih držav članic Evropske unije.

ROBERT GORJANC

Foto: lastni arhiv
Homey Team

Na nepremičninskem trgu živahneje

CELJE – V Sloveniji se v zadnjem obdobju veliko govori o splošnem oživljanju nepremičninskega trga in celo o manjši rasti cen nepremičnin. Oživljanje občutijo tudi v nepremičninskih agencijah v Celju, kjer je tako več povpraševanja kot tudi več sklenjenih kupoprodajnih pogodb.

Med vzroki oživljanja sta izboljšanje gospodarskega stanja v državi in večja možnost za najetje bančnega posojila. »Veliko nakupov izhaja iz potrebe po selitvi v novo, večje ali manjše stanovanje, vedno več je tudi nakupov hiš in zemljišč,« pravi vodja celjske podružnice mednarodne nepremičninske agencije Re/max **Vasja Crnjakovič**. »Zaradi povečanega obsega dela iščemo in vabimo k sodelovanju nove nepremičninske svetovalce,« opozarja Crnjakovič iz Re/maxa, kjer dela kar devet nepremičninskih svetovalcev.

V celjskem podjetju Kapital nepremičnine prav tako opažajo rast povpraševanja in prodaje nepremičnin, ki se kaže vse od lanske jeseni. »Ponudba v Celju je na isti ravni, približno več sto nepremičnin je naprodaj,« odgovarja **Janko Parfant** iz Kapitola. Pri tem se seveda pojavlja vprašanje kakovosti ponudbe. Nekoč je veljalo, da med cenami kakovostne in slabe nepremičnine skoraj ni bilo razlike. »Danes je drugače: dobre nepremičnine in kakovostne gradnje na dobri lokaciji ohranjajo ceno in so tudi hitro prodane,« odgovarja Crnjakovič. Parfant omenja, da so cene kakovostnih nepremičnin od začetka oživljanja nepremičninskega trga višje za približno pet odstotkov. To gre na račun dobrih in iskanih nevalce,« opozarja Crnjakovič. Opaža pa, da so cene slabim nepremičninam v nekaterih primerih celo pa-

dle. »Kupci so postali zrelejši, previdnejši, izoblikovana imajo natančnejša merila. Velik poudarek je na energetski učinkovitosti,« pravi Crnjakovič, ki opozarja na uvedbo energetske izkaznice kot na pomembno dejstvo. V Re/maxu opozarjajo na star »nepremičninski pregovor:« »Za vsako nepremičnino se najde kupec, le cena mora biti temu primerna.«

Prednjači Otok

In koliko nepremičnine stanejo? V Kapitalu omenjajo, da znaša v Celju cena kvadratnega metra stanovanja od približno 850 do 1.050 evrov. Cene za stanovanja, ki iz povprečja kakorkoli odstopajo, so od omenjenih zneskov lahko višje ali nižje. Nižje so lahko v primeru, če so na slabši lokaciji in niso obnovljena. Stanovanja, ki niso obnovljena, lahko stanejo celo do polovice manj, kvadratni meter

je mogoče kupiti že od petsto evrov naprej.

In okoliški kraji? V Žalcu veljajo podobne cene kot v Celju, nižje cene so v Laškem, Šentjurju, Šmarju pri Jelšah ... »V Celju je za kupce najprivlačnejši predel ob Savinji, Otok, ker je tam največ zelenja,« omenja Parfant. Večje zanimanje je tudi za tiste predele Lave, Nove vasi in Hudinje, kjer je več zelenja in manj gneče. Pri tem je pomembna tudi možnost parkiranja. Za najodličnejšo celjsko lego je treba plačati celo do petino višjo ceno.

Pri vsem skupaj je zanimivo, da je v zadnjem obdobju povečano tudi povpraševanje po poslovnih prostorih. »Veliko poslovnih nepremičnin prodamo v insolventnih in izvršilnih postopkih, kjer sodelujemo kot pospeševalec prodaje za svoje partnerje, banke,« pravijo v Re/maxu.

BRANE JERANKO

Pred birokratskimi zahtevami

Snovalci velikega turističnega projekta kritični do neskončnih državnih zahtev

ROGAŠKA SLATINA, PODČETRTEK – Ministrstvo za okolje in prostor je sporočilo izhodiščno koto ojezeritve Vonarskega jezera. Pred dokončno potrditvijo pričakuje dodatne analize. A župan občine Rogaška Slatina opozarja, da lokalna skupnost za pripravo dodatnih študij ne misli vložiti niti evra več, če ministrstvo naposled ne bo reklo zadnje besede. Do birokratskih zahtev so kritični tudi v občini Podčetrtek, kjer leži večina Vonarskega jezera.

Iz poročila komisije, ki jo je glede urejanja Vonarskega jezera pred časom imenovala ministrica za okolje in prostor, je razvidno, da je izhodiščna kota ojezeritve na 204 metrih nadmorske višine mogoča. Glede možnosti umestitve projekta turističnorekreativnega centra v prostor pa mora občina Rogaška Slatina naročiti še približno deset različnih študij. »Vse to smo morali storiti že pred desetletjem, ko smo vse dokumente pridobili za tedanje različico. In zdaj moramo očitno ponovno skozi vse to. Zdi se mi, da ustanoviš komisijo, če želiš, da nekaj ne uspe. Ampak verjamem, da v tem primeru ne bo tako,« je dejal slatinski župan mag. Branko Kidrič.

Občinska uprava zdaj preučuje poročilo okoljskega ministrstva in zbira podatke o stroških, povezanih s pridobitvijo vseh zahtevanih dokumentov, da bi ministrstvo lahko potrdilo koto in dovoljenje za ponovno ojezeritev mejne reke Sotle. Novi stroški so neizogibni, Kidrič poudarja, da so v zadnjem desetletju v tamkajšnji občini za pripravo dokumentacije namenili približno 200 tisoč evrov. »Na glas smo že povedali, da ne bomo vložili nobenega evra več, ne da bi nam na ministrstvu zagotovili, da bodo po pripravi dokumentov sprejeli dokončno odločitev.«

Prve projekcije za koto 207

Večina Vonarskega jezera leži v občini Podčetrtek, kar pomeni, da višina kote zanj ne pomeni bistvene razlike. Res pa so prve projekcije načrtovali na koti 207 metrov nadmorske višine. Doslej so v te projekte vložili 20 tisoč evrov, finančna sredstva in energijo pa vlagajo tudi v pripravo občinskega prostorskega načrta, ki nastaja v odvisnosti od končne kote. »Dodatnih študij v zvezi z jezerom tudi mi nismo pripravljeni financirati in izvajati. Ministrstvo za go-

spodarstvo je v tem primeru določilo osebo, ki naj bi celoten projekt koordinirala, predvsem pa zmanjšala vpliv birokracije. Jasno je, da je cela vrsta raznih akterjev in soglasodajalcev, ki imajo možnost negativno vplivati na razvoj Vonarskega jezera,« je povedal župan Podčetrtrka Peter Misja. »Kar se aktivnosti na jezeru tiče, računamo, da bo naslednje leto država začela obnovo zapornice oziroma brane. Pripravljajo tudi projekt čiščenja jezera. Z občino Rogaška Slatina pa smo si razdelili investicijska območja in tako mi pripravljamo idejni projekt ribiško-čolnarske koče s hostli in restavracijo v vrednosti tri milijone evrov. Ko bo država dala končno besedo, bomo začeli pripravljati projektno dokumentacijo in pridobivati gradbeno dovoljenje.« Misjeva glavna kritika v tem primeru leti na državo, ki z zahtevami po neskončnih študijah zgolj polni določene žepe. »Država mora na tem področju nujno zmanjšati birokracijo. Če samo primerjamo, kako na primer v prostor umeščajo železniško progo v sosednji Avstriji ali Sloveniji, človeku postane kar slabo,« je zaključil sogovornik.

TINA STRMČNIK
SAŠKA T. OCVRK

Ponovna vzpostavitev Vonarskega jezera bi pomenila povezavo dveh pomembnih turističnih krajev. Vrednost celotnega projekta je ocenjena na približno 12 milijonov evrov. (Foto: arhiv NT, TV)

Kaj pričakuje ministrstvo?

Na okoljskem ministrstvu so pojasnili, da je kota na 204 metrih nadmorske višine primerna kot osnova za nadaljnje postopke prostorskega načrtovanja. Gre torej za določitev izhodiščne kote za nadaljnjo pripravo ustreznih prostorskih načrtov. Znotraj teh načrtov bo morala izhodiščna kota prestatiti ustrezne in standardne postopke presoje, gre na primer za protipoplavni in naravovarstveni vidik.

Delovna skupina okoljskega ministrstva je predlagala nadaljevanje investicijskega postopka obnove pregrad. V okviru priprave dokumentacije za gradnjo je predlagala izdelavo dodatnih študij glede obremenitev onesnaženja gorvodno od pregrade Vonače vključno z razpršenim onesnaženjem ter s prispevnim območjem s Hrvaške. Predlagala je še revizijo hidrološko-hidravlične študije, ki bi pokazala vpliv akumulacije na koti 204 me-

tre nadmorske višine na poplavno varnost od sotočja Sotle z Mestinjščico. Želi pa še dopolnitev investicijske dokumentacije z vsebinami o tem, kaj bi ponovna ojezeritev pomenila za varovanje okolja in biotsko raznovrstnost.

»Cilj ministrstva za okolje in prostor je doseči optimalno rešitev, ki bo upoštevala vse kriterije tako s protipoplavnega vidika, glede dobrega stanja voda in varovanja okolja kot turističnega razvoja regije,« so zapisali v službi za odnose z javnostmi. Dodali so še, da bo ministrstvo vladi predlagalo uvrstitev projekta v Načrt razvojnih programov Republike Slovenije, pripravo investicijske dokumentacije za obnovo pregrad iz virov sklada za vode ter uvrstitev projekta v sofinanciranje iz čezmejnega programa EU 2014-20 z Republiko Hrvaško. Po napovedih ministrstva naj bi stroji na terenu zabrnili po pripravi dokumentacije, predvidoma leta 2017.

Številke že na mizi

Velenjčani med prvimi v regiji potrdili osnutek proračuna za leto 2016

VELENJE – Mestni svetniki so se seznanili z osnutkom proračuna za leto 2016 in ga tudi soglasno podprli po razpravi, v kateri so podali nekaj predlogov dopolnitev. Proračunski odlok bodo v občinskih strokovnih službah pripravili za končno potrditev na decembrski seji mestnega sveta, kar pomeni, da bo Velenje ena tistih občin, v kateri v prvih mesecih leta 2016 poslovanje ne bo temeljilo na začasnem financiranju.

Kot je župan Bojan Kontič pojasnil že v uvodu, so zadrego, ker trenutno še ni znan dokončni znesek povprečnine za občine v letu 2016, rešili tako, da osnutek proračuna temelji na 525 evrih, kolikor znaša pov-

prečen znesek povprečnine v letošnjem letu. V Velenju bodo še naprej skrbeli za spodbujanje podjetništva, dobro komunalno opremljenost občine, ureditev mirujočega prometa in ohranjanje življenjskega standarda ljudi. Pri tem bodo ohranili vse ukrepe, ki neposredno vplivajo na prihranek v družinskem proračunu Velenjčanov – mestno blagajno, brezplačen avtomatiziran sistem izposoje koles, mestni avtobus Lokalce, pravno svetovanje, javno kuhinjo, dom za brezdomce, enkratno denarno pomoč ... »Letos nam je uspelo, da se je občina zadolžila v višini letnega odplačila dolga, vendar kot zankekrat kaže, neto zadolževanje v prihodnjem letu

ne bo enako nič,« je opozoril župan Kontič na to, da je predvidenih 821 tisoč evrov neto zadolžitve vezano na naložbe, za katere mora občina zagotoviti lasten delež.

Med načrtovanimi prihodki bo največji delež, skoraj dve petini, zbran iz dohodnine, še petino prihodkov bo prineslo plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, med odhodki pa bo več kot tretjina oziroma 12,8 milijona evrov namenjenih za investicije. To bodo v prihodnjem letu zlasti nakup garaž na Gorici (2 milijona evrov), gradnja Smučarsko-skakalnega centra Velenje (400 tisoč), naložbe na področju oskrbe s toplotno energijo (1,38 milijona), obnove cest po programu koncesije za ceste (1,01 milijona), naložbe na področju oskrbe z vodo (770 tisoč) ter odvajanja in čiščenja odpadnih voda (630 tisoč), vzdrževanje in naložbe v Centralno čistilno napravo Šaleške doline (420 tisoč). Velenjčani bodo sodelovali tudi pri urejanju razmer v smučarsko-rekreacijskem centru na Golteh.

I. STAMEJČIČ

Mladi naj bi ostajali doma

SOLČAVA – Občini je na območju Medice uspelo prodati več kot polovico parcel za gradnjo stanovanjskih hiš, ki jih je namenila za mlade družine. Gre za predel na obrobju občinskega središča, kjer je pred petimi leti zagotovila sedem komunalno opremljenih zazidljivih parcel. To je za občino s komaj petsto prebivalci razmeroma veliko.

Občina Solčava je seveda veliko, prostorsko posebno zahtevno in zaščiteno območje. »Namen občine je bil, da sploh zagotovi možnost nakupa parcel in gradnje. Tega do takrat v Solčavi praktično ni bilo,« pojasnjuje Mateja Brlec Suhodolnik iz občinske uprave. V Solčavi se radi pošalijo, da je prostora le za vodo in cesto. Ravnskingskega dela in možnosti za gradnjo je tako zelo malo. Poleg tega sta na Solčavskem kar dva zašči-

te krajska parka in kar sedemdeset odstotkov ozemlja občine je na območju Nature 2000. Območje Medice v vse to ni vključeno, v bližini je le reka Savinja, ki je naravna vrednota.

Gre za občino, kjer število prebivalstva nekoliko upada, zato so za mlade zagotovili parcele po ugodnih cenah. Kljub letom splošne gospodarske krize so štiri parcele mladim družinam že uspeli prodati. Med kupci prevladujejo domačini. V občini so se zavedali tudi nevarnosti, da bi lahko prišlo namesto do naselja za mlade družine do naselja počitniških hišic. Za njihovo gradnjo je namreč zanimanje celo med tujci. Po drugi plati so se zaradi ugodnih cen zemljišč bali, da bi postala plen prekupčevalcev z nepremičninami. Zaradi vseh teh dejstev so vzpostavili različne varovalke.

Solčavsko je območje, ki je na Celjskem od velikih središč najbolj odmaknjeno, poleg tega ga z njim povezuje slaba cesta. Za mlade takšna območja ponavadi niso privlačna. Na mladih seveda svet stoji, v njih je prihodnost. »Kljub upadanju števila prebivalstva opažam, da je med mladimi še vedno zelo veliko – da se tako izrazim – domoljubja. Samo od tega se seveda ne da živeti,« opaza Mateja Brlec Suhodolnik. Na Solčavskem je zanimivo, da na tamkajšnjih 54 kmetijah težav z nasledstvom v glavnem ni. Gre seveda za velike kmetije. Drugače je pri tistih mladih, ki se niso odločili za kmetovanje. V zadnjem času se jih je nekaj preselilo celo v druge evropske države. »To nam ni v ponos, vendar takšni so časi,« komentira izseljevanje mladih Mateja Brlec Suhodolnik.

BRANE JERANKO

Manj denarja v občinski malhi

ROGAŠKA SLATINA – Občinski svet je na zadnji seji v prvi obravnavi potrdil predlog proračuna za prihodnje leto. Občina naj bi takrat imela približno devet milijonov evrov prihodkov, kar je približno 10 odstotkov manj, kot jih načrtuje do konca letošnjega leta.

V Rogaški Slatini bodo približno tretjino odhodkov namenili naložbam. S tem denarjem bo občina skušala uresničiti deset srednjih ali večjih projektov, vrednih med 100 tisoč in 300 tisoč evrov. Med drugim gre za humanitarni center, kjer bodo imele sedež dobrodelne organizacije, obnovo parka ob paviljonu Tempel, kar želi občina ob podpori dveh partnerjev uresničiti do sredine prihodnjega leta. Obetata se še gradnja 30 novih parkirnih mest za zdravstvenim domom in gradnja povezave med zdraviliškim parkom in Aninim dvorom, ki bo prijazna invalidom in mamicam z vozički. Občina načrtuje še gradnjo ali posodobitev cestne infrastrukture, pripravlja pa tudi pet dodatnih projektov.

TS

Eni zavržejo, drugi rešijo

Skrb za dvajset mačk je preveč za ostarelo gospo – DPMŽ ji je priskočilo na pomoč

VOJNIK, CELJE – Nekateri si v svoji želji, da bi pomagali živalim, naložijo pretežko breme in pozabijo na sebe in svoje zdravje. Vseh živali pač ne moreš rešiti, pa če si še tako prizadevaš. Darinka Randl iz Arclina, ki je pred dnevi dopolnila 79 let, ima pri hiši približno dvajset mačk. Natančnega števila ne ve niti sama. Največ jih živi v eni od sob v napol podrti stari domačiji, ostale so pri njej v novejši hiši ali v sosednjem objektu in so last njene vnukinje. Za vse je do nedavnega skrbela sama.

Resda bi se mnogi zgrozili ob vonjavah, ki vejejo iz vseh prostorov, toda lastnice očitno to ne moti. Samokritično sicer prizna, da si pameten človek zagotovo ne bi omislil toliko mačk, ampak ona ne more gledati lačne živali v grmovju, ki joče. »Sosedi pravijo, da sem čisto zmešana, da naj jih pustim ...« Pa se doslej ni držala tega nasveta in je vsako mačko, ki se je znašla pred njeno hišo, nahranila in jo zaradi bližine ceste zaprla v hišo. Teh primerov je bilo veliko, saj so mnogi vedeli, da lahko pri njej odvržejo svojo žival in da bo zanjo poskrbljeno.

Darinka Randl želi s pomočjo Društva proti mučenju živali Celje številčni mačji družini najti nove lastnike. Zdaj večina biva v eni od sob stare družinske hiše.

Vsi, ki bi želeli posvojiti katero od muc, se lahko obrnejo na DPMŽ Celje oziroma pokličejo na telefonski številki 070-715-854 ali 040-898-338. Fotografije vseh mačk bo društvo objavilo na svoji FB-strani.

Tak način jo še posebej jezi, saj je več kot štiri dese-

tletja delala v Nemčiji in pravi, da je tam povsem drugače.

Ko pokličeš pristojne zaradi zavržene živali, jo v pol ure

pridejo iskat, pri nas pa se z mačkami nihče noče ukvarjati, je ogorčena.

Pomoč društva

Da bo vse težje skrbela za svoj trop mačk in za 16 let starega slepega in gluhega psa, se je izkazalo pred časom, ko si je Darinka Randl zlomila stegnenico in se znašla v bolnišnici. Sosedu je plačevala za to, da je skrbel za živali, ko je ni bilo. Skoraj 300 evrov sicer porabi na mesec za mačjo hrano in skupaj s peskom za mačje stranišče gre za vse stroške precejšen del njene pokojnine. A se zato ne pritožuje, saj pravi, da sama ničesar ne potrebuje. Le zdravje ji peša, pred leti so jo operirali zaradi raka, več let je hodila na kemoterapijo. Rada bi, da bi ljudje posvojili nekaj mačk in jo malo razbremenili. A tudi kastracija in sterilizacija nista poceni in za toliko živali tega sama ne zmore.

Na pomoč ji je priskočilo celjsko društvo proti mučenju živali (DPMŽ), ki je izvedelo za njene razmere in ki se na različne načine trudi pomagati. Podpredsednica društva **Verica Štante** je poskrbela, da te dni članice

Darinka Randl ima zanimivo življenjsko zgodbo. Njeni predniki so nemškega rodu in doma so imeli velik »grunt« ter gostilno, po vojni pa so jim večino premoženja odvzeli, očeta pa zaprli. Najprej so mislili, da je umrl, a je po nekaj letih prišel domov. Z možem je šla v Nemčijo, da bi zaslužila za avto, a je tam ostala več kot 40 let. Delala je kot finančna knjigovodkinja in bila tudi tolmačka na sodišču. Ves čas jo je vlekle domov in po upokojitvi se je vrnila v hišo, ki jo je medtem sezidala na domačiji.

društva že lovijo mačke. Odpeljale jih bodo na kastracijo oziroma sterilizacijo, da se ne bodo več množile, vmes pa bodo počistile njihovo domovanje in jim skušale kar najhitreje najti nove lastnike. Veterinarske posege bosta plačali občini Celje in Vojnik, saj je Arclin na meji med občinama in je težko ugotoviti, katera mačka je od kod. Štantetova je Randlovi tudi zabičala, da novih mačk ne sme sprejemati, temveč da mora poklicati društvo, če bi se pojavile nove. Vsi skupaj zdaj računajo na pomoč ljudi, ki so pripravljeni posvojiti katero od kosmatink in s tem tudi Randlovi olajšati jesen življenja.

TATJANA CVIRN
Foto: GrupA

Operacija Florida uspela

S pomočjo dobrih ljudi so se uresničile sanje

ROGAŠKA SLATINA – Petinpolletni Jakob iz Cerovca pri Rogaški Slatini se je rodil s hudo okvaro kolka in pomagala mu je le draga operacija v Združenih državah Amerike, ki je slovenski zdravstveni sistem ne priznava in zato tudi ne krije stroškov. S pomočjo dobrih ljudi je družina v zgolj dveh mesecih zbrala denar in poletela sanjam naproti. Jakob je že bil operiran. Pred njim je sicer še naporna rehabilitacija, a za zdaj je na dobri poti do svojih sanj.

O Jakobovi zgodbi smo v Novem tedniku že poročali. Takrat še nismo vedeli, ali bo malemu korenjaku z nalezljivim nasmehom in njegovi

družini uspelo zbrati dovolj denarja za operacijo in pot onkraj luže. Zdaj vemo. In ne le to, da je Jakob z bratom dvojčkom Ažbetom in ma-

mico Anito ter očkom Gašperjem odpotoval. Bil je že tudi operiran. In kot je starše obvestil priznan ameriški specialist dr. Paley, uspešno. »Operacija je potekala brez posebnosti. Kolk je super in raven. Tudi kolena ni bilo treba posebej »popravljanj«, saj je bilo stabilno,« ponosno in zadovoljno pove Anita.

A mali junak je tako šele na polovici poti. Pred njim je še naporna pot rehabilitacije. A v to, da mu ne bi uspelo, ni dvoma. Prav vsi, ki so se v zadnjih dneh srečali z njim, so navdušeni nad njegovo voljo in pogumom, s katerim je – s sicer malo manjšim nasmeškom kot ponavadi – premagoval močne bolečine, ki so ga spremljale prve dni po operaciji. Jakob je s po-

močjo posebej prilagojenega vozička že zapustil bolnišnico. Veliko energije mu daje tudi Ažbe, ki ga z veseljem zapelje naokrog.

Hvala!

Anita Krumpak Zupanc se nikoli ne pozabi zahvaliti vsem, ki so kakorkoli pomagali, da so lahko Jakobu zagotovili najboljšo možno oskrbo in operacijo, ki mu bo odprla pot morda tudi na nogometne zelenice. »Prosim, ne pozabite zapisati, da smo res vsem iz srca hvaležni, ker so nas podprli in nam pomagali,« mi je Anita še enkrat poslala sporočilo. »Prav vsak evro, ki so ga bili ljudje pripravljeni podariti našemu Jakobu, nas je pripeljal sem,« zaključuje.

LK

Čeprav je še utrujen od naporene večurne operacije, se na njegovem obrazu že riše nasmešek.

PREKLOPITE na PLIN

Preverite svojo možnost priklopa na plin na številki **080 16 17** | www.energetika-ce.si

Zaključen razpis

ŠOŠTANJ – Občina je spomladi objavila razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem za obdobje letošnjega in prihodnjega leta, pred dnevi je posebna komisija objavila zaključno poročilo.

Na razpis so se lahko prijavili prosilci, ki želijo stanovanje v najem, in najemniki, ki bi radi neprofitno stanovanje zamenjali za manjše ali večje. V občini so prejeli 70 vlog, od tega je bilo 12 nepopolnih. Nihče od prosilcev ni bil uvrščen na listo B, ki je namenjena najemnikom, katerih dohodek na družinskega člana presega višino dohodka, določenega v razpisu. Na listi A imajo zdaj v Šoštanju uvrščenih 14 prosilcev, ki želijo zamenjati stanovanje, in 44 prosilcev za sklenitev novega najemnega razmerja. Kot pravi župan **Darko Menih**, občina sicer gospodari s 135 stanovanji, a prav nobeno trenutno ni prosto. Nekoliko bolje bo že spomladi, ko bodo lahko najemnikom razdelili ključne šestih novih stanovanj.

IS

Vlagajo v staro šolo

ŠMARJE PRI JELŠAH – Občina je v poslopju stare šole, kjer načrtuje ureditev prostorov za medgeneracijsko središče, naročila gradnjo betonske plošče, ki bo nadomestila leseno stropno konstrukcijo nad prvim nadstropjem.

Plošča bo zagotovila boljšo statično stabilnost celotnega objekta. Konec del, ki jih izvaja podjetje GIC gradnje, je predviden konec letošnjega novembra. Občina je v letošnjem proračunu za obnovo stare šole namenila 70 tisoč evrov. Letos je tam že zamenjala okna v pritličju, medtem ko je predvidena še menjava vhodnih vrat.

TS

Trubar – prvi politični prebežnik

Sporočila reformacije še kako aktualna za današnji dan

Slavnostni govornik ddr. Igor Grdina pravi, da je prva slovenska tiskana knjiga epohalnega pomena in tudi Trubar sam jo je imel za takšno. V zapisu iz leta 1560 je namreč zapisal, da se kaj takega ni zgodilo, odkar svet stoji. Je pa reformacija Slovincem po besedah Grdine prinesla tudi začetek zgodovinopisja, prvih slovenskih krajevnih imen, nasploh pa pomeni izjemen razmah knjig v slovenskem jeziku.

V Slovenskem ljudskem gledališču Celje je bila minuli petek osrednja proslava ob dnevu reformacije, ki jo je pripravilo Slovensko protestantsko društvo Primoža Trubarja. Proslava, ki jo je režiral Vinko Möderndorfer, je med drugim opozorila na številne vzporednice med dogodki izpred pol tisočletja in danes.

Z dnevom reformacije se Slovenci spominjamo obdobja zgodovine, ki nam je prineslo prvo knjigo in knjižni jezik ter s tem tudi odločilno sredstvo pri oblikovanju naše narodne zavesti. Čeprav danes s ponosom izpostavimo, kdo je osrednja osebnost slovenskega protestantizma, je predsednik slovenskega protestantskega društva Viktor Žakelj poudaril, da je bil Primož Trubar prvi in največji politični migrant. Zaradi takratnega katoliškega totalitarizma je namreč pobegnil

Predsednik protestantskega društva Primoža Trubarja Viktor Žakelj je našo politiko pozval, naj sprejme poteze, s katerimi bi Rašica postala osrednji slovenski kulturni prostor, kamor bi zahajali Slovenci po navdih za svojo državnost. Pojasnil je, da je leta 1986 ob 400-letnici Trubarjeve smrti nekdanja skupna država s slovensko podporo tam obnovila njegovo domačijo, od takrat pa se ni zgodilo nič. Zdaj je po prepričanju Žaklja skrajni čas, da to spremenimo, saj bo leta 2017 minilo 500 let, odkar naj bi Martin Luther na vrata wittenberske cerkve pribil 95 reformatorskih tez.

v Derendingen, kjer je lahko izživel svoje talente za svoje okolje, za svojo družino in predvsem za Slovence. Žakelj je s tem zarisal vzporednico z množico ljudi, ki tudi danes iščejo lepšo prihodnost na poti v Evropo.

Ob tem je Slovincem na srce položil, naj na takratne dogodke pomislijo tudi v času, ko Evropo pretresa migrantska kriza. »Mislim, da bi do prebežnikov morali biti prijazni, vljudni in topli. Sam pravim, da prihajajo v nemško Evropo, njihova razočaranja pa bodo neizmerna. Vsaj od nas, iz Slovenije, naj odnesejo najboljše vtise. To smo dolžni zaradi svoje zgodovine in zaradi obče človečnosti.«

Nerešljivih stvari ni

Slavnostni govornik ddr. Igor Grdina je v svojem govoru med drugim izpostavil, da slovenski protestantizem

ni bil le odsev evropskega, ampak je imel svoje težišče, ki je slonelo prav na Trubarju. »Njegove misli so tudi teološko precej posebne, zlasti ko poskuša spraviti na isto valovno dolžino švicarske in nemške evangeličane. Njegova pobuda takrat ni naletela na razumevanje, je pa ena izmed v zgodovini prezrtih velikih idej.« Po besedah Grdine je bila ta zamisel povezana prav s Trubarjevo človeško izkušnjo, predvsem s tem, da ni nerešljivih težav, kar je misel, ki je še kako aktualna za današnji čas.

Še posebej je Trubarjeva zapuščina izjemna, ker si je s somišljeniki predstavljal, da se obeta konec sveta, je še dodal Grdina. »A vendar so tako zelo delali, se trudili. To je izjemno pomembno sporočilo za vsakogar ne glede na vero ali kakršnokoli drugo predpostavko.«

TINA STRMČNIK
Foto: SHERPA

Balkan na plesnem parketu

V Velenju so se lotili še ene drzne plesne zgodbe – Premieri bodo sledila gostovanja v Makedoniji in Srbiji

Festival Velenje je glavni producent mednarodnega plesnega projekta Balkan Dance Project vol. 1, ki bo premiero doživel danes, 5. novembra, ob 19.30 v tamkajšnjem domu kulture. Delo združuje dva priznana koreografa mlajše generacije, ki v plesnem jeziku razvijeta vsak svojo koreografijo in jo združita v skupno zgodbo na temo izkušnje bivanja na Zahodnem Balkanu.

Festival Velenje se je prvega večjega mednarodne-

ga plesnega projekta lotil pred dvema letoma, gre za predstavo He he helium. Balkan Dance Project vol. 1 je nadaljevanje omenjene uspešne zgodbe, vendar gre tokrat za diptih dveh mladih koreografov, Srba Aleksandra Saša Ilića in Makedonca Igorja Kirova, ki sicer že dolgo časa živi v Nemčiji. Zgodba je dvodelna. Vsak koreograf je zajel svoj pogled na življenje na Balkanu v preteklih letih, je pojasnila direktorica Festivala Velenje Barbara Pokorny.

Koreografija Igorja Kirova je eksperimentalna zgodba ljudi, ki živijo, sobivajo na majhnem, omejenem mestu. Na glasbeno podlago priznanega makedonskega skladatelja Kirila Džajkovskega bodo plesalke uprizorile nujnost odpiranja individuuma navzven. Iličeva koreografija temelji na slavnem romanu Thomasa Manna Smrt v Benetkah. Z branjem med vrsticami te literarne mojstrovine je koreograf izumil novo zgodbo, preko katere bo uprizoril nadrealistično vizijo mladosti.

Zgodbe Balkana bodo na plesnem parketu predstavile Mojca Majcen, Adrijana Dančevska, Katarina Stojković in Miona Petrović.

Ambiciozna produkcija

Barbara Pokorny je vesela, da se je Velenje lotilo drznejših zgodb na področju plesa, da je združilo odlične plesalce iz različnih držav in da ima za predstavo dobro zastavljen postprodukcijski načrt. Veliko plesnih zgodb se namreč konča po premieri ali morda še s kakšno ponovitvijo, poudarja sogovornica. Ustvarjalci balkanskega plesnega projekta pa bodo

že dan po premieri odpotovali v Makedonijo, kjer se bodo 7. novembra najprej predstavili v Narodnem teatru Skopje, nato bodo šli v Veles, dan kasneje pa v Bitolo in Štip. Potem bodo odpotovali še v Srbijo, kjer bo predstava med drugim gostovala v Narodnem gledališču v Beogradu.

Več teže sodobnemu plesu

»Tako lokalni kot nacionalni program kulture je

zahteval, da moramo različni producenti v tem štiriletnem obdobju več poudarka nameniti sodobnemu plesu. Temu smo sledili na Festivalu Velenje, ki je poleg številnih partnerjev tokrat glavni producent tega projekta,« je povedala Pokornyjeva.

Na odru bodo svojo energijo in čustva s plesnimi gibi izrazile pobudnica projekta Celjanka Mojca Majcen ter plesalke iz Srbije in Makedonije Adrijana Dančevska, Katarina Stojković in Miona Petrović. Za tehnično podporo, od scenografije do lučne tehnike, je poskrbel Festival Velenje, ki je povezal vse ključne ustvarjalce in pripravil dobre pogoje za delo. Med drugim so ustvarjalci mesec in pol živeli v Velenju.

TINA STRMČNIK
Foto: Festival Velenje

»Nikoli ne bomo povsem varni pred poplavamami«

Intervju z županom Francem Zdolškom ob občinskem prazniku

Občina Laško praznuje v času, ko se počasi že dela pregled uspešnosti iztekajočega se leta in se pripravljajo načrti. V pogovoru z županom Francem Zdolškom smo vzeli pod drobnogled ključne projekte v tem letu in tiste, ki bodo občinsko vodstvo zaposlovali ne le prihodnje leto, ampak še nekaj let več.

Ali ste zadovoljni z opravljenim v tem letu? Katere so bile najpomembnejše investicije v občini?

Res že počasi vlečemo črto pod letom, a ga še ni konec in november je še močan gradbeni mesec. Glede na zastavljene cilje v tem letu je bila naša občina pri skoraj vseh nalogah uspešna. Z rebalansom proračuna smo poskušali doseči še kaj več in povečati investicijska vlaganja. Imeli smo namreč nekaj naravnih nesreč, plazovi so naša stalnica. V Rečici se je sprožil kar velik plaz, ki je dodobra obremenil občinski proračun. Upam, da bomo še v tem letu vsaj del stroškov dobili povrnjenih od države. Glede na situacijo v državi in glede na to, da letos ni bilo evropskih razpisov – poleg tega se je tudi bistveno zmanjšala povprečnina – smo se predvsem osredotočili na manjše investicije: krajša vodovodna omrežja in cestne odseke, parkirišče v Rečici, sanirali smo kar nekaj plazov, enega večjih

Kot pravi župan občine Laško Franc Zdolšek, občina zelo občuti nenehno nižanje povprečnine v zadnjem obdobju, kljub temu pa ji je nekaj pomembnih investij uspelo uresničiti.

tudi na Reki v vrednosti več kot 150 tisoč evrov. Zgradili smo tudi cesto Reka-Ojstro, ki je povezovalna cesta v času poplav med Laškim in Marijo Gradcem oziroma Lahomnim. Ker še ni objavljenih razpisov, mirujejo evropski projekti, predvsem energetska obnova naših javnih stavb, na primer šol.

Omenili ste rebalans proračuna. Kako na poslovanje občine vpliva nenehno nižanje povprečnine in koliko ste imeli izpada v proračunu na račun tega?

Kljub temu da so bile plače javnih uslužbencev zamrznjene, država ni, kot je obljubila, zmanjšala stroškov za ostale zakonske obveznosti. Nasprotno je celo krčila svoj prispevek za sofinanciranje investicij, s štirih odstotkov pred dvema letoma le še na odstotek letos. Povprečnina se je s prvotno predvidenih 536 evrov na prebivalca za letos znižala na 519 evrov, tako da je bil občinski proračun letos nižji za približno 650 tisoč evrov.

Kako ste bili uspešni pri črpanju evropskega denarja?

V pretekli finančni perspektivi smo izkoristili ves evropski denar, ki je bil namensko razdeljen po občinah, počrpali smo ga za približno 5 milijonov evrov. Zgradili smo 90 kilometrov novih vodovodov, 20 kilometrov kanalizacije, uredili smo veliko cestne infrastrukture. Občina Laško ima zelo razvejano mrežo javnih in lokalnih poti, za približno 400 kilometrov. Brez evropskega

denarja, samo z občinskim proračunom, te infrastrukture ne mogli urediti in vzdrževati.

Nova finančna perspektiva daje prednost programom na področju človeških virov

pred infrastrukturnimi projekti. Ali to pomeni, da bo na primer nujna kolesarska steza od Celja do Laškega in naprej do Rimskih Toplic ostala zgolj želja?

Ureditev kolesarske povezave Celje-Laško je naša velika želja že sedem, osem let. Ta cesta je uvrščena v sistem državnega kolesarskega omrežja. Glede zavez pri tem projektu smo svoje izpolnili, pridobili smo tudi dovoljenje za brv pri Tremerjih, država pa malo zamuja. Glavna cesta od Celja do Laškega je izredno obremenjena in zelo nevarna za kolesarje. Prava sreča je, da se komu od kolesarjev na njej doslej ni zgodila hujša nesreča. Intenzivno komuniciramo z ministrstvom za infrastrukturo, da bi pri tem projektu napredovali, tudi v okviru regionalne razvojne agencije (RASR), in upam, da bomo do te kolesarske povezave prišli čim prej.

Očitno bo treba še dolgo čakati na hitro cesto v okviru t. i. tretje razvojni osi v osrednjem delu. Nedavno ste v občinskem svetu sprejeli memorandum. Ob tej zavezi ne moremo spregledati tudi močne civilne iniciative. Ovir je še kar precej ...

S sprejetim memorandumom želimo pospešiti ta proces, da bi se nadaljevalo projektiranje in da bi čim prej prišlo do določitve trase med obema avtocestama, Maribor-Ljubljana in Zagreb-Ljubljana, v osrednjem delu tretje razvojne osi. Po nekaterih strokovnih kriterijih bi bila najbolj ugodna različica trase tista, ki bi šla skozi Laško, pri čemer je res, da v kraju nekaj ljudi tej možnosti nasprotuje. Prepričan sem, da bi s skupnimi močmi morali priti do različice, ki bi omogočila učinkovito logistično povezavo Laškega najprej s Celjem in potem z vso Slovenijo. Takšna povezava je velikega pomena za gospodarstvo in termalni turizem v naši občini. Ta hitra cesta bo hkrati razbremenila promet v mestu in občini Laško. Tudi promet v Rimskih Toplicah in Zidanem Mostu.

V jesenskem času ste v Laškem večkrat trepetali ob močnejših nalih, žal ste pred leti utrpeli tudi hude posledice ob poplavljanju Savinje. V zadnjih letih so bili izvedeni obsežni protipoplavni ukrepi, tudi nekaj močnejših nalirov je že bilo vmes. Ali ukrepi prinašajo rezultate? V Laškem ob močnejšem deževju bolj mirno spite?

Moram reči, da ne, glede na to, da ni končan projekt v zadnjem delu, kjer gre za zadrževalnike v Levcu, ki odločajo o marsičem, kar zadeva višino vode v Laškem. Glede na ukrepe, ki so bili izvedeni »gorvodno«, je Laško trenutno celo v malo slabši situaciji, kot je bilo pred izvedbo teh ukrepov. Država je obljubila, da bo nadaljevala ukrepe »dolvodno«, od Laškega do Udmata, želimo tudi ukrepe za zaščito prebivalcev v Rimskih Toplicah oziroma Šmarjeti. Verjetno pa občina Laško nikoli ne bo stoodstotno varna pred poplavamami.

ROBERT GORJANC
Foto: SHERPA

OBČINA LAŠKO V ŠTEVILKAH

Površina km ²	198
Število prebivalcev	13.416
Število moških	6.594
Število žensk	6.822
Število delovno aktivnih prebivalcev (po prebivališču)	5.316
Število zaposlenih oseb	3.257
Število samozaposlenih oseb	1.151
Število registrirano brezposelnih oseb	802
Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.352,30
Število podjetij	882
Število osebnih avtomobilov	6.934

Vir: Statistični urad RS, podatki za leto 2013

FRAGMAT
EPS

- ✓ odporen na izlive vode in poplave
- ✓ 2× bolj prepusten za paro kot les
- ✓ lahek, čvrst, obstojen in trajen
- ✓ odličen toplotni izolator

Neo Super
in Neocoki

manjša debelina za enak učinek
20%
več
boljša izolacija pri enaki debelini

www.fragmat.si

FRAGMAT

EEA Medved d.o.o.

Elektroinstalacije / Elektromehanika / AKU servis s.b. / Trgovina Medved

Podšmihel 1c, 3270 Laško

Tel. št.: 03 733 89 70 / E-mail: info@eea.si / www.eea.si

Še kakšen vlagatelj, stavijo tudi na turizem

Gospodarsko-socialna slika občine Laško

V laški občini je, kar zadeva gospodarstvo, po mnenju župana Franca Zdolška stanje zaenkrat še sorazmerno ugodno, kljub temu da ste dve pomembni podjetji v poslovnih težavah (Secaplast, ki je od nedavnega v stečaju, in Paron) in je s tem tudi povezana usoda približno stotih delovnih mest.

Kot še pravi župan Franc Zdolšek, je tudi vprašanje, kakšna bo strategija nizo-zemskega Heinekena, ko gre za zaposlovanje. Seveda gre za pomembnega vlagatelja, pri čemer Zdolšek upa, da bodo s Pivovarno Laško tudi ob novih lastnikih še naprej tako dobro sodelovali kot doslej. Prav tako si laški župan želi še kakšnega vlagatelja v občini, da bi zagotovili dodatna delovna mesta, čeprav so prostorske možnosti v občini precej omejene. V občini Laško sicer veliko stavijo tudi na

razvoj turizma, predvsem z denarjem iz Lasa in sklada za razvoj podeželja, kar bi omogočilo tudi razvoj turizma na kmetijah.

Skromen odziv na odpis dolgov

O socialni sliki občine najbrž precej pove tudi odziv občanov na odpis dolga, rok za oddajo vlog se je namreč iztekel konec oktobra. Kot pravi Franc Zdolšek, so v občini prejeli sorazmerno malo vlog, ki so ustrezale zakonskim in razpisnim pogojem za odpis dolgov. Meni, da je to posledica politike laške občine, ki že leta zagotavlja 30 do 50 tisoč evrov denarja na leto za enkratno pomoč tistim, ki jo najbolj potrebujejo. »Ta denar smo porabili za obveznosti, ki so nujno potrebne za preživetje občanov, predvsem za poplačilo vodarín, stanarin, odvoza smeti in za nabavo najnujnejših življenjskih po-

Gospodarsko-socialna slika v Občini Laško je zaenkrat še relativno ugodna, tudi s pomočjo ukrepov občine, s katerimi blažijo socialne stiske občanov.

trebščin, da bi čimbolj omili-li posledice krize, čeprav so

žal tudi primeri, ko nekateri to izkoriščajo,« pravi laški župan Franc Zdolšek.

Čez dve leti nova stanovanja

Kar zadeva stanovanjsko politiko, so pred šestimi,

sedmimi leti v občini Laško zapolnili en blok, ki je bil namenjen socialno šibkejšim proslcem. Sicer pa proslcem občina stanovanja zagotavlja iz obstoječega fonda v kraju, stanovanja tudi prenavljajo, kot pravi

župan tudi še kupijo kakšno stanovanje. »V letih 2017 in 2018 nameravamo zgraditi še 50 stanovanj, s čimer bi v glavnem ugodili proslcem z zadnjega razpisa,« še sklne Franc Zdolšek.

RG, foto: SHERPA

ogrevanje
vodovodne
in plinske
instalacije

Izdelava:

inox cevovodov,
solarnih sistemov,
plinskih instalacij,
hladilnih in ogrevalnih sistemov,
celovita prenova kopalnic.

Zelo ugodno dobavljamo in montiramo toplotne črpalke,
sončne kolektorje, kotle
na biomaso.

Tel: 03/573-81-94

Gsm: 041-765-094

E-pošta: drago.pusnik@amis.net

Drago Pušnik, s.p.
Trobni Dol 36
3271 Šentrupert

MONTING SK

Podjetje MONTING SK, d. o. o., je zelo uspešno kovinsko-predelovalno podjetje z 20-letno tradicijo. Ukvarjamo se z izdelavo specialnih jeklenih konstrukcij, s strojearadnjo ter nudenjem storitev strojne obdelave.

Zaradi povečanja obsega dela

RAZPISUJEMO SLEDEČA PROSTA DELOVNA MESTA:

- operater na CNC stroju
- ključavničar
- varilec
- borwerkist – borwerkist CNC
- tehnolog
- tehnolog – kalkulant
- referent nabave in kooperacije

Za več informacij o razpisanih zaposlitvah obiščite našo spletno stran na naslovu www.monting-sk.si ali nas pokličite na telefon

03 734 34 80

Vse, ki bi si želeli postati del našega kolektiva, vabimo, da nam pošljete prijavo s svojim življenjepisom na naslov:

MONTING SK, d. o. o., Spodnja Rečica 80C, 3270 Laško ali na

info@monting-sk.si

Matej Jazbinšek, direktor Knjižnice Laško, pravi, da je namen projekta Bralna značka za odrasle med drugim uveljaviti dobre knjige predvsem slovenskih avtorjev.

Z glasbenim nastopom je na prireditvi ob dnevu reformacije v Laškem navdušila pevka Nana Milčinski ob spremljavi.

Vznemirljivo doživetje srečanja bralcev s pisci knjig

Bralna značka za odrasle v Knjižnici Laško vsako leto z uglednim avtorjem

Osrednja prireditev ob dnevu reformacije v Laškem, ki jo že nekaj let pripravlja Knjižnica Laško v sodelovanju z Občino Laško, vedno privabi številne obiskovalce in odmeva tudi izven meja občine. Za člane knjižnice, ki sodelujejo pri projektu Bralna značka za odrasle, je še posebno doživetje, saj se lahko srečajo z avtorjem, čigar dela so na seznamu priporočene literature.

Tokrat so se imeli prilomastno srečati z dr. Markom Pavliho, s pravnim strokovnjakom, z rednim profesor-

jem na Univerzi v Ljubljani (UL), na Fakulteti za pomorstvo in promet v Portorožu, in z nekdanjim ministrom ter

EGAL PB d.o.o., Aškerčev trg 1, 3270 Laško
Tel.: 0590 11 376 / mobil.: 070 810 137
info@egalpb.si www.egalpb.si www.facebook.com/galPB

Ocena tveganja
Varnostni znaki in opozorilne nalepke
Usposabljanja: varnost pri delu in varstvo pred požarom
Usposabljanja za upravljavca TGM / viličarja
Izdelava poslovnika HACCP
Računovodski servis

MIZARSTVO • GEODETSKE STORITVE
Pozaršek
Klemen Pozaršek s.p.

Lože 4a, 3272 Rimske Toplice
www.mizarstvo-pozarsek.si

MIZARSTVO
– izdelava pohištva
Kontakt: 041 543 749

jedilnice,
kuhinje,
kopalnice,
spalnice,
otroške sobe,
vgradne omare,
stopnišča in še mnogo več.

GEODETSKE STORITVE
Kontakt: 031 338 184

ureditev meje,
parcelacija,
izravnava meje,
evidentiranje zemljišča pod stavbo,
geodetski načrt,
zakoličenje objektov,
odmere dolžinskih objektov.

Dom na Šmohorju

Martinovo kosilo na Šmohorju
Vsak dan sveže enolončnice in kosila po naročilu

Sprejemamo rezervacije za zaključene družbe: rojstni dnevi, praznične zabave, obletnice, poslovne zabave, organizirana kosila in večerje za večje skupine.

Vabljeni na Šmohor!

Delovni čas:
ponedeljek – zaprto
od torka do nedelje
od 7. do 19. ure

Kontakt:
Helena Perko, s. p.,
Šmohor 9
3270 Šmohor
tel.: 031 287 340

PRODAJA in PREMONTAŽA PNEVMATIK po ugodnih cenah.

Matjaž Bezgovšek, s. p.
Brstovnica 7č
3272 Rimske Toplice
GSM: 041 755 617
E-pošta: info@stamaks.si

Izkoristite izjemno ponudbo in pokažite zimi zobe!

ali pianista Jožija Šaleja.

Gostje osrednje prireditve Knjižnice Laško v okviru bralne značke za odrasle so v minulih letih bili Tone Partlič, Tone Kuntner, Alenka Rebula, Manca Košir, Feri Lainšček, Štefka Drolc in Ivanka Mežan. Glasbeni gostje pa cimbalist Adam Bicskey s spremljevalno zasedbo, Nuška Drašček, Brencl Banda, harfistka Lara Hrastnik, kvartet Shalom, violinistki Lucija Kovačič in Veronika Hauptman.

dloge bralcev. Zaključek bralne značke Knjižnica Laško pripravi ob dnevi slovenske knjige konec aprila, ko bralcem tudi razdeli priznanja. Projekt Knjižnica Laško izvaja tudi v enotah v Rimskih Toplicah in Radečah, letos pa v akciji sodeluje približno 160 do 180 bralcev, članov knjižnice.

Kot je še povedal Matej Jazbinšek, je število sodelujočih z leti naraščalo, zdaj pa se je ustalilo pri navedeni številki. Veliko bralcev sodeluje v bralni za znački za odrasle od vsega začetka, je pa tudi veliko bralcev, ki se formalno ne želijo vključiti, ampak samo preberejo kakšno knjigo s seznama.

»Glavni smoter našega projekta je uveljaviti dobre knjige, dobro branje, še posebej slovenskih avtorjev. Tudi ti večji prireditvi v kulturnem centru in na gradu služita kot spodbuda našim občanom za tovrstno branje,« je še povedal Matej Jazbinšek, direktor Knjižnice Laško.

ROBERT GORJANC
Foto: SHERPA, GrupA

poslancem državnega zbora, ki je po umiku iz politike tudi esejist in pisatelj (veliki intervju z njim objavljamo na straneh 26-27). Njegovi knjigi Nismo rojeni le zase in Dvanajst pred dvanajsto sta tudi na seznamu priporočene literature v letošnjem projektu Bralne značke za odrasle v Knjižnici Laško.

Preplet glasbe in literature

»Bralno značko za odrasle smo pripravili že osmič, zaključno prireditev sedmič, pri čemer prvič dogodka še nismo tako širokopotezno zastavili. Večer v Kulturnem centru Laško, ki pomeni enega od vrhuncev v sezoni Bralne značke za odrasle, je vedno preplet pogovora z znanim gostom s področja literature ali širše kulture, enako pozornost pa vedno namenimo tudi glasbenemu gostu,« je povedal Matej Jazbinšek, direktor Knjižnice Laško, ki se je na odru kulturnega centra minuli četrtek že po tradiciji pogovarjal z literarnim gostom, torej z dr. Markom Pavliho. V vlogi glasbene gostje je bila tokrat Nana Milčinski, pevka, dramaturginja in gledališka režiserka ter vnukinja legendarnega Franeta Milčinskega Ježka.

Od kresne noči do dnevov knjige

Sezona Bralne značke za odrasle v Laškem se sicer

začne na kresni večer v juniju, ko knjižnica na gradu Tabor pripravi uvodno prireditev, na kateri predstavi seznam izbranih knjig, pri katerem upošteva tudi pre-

INTERALTA
PVC OKNA IN VRATA

e-mail: info@interalta.si
GSM: 041 708 276, 041 172 505
www.interalta.si

LASTNA PROIZVODNJA
BREZPLAČNA IZMERA in SVETOVANJE

Marjan Železnik, Klenovo 2A, 3272 Rimske Toplice

Vtisi bralcev

Na prireditvi ob dnevu reformacije v kulturnem centru v Laškem smo se pogovarjali tudi z dvema znanima domačinoma, ki sodelujeta pri projektu Bralna značka za odrasle. Pri tem nas je zanimalo, kaj zanj pomeni neposredno srečanje z avtorjem knjige, ki je na seznamu priporočene literature Knjižnice Laško.

RG, foto: GrupA

Jože Rajh, nekdanji župan Občine Laško:

Srečanje z avtorjem kot spodbuda za branje njegove knjige

»Knjig Marka Pavlihe še nisem prebral, zanimiv pogovor z njim, ki sem mu prisluhnil na prireditvi, pa me bo zagotovo spodbudil k temu, da bom segel po teh knjigah. Kot je bila tudi nedavna smrt Franceta Bučarja motiv, da berem eno od njegovih knjig. Praviloma se redno udeležujem teh prireditev v Laškem, običajno je tako, da knjig piscev, ki so bili gostje, prej nisem prebiral, ampak potem, ko sem jih poslušal.»

Nuša Konec Juričič, dr. med. specialistka socialne medicine:

Večer posrečenega naključja

»Pravkar prebiram delo Frana Miličinskega Ježka Ljudje, prižgite luči. Zato mi je bil glasbeni del prireditve, na kateri je nastopila Ješkova vnukinja Nana Milčinski, nekoliko bliže. To knjigo bom podarila, saj pogosto dajem knjige za darila in jih praviloma prej tudi preberem. V njej so satire, šansoni, zares prav posrečeno naključje, čeprav je Marko Pavliha rekel, da naključij ni in da se vse zgodi z namenom. Knjig Marka Pavlihe sicer še nisem prebrala, je bila pa izkušnja z avtorjem pravo doživetje, enako kot tudi na prejšnjih podobnih prireditvah Knjižnice Laško.«

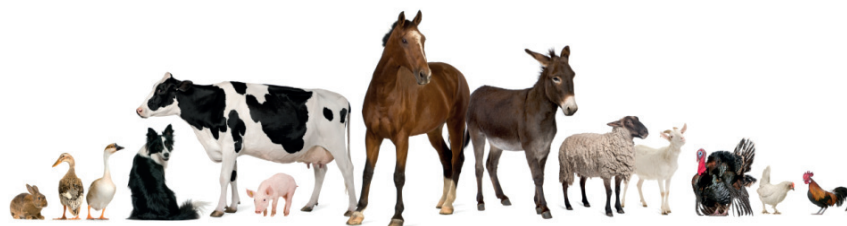
VETERINARSKA POSTAJA LAŠKO d.o.o.

Marija Gradec 36, 3270 Laško

Telefon: 03 734 16 16, 051 618 179, 041 633 416

Fax: 03 734 16 17

E-mail: vp@veterina-lasko.com

Spoštovane občanke in občani občine Laško!

Ob dnevu praznovanja občine Laško vam želimo obilo zadovoljstva in tudi v prihodnje delovno uspešnost.

Kolektiv Veterinarske postaje Laško, d.o.o.

Internetna stran: www.veterina-lasko.com

GRA-KRUP

KROVSTVO, KLEPARSTVO, IZOLACIJE, GRADNJE

GRA-KRUP d.o.o., Spodnja Rečica 50b, 3270 Laško

e-mail: gra-krup@siol.net

tel.: 03/735 35 00

GSM: 041 653 707

Letos do vode

Največji naložbi v zgodovini občine sledijo energetske obnove stavb

Če je bilo ponekod na Celjskem precej težav, preden so v novoustanovljenih občinah izbrali datum občinskega praznika, se je ta v Šmartnem ob Paki ponujal kar sam. Župan Janko Kopušar pravi, da sta bila ime kraja in občine – sveti Martin na Paki – in dejstvo, da je bila cerkev sv. Martina v pisnih virih prvič omenjena že leta 1256, dovolj velika razloga, da občinskim svetnikom pred dvema desetletjema ni bilo težko izbrati. Letos ob praznovanju ne bo v ospredju le Martinovo vino, temveč tudi zdrava in kakovostna pitna voda. V Šmartnem ob Paki se je namreč letos končala največja naložba v zgodovini občine. Gre za več kot 4 milijone evrov vreden kohezijski projekt, ki je za območje celotne občine za naslednjih 50 let zagotovil oskrbo s kakovostno pitno vodo.

»Le nekaj let pred ustanovitvijo samostojne občine smo obudili tudi običaje martinovanja in tako je naš občinski praznik res dan, ko praznuje vsa občina,« pravi župan Kopušar in doda, da so simboli svetega Martina tudi v občinskem grbu. Za pripravo martinovanja so letos v Šmartnem izbrali soboto pred praznikom, 7. november, ko bo v Martinovi vasi Javni zavod Mladinski center Šmartno ob Paki z drugimi društvi pripravil praznovanje. »Zadnja leta, odkar postavljamo prireditveni šotor, razmišljamo o tem, da bi prireditev raztegnili na več dni,« še pravi župan in doda, da bi tako prizorišče, ki ga obkrožajo lesene brunarice društev, še bolj izkoristili.

Leto 2015 ima za občino prav poseben pomen tudi zato, ker ste končno rešili vprašanje vodooskrbe. Pred kratkim končan evropsko financiran projekt celovite oskrbe s pitno vodo v Šaleški

Janko Kopušar

dolini je tudi največja naložba v zgodovini občine, kajne?

Vrednost te kohezijske naložbe na območju naše občine je bila več kot 4 milijone evrov, pri čemer smo 80 odstotkov denarja dobili od Evrope in države. V okviru tega projekta smo iz vodovodnega sistema Velenje–Šoštanj zgradili 11 kilometrov povezovalnega vodovoda do Šmartnega, ki smo ga sami financirali in tako za občino dolgoročno, vsaj za naslednjih 50 let, zagotovili zadostno oskrbo s kakovostno pitno vodo. Poleg tega je občina sofinancirala čistilni napravi za pripravo pitne vode Grmov vrh in Čuješ ter nekaj magistralnega voda v Paki in od Ljubije do Grmovega vrha.

Finančno je bilo to zelo zahtevno za občino, vendar smo veseli, da nam je uspelo, saj smo »lovili« še zadnje možnosti, ki jih je ponujalo finančno obdobje 2007–2013.

Vodooskrbo imate torej zdaj urejeno, kaj pa odvajanje in čiščenje odpadnih voda? Bo to tudi precejšen strošek?

Tu nas čaka še veliko dela, čeprav nam je v zadnjih letih tudi s pomočjo evropskega denarja vendarle že uspelo končati dva velika projekta kanalizacijskega omrežja, in sicer lani Slatina–Paška vas in letos še v naselju Paška vas. Vrednost obeh je znašala več kot 1,1 milijona evrov in tudi za ti naložbi nam je uspelo več kot 80 odstotkov denarja dobiti iz Evrope, iz sklada za razvoj regij. Pripravljeno imamo še gradbeno dovoljenje za naselje Gavce, tik pred izdajo je za Rečico ob Paki. To dvojce smo še dolžni zgraditi glede na državno uredbo. Za Mali Vrh še izdelujemo projekt, a težko bo zagotoviti denar. Dejstvo je namreč, da je gradnja kanalizacijskega omrežja za podeželske občine z razpršeno gradnjo še toliko bolj zahtevna in draga.

Razpršena gradnja narekuje tudi veliko skrb za lokalne ceste. Ob občinskem prazniku ste bogatejši za obnovljeno cesto v Skorno, kajne?

Obnova 1,2 kilometra dolgega odseka je bila vredna

skoraj 250 tisoč evrov. Sočasno z ureditvijo cestišča smo namreč zamenjali tudi komunalne vode, v zemljo položili elektriko, uredili vode za kabelsko televizijo in internet, ob čemer smo sanirali še manjši plaz. Skorno je, kar se cest tiče, za nekaj časa preskrbljeno. Ta cesta je še toliko bolj pomembna, ker gre za povezovalno cesto s sosednjo občino Šoštanj. Vedno pravim, da so ceste problem, a ko naše lokalne primerjam z državnimi, ugotavljam, da imamo lokalne ceste in javne poti vendarle bolje urejene. Vsako leto namreč v vzdrževanje in posodobitve naših cest vložimo dobršen del proračuna. Ob tem veliko pozornost posvečamo tudi pešcem in varnim šolskim potem, vsako leto zgradimo kakšen odsek pločnika, urejamo sprehalne poti in skrbimo za varnost prometa. S Slovenskimi železnicami in z državo smo podpisali pogodbo, da bi do konca lanskega leta zaprli vse nevarne železniške prehode, vendar nam je obvoze za dva najnevarnejša od osmih uspelo urediti šele letos.

Za občino je značilno izjemno razvejano društveno življenje – če sem prav preštela, le malo več kot 3.300 prebivalcev deluje v kar 27 društvih. Že pred časom so bili zelo aktivni mladi, ki so ob občinski pomoči dobro zastavili delo, kajne?

Že konec 90. let smo mlade povezali v Javni zavod Mladinski center Šmartno ob Paki, ki odlično dela. V zavodu pripravljajo različne prireditve in dogodke za vse generacije in z obžalovanjem moram povedati, da jih je še najmanj za mlade. Tu nas čaka še nekaj dela, kajti dejstvo je, da mladi po osnovni šoli odhajajo iz domačega kraja. Že srednje šole obiskujejo v Velenju ali Celju, na študij odhajajo še dlje in se domov vračajo le ob koncih tedna. Dejavnost mladinskega društva je tudi zaradi tega precej zamrla.

Konec leta je tudi čas, ko morate načrtovati poslova-

OBČINA ŠMARTNO OB PAKI V ŠTEVILKAH

Površina km ²	18
Število prebivalcev	3.233
Število moških	1.615
Število žensk	1.618
Število delovno aktivnih prebivalcev (po prebivališču)	1.373
Število zaposlenih	298
Število samozaposlenih	129
Število registriranih brezposelnih	151
Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.203,64
Povprečna mesečna neto plača na zaposlenega (EUR)	818,90
Število podjetij	185
Število osebnih avtomobilov	1.706

Vir: podatki Statističnega urada RS za leto 2013

nje za prihodnje leto. Vam je že uspelo sestaviti občinski proračun za leto 2016?

Povsem še ne, a nastaja, čeprav je zaradi tega, ker nam država reže vedno tanjšo rezino kruha, to zelo težko delo. Kljub temu da se zavedamo, da bo denarja manj, nam načrtov ne manj-

ga bo po javni razpravi občinski svet v drugi polovici decembra tudi potrdil, saj bo sicer treba sprejeti sklep o začasnem financiranju. Smo se pa tik pred občinskim praznikom razveselili še ene zadnjih letošnjih naložb. Ob selitvi pošte v trgovski center smo odkupili prostore in 4.

»Kljub pogostemu govorjenju o ukinjanju oziroma združevanju manjših občin me ni strah, saj morda nihče v Sloveniji ne ve, kako izpeljati ta postopek. Bo pa država naredila vse, da nas bo s finančno prisilo stisnila v kot in nam ne bo pustila ne živeti ne umreti. Mi zakonsko določene naloge v celoti izvršujemo, hkrati pa nam uspeva dobro skrbeti tudi za razvoj.«

ka. Med večjimi naložbami bodo zagotovo energetske obnove stavb, začenjamo pri našem vrtcu, skrbeli bomo za ceste, za postavitev turistično označevalnih tabel, ob čemer bo treba poskrbeti še za nekaj priključkov na vodovod ... Proračun bomo prvič predstavili v drugi polovici novembra in pričakujem, da

novembra se je v te prenovljene prostore vselila lekarna. V nekdanjih lekarnskih prostorih bo zdravstveni dom uredil pediatrično ambulanto. K naložbi, vredni 130 tisoč evrov, je občina primaknila polovico denarja, drugo polovico pa Lekarna Velenje.

IVANA STAMEJČIČ
Foto: GrupA

Občinska priznanja

Na slavnostni seji ob občinskem prazniku, 11. novembru, bodo v Šmartnem ob Paki najzaslužnejši občani prejeli tudi občinska priznanja.

Grb občine bo letos prejel **Franc Berdnik** za dolgoletno aktivno delo v občinskem svetu in na številnih področjih, zlasti športnem. Plaketi občine bosta prejela **Marjan Knez** prav tako za aktivno delovanje na področju turizma in športa in **Franc Tajnšek**, dolgoletni predsednik društva upokojencev, ki je bil zelo aktiven tudi na drugih področjih. Županovo priznanje bodo prejeli **taborniki**, ki so zadnja leta močno poživili dogajanje v kraju, in **Kmetijska zadruga Šaleške doline** ob svoji 60-letnici. Pred tremi leti pa so v Šmartnem uvedli še županovo priznanje mladim, ki ga bo letos prejela zlata maturantka **Dijana Podgoršek**. IS

Avtocenter Krbavac

Pooblaščen serviser vozil znamke FORD

Matevž Urleb, s. p.
Rečica ob Paki 45
3327 Šmartno ob Paki

Tel.: +386(0) 3 891 51 23
GSM: +386(0) 41-898-804
Fax.: +386(0) 3 896 52 22

Mihael Fajfar, Franc Maluc in Alojz Slemenšek pred potomko najstarejše trte z Lenta, ki je posajena pred Fajfarjevo domačijo v Slatini.

Trta potrebuje pozornost, saj je ženskega spola

V Šmartnem ob Paki najbolj sladek rumeni muškat – V soboto krst vina, na martinovanju tudi razglasitev kletarja leta

Ponavadi je tako, da društvo ustanovi skupina posameznikov, da bi v njem lahko svoje pristočasne ali strokovne dejavnosti še nadgradili in se v družbi podobno mislečih tudi lepo imeli.

A pri ustanavljanju društva vinogradnikov v Šmartnem ob Paki je bilo drugače, temelje je namreč postavilo takrat uspešno podjetje Vino Šmartno, ki je za obratovanje polnilnice stekleničenih vin potrebovalo potrdilo, da stoji na območju vinorodnega okoliša. Pri Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani so v podjetju naročili študijo in raziskava prof. dr. Alojzija Hrčka je pokazala, da je bilo Šmartno pred približno stoletjem močan vinorodni okoliš, saj je bilo v teh krajih do napada trtne uši v letu 1890 zasajenih skoraj 50 hektarjev vinogradov. Po propadu dobršnega dela evropskega vinogradništva so tudi domačini v Šmartnem zasajali samorodnice, žlahtne sorte pa so v zemljo vračali znova po letu 1975.

»V podjetju smo s Kmetijskim zavodom Maribor in z dr. Hrčkom zasadili dva poskusna vinograda s sedmimi različnimi sortami in nad rezultati smo bili prijetno presenečeni,« se spominja **Franc Maluc**, ki je vso svojo poklicno pot prehodil v Vinu Šmartno in kasneje postal tudi prvi predsednik vinogradniškega društva. Zanimanje za vinogradništvo in vinarjenje je bilo med domačini sprva skromno, a vendarle nalezljivo – ustanovnih članov društva, ki je sprva dve leti delovalo kot sekcija turističnega društva, je bilo 30, zdaj jih je že več kot 130.

Manjka podmladek

»Društvo dobro deluje, letno pripravljamo številna srečanja, tečaje in strokovna izobraževanja, sodelujemo na prireditvah v kraju. Pravzaprav imamo le eno težavo, manjka nam podmladek,« pove zdajšnji

predsednik **Mihael Fajfar**, ki v 53. letu precej »kvari« starostno povprečje v društvu. Tajnik **Alojz Slemenšek** namreč pove, da so člani večinoma vsi že upokojenci, ki si za svoje vinograde in kasneje za nego vina lahko vzamejo dovolj časa, Fajfar pa dodaja, da je samoumevno, saj je »trta ženskega spola in zato potrebuje veliko pozornosti«. »Smo pa veseli, da mladi v vinogradih le vidijo prihodnost, saj sta se nam v zadnjem času po smrti očetov pridružila dva mlada člana,« pove Slemenšek. V društvu strokovna srečanja pripravljajo v kulturnem ali gasilskem domu, 12-članski upravni odbor društva, ki se sestaja vsak mesec, pa se »seli iz kleti v klet«, v smehu povedo sogovorniki, da mora gostitelj sestanka poskrbeti tudi za pogostitev.

Vino se dela v kleti

V Šmartnem ob Paki se vinogradniki zavedajo, da je za dobro vino najprej treba skrbno delati v vinogradu. »Ne le na redno škropljenje in vsa zelena dela, tudi na to moraš paziti, da trte ne obremeniš preveč,« pove Fajfar in doda, da seveda sledi še skrbnejše nadaljevanje v kleti. A kot drži, da vsega tudi v kleti ne moreš rešiti, še bolj drži to, da ne moreš pridelati tako dobrega in kakovostnega grozdja, da ga med kletarjenjem ne bi bilo mogoče pokvariti. »Letos je bila odlična letina, a nisem zasledil, da bi imel rumeni muškat kje drugje v Sloveniji tako visoko stopnjo sladkorja kot pri nas,« ponosno zavrne namige, da stičišče Šaleške doline in Zgornje ter Spodnje Savinjske doline vendarle ni najprimernejša lega za vinograde. Slemenšek doda še en recept, kako pridelati dobro vino: »V društvu smo pripravili toliko tečajev, da nam znanja danes ne manjka več. Tu smo torej naredili velik korak, a prav tako pomembno se mi zdi, da vinogradniki izmenjujemo

izkušnje, poskušamo letino v tej in oni kleti in pri tem »ne šparamo« s kritiko. Dobro pohvalimo, medtem ko na napake opozorimo brez dlake na jeziku.«

Tujina ni vselej zgled

Med redno dejavnost društva sodijo letne strokovne ekskurzije članov v najbolj znana vinorodna območja Evrope. Kot pove Maluc, ostajata beli lisi na zemljevidu Evrope zaenkrat le Španija in Portugalska, sicer pa so bili člani ob obiskih najbolj poznanih vinskih kleti nemalokrat tudi razočarani. Takrat se zavejo, da v Sloveniji pridelujemo res dobra vina. »Veste, tudi povsod v Franciji ni tako, kot bi za tako priznano vinsko deželo pričakovali,« potrdi, da je za vinogradništvo in vinarstvo treba ogromno znanja, zlasti pa predanosti in ljubezni. In te očitno vinogradnikom v Šmartnem ob Paki ne manjka. Tudi zato so povprečne ocene letnih ocenjevanj njihovih vinskih vzorcev zelo visoke, peščica vinogradnikov pa se je odločila tudi, da del svojega pridelka prihrani za pozne trgatve in tako v svojih kletih ponuja vino, »ki se ga pije po kapljicah, ne po kozarcih«.

12 trt, 12 gospodarjev

Morda bo tudi Občina Šmartno ob Paki sčasoma dobila svoje županovo ali Martinovo vino. Kot pravi Fajfar, bi ga morda lahko pridelovali iz grozdja, ki ga bo rodilo 12 potomk najstarejše vinske trte z Lenta. Te so namreč vinogradniki posadili po vsej občini in za vsako skrbni drug vinogradnik. Vse, vključno s tisto pred občinsko stavbo, lepo rastejo. V dveh letih bodo obrodile in v društvu se bodo najbrž odločili, da vseh 12 gospodarjev grozdje prinese v skupno stiskalnico in nato doneguje skupno vino.

IVANA STAMEJČIČ

Foto: GrupA

Kleti odprtih vrat

Tri konce tednov v novembru bodo vinogradniki v Šmartnem ob Paki odprli vrata svojih vinskih kleti obiskovalcem in jim ponudili letošnje mlado vino.

V akciji je pred leti sodelovalo že 12 vinogradnikov, letos jih bo sedem. Najprej, 14. in 15. novembra, bosta gostitelja Mihael Fajfar v Slatini in Anže Podgoršek na Malem Vrhu, 21. in 22. novembra Bojan Rakun in Jože Kugler, oba na Malem Vrhu, zadnji konec tedna v mesecu pa Karli Žibret in Kmetija Primožič na Malem Vrhu ter Peter Krajnc v Podgori. Da so takšna »romanja« od kleti lahko tudi odlična priložnost za druženje, Fajfar ponazori z obujanjem spominov na eno zadnjih pri njem, ko se je povsem nenapovedano v istem trenutku v vinski kleti zbralo 22 harmonikarjev. »Med njimi dva svetovna prvaka, Matija Veninšek in Primož Zvir z Rečice ob Savinji.«

V zadnjih letih so v večini vinskih kleti lesene sode zamenjali s cisternami. Leseni sodi so izjemno zahtevni za čiščenje in vzdrževanje, zlasti v času, ko so prazni in v njih ni vina. Zato pa kletarji za tradicijo v vinski kleti poskrbijo na druge načine, tudi s starinskimi težkimi lesenimi vrati.

Krst vina bo letos 7. novembra v Šmartnem ob Paki opravil celjski škod dr. Stanislav Lipovšek, izkupiček tradicionalne licitacije Martinove gosi bodo namenili v dobrodelne namene, v društvu pa so ponosni tudi na to, da jih bo znova obiskala vinska kraljica. Že deveto leto bodo razglasili tudi kletarja leta, pri čemer je določeno tako, da prehodni ključ kletarju ostaja v ponos eno leto. Le v primeru, da bi ga posameznik osvojil trikrat zapored, bi prešel v njegovo trajno last. Doslej se to še ni zgodilo, in čeprav je bil Fajfar kletar leta že štirikrat, mu treh zaporednih let ni uspelo sestaviti.

Refraktometer je naprava, brez katere si danes tudi ljubiteljski manjši vinogradniki ne znajo več predstavljati svojega dela. Napravo za merjenje sladkorja v grozdju in ostanka nepovretega sladkorja v vinu si lahko že za 20 evrov privoščijo vsakdo, včasih pa ni bilo tako. Franc Maluc se spominja, da ga je ob svoji 50-letnici dobil za darilo od vsega sorodstva, saj je takrat cena presegala dva tisoč nemških mark.

Šmartno ob Paki je uvrščeno na evropski zemljevid Martinove pešpoti od Szombathelyja na Madžarskem do Pariza v Franciji. Nanjo se poda vse več pohodnikov, letos na primer se je na tej poti v Šmartnem, kjer v župniji hranijo žig poti, ustavilo tudi šest Parižanov.

Belo ali rdeče?

RAZMIŠLJATE O PRENOVI, DOBREM NAKUPU ALI ODLIČNI STORITVI?

Preberite aktualno ponudbo in si privoščite najboljše!

OK LED

Ko svetloba spregovori.

Ko svetloba spregovori

OK LED SVETILA je inovativno podjetje s 15-letnimi izkušnjami na področju svetovanja in prodaje svetil. V zadnjem času se je specializiralo predvsem za led svetila. Pohvali se lahko z veliko uspešno izpeljanih projektov in zadovoljnimi strankami. Cilj podjetja je, da izpolni potrebe in zahteve strank in tako gradi dobre partnerske odnose, hkrati pa nenehno izboljšuje kakovost izdelkov in storitev. Razstavni salon podjetja najdete v Celju na Mariborski cesti 86.

Kako izbrati ustrezno led žarnico?

Pri nakupu nove ali zamenjavi stare klasične razsvetljave je treba upoštevati, da ta dovolj osvetli površino in prostor ter da ustreza našim vizualnim čutom. Ker pa se led tehnologija vseskozi razvija in ponuja novitete, je težko izbrati najbolj primerno opremo za razsvetljavo. V ponudbi OK LED SVETILA lahko najdete kakovostne in najnovejše izdelke s področja led razsvetljave po prijaznih cenah.

Menjava klasične žarnice z led žarnico

Pri menjavi klasičnih žarnic z led žarnicami v podjetju OK LED

priporočajo, da si najprej ogledate, kakšno podnožje ima vaša stara žarnica. Oznako podnožja ponavadi najdete na žarnici ali na originalni embalaži žarnice. Vrste podnožij: E14, E27, GU10, MR16, G4, G9 ... Priporočajo tudi, da si ogledate primerjalno tabelo moči klasičnih žarnic z led žarnicami in tako ne spreminjate moči svetlobe.

Klasična žarnica oddaja toplo belo barvo svetlobe ter osvetljuje kot 360°. Led žarnica ima možnost, da oddaja tudi druge barve svetlobe, kot so: hladno bela, toplo bela, nevtralnno bela. Diode v žarnici so v osnovi zgrajene tako, da osvetlijo kot 120°, kar pomeni, da je v žarnici nameščenih več diod, ki osvetlijo kot 360° in tako dosežejo enak učinek kot klasična žarnica, vendar veliko bolj varčno.

Enota kelvin (K) predstavlja temperaturo barve svetlobe, ta podatek ponavadi najdemo v opisu žarnice ali na embalaži sijalke. Klasične žarnice z žarilno nitko ponavadi oddajajo toplo belo barvno svetilnost 2700 K do 3400 K in so primerne za uporabo v prostorih, kjer se zadržujemo podnevi (dnevna soba, spalnica ...). Prednost led žarnice je v tem, da lahko doseže veliko večje temperature barve in brez težav razsvetljuje tudi

prostore, kot so garaža, delavnica, kuhinja ... S povečanjem barvne temperature dodajamo odtenek modre

Za več informacij so vam na voljo v podjetju OK LED SVETILA oz. na spletni strani www.okled.si

OK LED

Ko svetloba spregovori.

VSE VRSTE SVETIL ZA DOM, GOSTINSKE LOKALE IN POSLOVNE PROSTORE.

070 750 750
www.okled.si

Razstavni salon OK LED
Mariborska 86, 3000 Celje

žarnico, je treba preveriti, ali je ta halogenska žarnica že bila priključena na kakšen pretvornik/napajalnik, saj ta ni primeren za priklop led žarnice. Napajalnik je treba zamenjati s takšnim, ki ustreza novi led žarnici.

Kako močno žarnico potrebujem?

Svetilnost žarnice naj bi bila sorazmerna z njeno močjo, vendar to vedno ni tako, saj imamo na tržišču veliko različnih žarnic, ki so bolj ali manj kakovostne. Največ, kar lahko naredimo, če nismo prepričani v kakovost žarnice, je to, da v

opisu ali na etiketi preverimo, kakšno svetilnost ima. V naši ponudbi imamo led žarnice s svetilnostjo od 60 lm/W do 80 lm/W, na tržišču pa obstajajo tudi žarnice s slabšo svetilnostjo. Podatek o svetilnosti je pogosto napačen v škodo kupca, vendar ga je možno izmeriti le z profesionalno opremo, pravijo v podjetju OK LED.

Promocijsko besedilo

STROJEPLASTIKA

PRAŠNO BARVANJE VSEH VRST KOVIN:

gsm:
041 741 094

www.strojeplastika.si

KMET STROJ

Podhrayšek Antons s.p.
Ponikva 12b, 3232 Ponikva

TEL.: 041 693 394

PRODAJA IN SERVIS TRAKTORJEV LAMBORGHINI IN PASQUALI

ASFALT KOVAČ

ASFALT KOVAČ D.O.O.,
PLANINA PRI SEVNICI 47 A,
3225 PLANINA PRI SEVNICI

T: +386 3 7491 031
F: +386 3 7491 032
E: ASFALT.KOVAC@SIOL.NET

OPTIKA Teržan

MARJAN TERŽAN, s.p.
Mariborska 54
p.p. 1013, 3102 CELJE
Tel.: 03/491-38-00, Fax: 03/491-38-01

CENJENE STRANKE V OPTIKI TERŽAN VAM NUDIMO:

- STROKOVNI PREGLED VIDA ZA OČALA
- KVALITETNA STEKLA IN OKVIRJE ZA KOREKCIJSKA OČALA
- STROKOVNI PREGLED ZA KONTAKTNE LEČE
- KVALITETNE KONTAKTNE LEČE
- ČISTILA ZA KONTAKTNE LEČE
- SONČNA OČALA PRIZNANIH PROIZVAJALCEV

POSEBNOST
- LASTEN PARKIRNI PROSTOR ZA STRANKE OPTIKE -

DELOVNI ČAS: delavniki od 8.00-18.00, sobota od 8.00-12.00

10% popust ob nakupu korekcijskih in sončnih očal

CVETLIČARNA IN DARILNI BUTIK

NATAŠA

Nataša Hribernik s.p.
Poslovne enote: Kalobje-Sentjur-Celje
Kontakt: 031-363-506 in 031-302-666
03/ 746-13-80 in 03/ 995-99-64

PRI UREDITVI GROBOV, DELO BREZPLAČNO!

ŠIVILJSKI SERVIS FLIKCA

Ul. M. Grevenbroich 9,
Nova vas, 3000 Celje
www.siviljskiservisflicka.com

Tel.: 031 843 029

KRAJŠANJE HLAČ že od 5 EUR dalje

"EKSPRES" POPRAVILA

POPOLNI SERVIS TEKSTILNIH IN USNJENIH OBLACIL

NOVO: Pe Laško
tel.: 031 288 908

DELOVNI ČAS: pon. - pet.: od 8. do 18 ure; sob.: od 8. do 13. ure

INSTALACIJE VERHOVŠEK

Z vami že 20 LET.

IZVEDBA VODOVODNIH IN CENTRALNIH NAPELJAV TER SANACIJA KOPALNIC

INSTALACIJE VERHOVŠEK d.o.o. Prožinska vas 34/d, Štore, gsm: 041 682 907

Kupon za 25 EVROV
Pri naročilu storitev nad 500 evrov

VULKANIZACIJA

MULEJ

AVTOPRALNICA

KARTON ZVESTOBE: 10. PRANJE ZASTONJ

Če želite oglaševati v rubriki vsi naši mojstri, pokličite 031 692 860

Naj bo njihova izkušnja opozorilo mladim

S predavanji za 80 odstotkov zmanjšali smrtnost mladih v nesrečah

Na cestah celjske regije sta pred dnevi spet ugasnili mladi življenji. Komaj 21 in 18 let sta bila stara mladeniča, ki sta se ponesrečila v Radegundi. V smrt ju je potisnila nepazljivost med vožnjo. Ravno proti takšni kruti statistiki se borijo v zavodu Vozim. Temelj njihovega ozaveščanja mladih so resnične zgodbe poškodovanih v prometnih nesrečah. V zadnjih letih je njihove izkušnje poslušalo več tisoč slovenskih srednješolcev. In v celjskih šolah bodo začeli predavati tudi v tem šolskem letu.

Da gre zagotovo za najboljšo obliko preventive, se strinjajo mnogi. Dokaz za to je podatek, da se je od leta 2007, ko so s takšno metodo ozaveščanja v zavodu Vozim začeli, do danes smrtnost mladih zaradi nesreč med 15. in 24. letom zmanjšala kar za 80 odstotkov.

»Mladim želimo položiti na srce neizpodbitno dejstvo, da je promet najbolj nevarno področje, s katerim se bodo srečali, ko bodo opravili vozniški izpit, in da je voznik glavni vzrok in dejavnik tveganja za nesrečo,« razlaga David Razboršek, vodja gibanja Še vedno vozim – vendar ne hodim zavoda Vozim, ki sodeluje tudi z invalidi Društva paraplegikov JZ Štajerske. Vsi, ki v sklopu predavanj za mlade izvajajo delavnice, so prav tako invalidi, ki jim je nesreča zaradi lastne ali tuje napake spremenila življenje.

Pozitivno v Celju je, da sta se v preventivo zavoda Vozim vključila tudi Mestna občina Celje in občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Oba bosta namreč podprla to, da bo zavod Vozim lahko v letošnjem šolskem letu o prometni varnosti predaval vsem dijakom tretjih letnikov in za njih izvedel delavnice Še vedno vozim – vendar ne hodim.

Mladi v mestih previdnejši

Njihova akcija takšnega ozaveščanja je tako cenjena, da srednje šole same zavod in invalide povabijo, naj predavajo dijakom. Ravno pri sodelovanju s šolami, ki same izrazijo željo po predavanjih, se kaže še en »trend« med mladimi, dodaja Razboršek.

»Zavedanje o nevarnih vplivih alkohola na vožnjo je večje v mestih. Mladi se tam večkrat odločajo za prevoze s taksi službami. Na podeželju takšne zavesti še ni, zato tudi v šolah opažajo, da je alkohol še vedno preveč prisoten med mladimi vozniki.« Vsaka nesreča je »preveč in nerealno je pričakovati, da bodo takšna predavanja preprečila vse nesreče,« še pravi Razboršek, a so zagotovo dober način, kako povečati zavest, da alkohol in volan nikakor in nikoli ne gresta skupaj.

Način dela, kot ga imajo invalidi, ki predavajo, preseže suhoparne preventivne akcije, ki se mladim naj-večkrat niti ne dotaknejo

in se jim zdijo nezanimive. Pri delu »ena na ena«, kjer invalidi mladim govorijo, kakšno kalvarijo so preživljali priključeni na medinske aparate po nesrečah, kaj invalidnost pomeni za njihove svojce, kako so morali zaradi nesreče spremeniti svoje življenje in kaj pomeni soočiti se s tem, da si hrom od pasu ali vratu navzdol, mladi začnejo razmišljati in zgodbe jih tudi presunejo. V pogovorih z njimi tudi člani zavoda Vozim izvedo, kaj mlade tare in kakšni so njihovi pogledi na prometno varnost.

Ravno na podlagi podatkov, ki jih v zavodu Vozim izvedo od dijakov, ki bodo kmalu sedli za volan, so pripravili tudi januarsko novo akcijo Ne tekstam, ko vozim. »Z inovativnim pristopom bomo mladim pokazali, kako nevarno je med vožnjo pisati sporočila po mobilnih napravah. Mlada generacija je namreč tehnološko izredno napredna. Mora vedeti, da so med vzroki za prometne nesreče, o katerih poroča policija, največkrat prehitra vožnja, nepravilna stran ali smer vožnje. Pozabljamo pa, da je lahko vzrok za to, da nekdo zapelje z vozišča ali na drug vozni pas, tudi uporaba mobilnega telefona med vožnjo,« navaja Razboršek.

Letos je v prometnih nesrečah na območju, ki ga pokriva Policijska uprava Celje, umrlo 17 ljudi. Lani v enakem obdobju 12.

Prizorišče smrti 21-letnega voznika iz Radegunde in njegovega 18-letnega sopotnika z Dobrne minuli četrtek v Radegundi. V nesreči je bilo poškodovano tudi 19-letno dekle. (foto: PGD Nazarje)

Najbolj ogroženi so ljudje, ki pomagajo

Vedno več beguncev, ki potrebujejo zdravstveno pomoč

V celjski nastanitveni center iz dneva v dan prihajajo nove skupine beguncev, največkrat iz Dobove. Še vedno sta »aktualni« točki prehoda tudi mejna prehoda na Celjskem, in sicer Dobovec in Imeno. Slednji je bil v ponedeljek zaradi večjega števila beguncev celo ne-

kaj časa zaprt. Še vedno je iz tistih občin, ki so prekomerno obremenjene zaradi begunske krize, mogoče slišati opozorila, da mora biti država še bolj dejavna in da mora predvsem nastanitvene centre še dodatno opremiti, saj so zima in z njo še nižje temperature pred vrati.

Četudi je občasno mogoče slišati informacije, da se drugi begunski val umirja, na drugi strani država razširja nabor tistih, ki beguncem med nastanitvijo v Sloveniji poskušajo pomagati. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je preko programa javnih del Pomoč pri obvladovanju migracijskih tokov omogočilo 260 javnim delavcem, da bodo na terenu pomagali. V pomoč se vključujejo tudi centri za socialno delo z dežurnimi interventnimi službami. Njihove naloge so povezane s skrbjo za družine svojcev beguncev, ki so hospitalizirani, z nudenjem psihosocialne pomoči ali pomoči pri iskanju svojcev, a tudi z razdeljevanjem hrane.

Nujno upoštevanje pravil o zaščiti

Vedno več truda se zadnje dni vlaga v opozorila o vzdrževanju higienskih in zdravstvenih okoliščin, ki vladajo v nastanitvenih centrih. Na žalost je država pri določanju lokacij namestitvenih centrov pred meseci pozabila na zdravstvene ustanove. To potrjuje tudi strokovni direktor ZD Celje Milan Rajtmarjer, ki

meni, da je bila to velika napaka. Zdravstveni delavci so namreč ključnega pomena pri pomoči in oskrbi beguncev, med katerimi je največ manjših poškodb, ran, izčrpanosti, vedno več pa je okužb prebavil. V Celju je tako že bila skupina beguncev, v kateri jih je več kot polovica imela takšne težave. Toda Rajtmarjer miri: »Begunci z zdravstvenega vidika niso grožnja Celjanom. Ogroženost za prebivalstvo predstavljajo prenašalci, torej zaposleni v centru. Torej mi, zdravstveno osebje, policisti, civilna zaščita in prostovoljci. Zato moramo vsi upoštevati natančna navodila o zaščiti in pravilnem načinu dela.«

Rajtmarjer pogoša še, da bi predvsem na vstopnih in izstopnih begunskih točkah že od začetka delale zdravstvene skupine, ki so izurjene za delo z migranti in so morda do zdaj že bile na mislih v tujini, torej že poznajo tako imenovano katastrofno medicino. Opozarja tudi, da za enkrat oskrba beguncev poteka na ustaljen način, a če bo begunski val še večji in če se bo zgodilo, da bodo begunci v Celju nastanjeni dlje kot le nekaj ur, preden bodo odšli v drugo državo, bo morala njihova zdravstvena oskrba potekati preko primarnega zdravstvenega sistema v zdravstvenih domovih. »In če organizacija ne bo dobra, lahko pričakujemo, da bo prihajalo do motenj v delovanju primarnega zdravstvenega sistema,« zaključuje Rajtmarjer.

SIMONA ŠOLINIČ
Foto: Arhiv NT (SHERPA)

Avtor: Miha Vake, univ. dipl. med. kom.

Resnica o ogrevanju in mi vam jo razkrivamo!

Les je slovenski nacionalni interes

V deželah gozdov, kjer redno pogozdujejo in delajo z naravo, ne primanjkuje biomase oziroma lesa. Les je čudovito darilo narave, iz katerega se da narediti stole, mize, igrače ali glasbila. Seveda imajo lesene dodatke vsi prestižni avtomobili, kot so bugatti, bentley ali rolls royce. Brez lesa enostavno ne gre. V Sloveniji so vsako leto akcije pogozdovanja in tako taborniki kot tudi skavti pomagajo pri skrbi za sanacijo gozdov. Pomembnosti gozda se zavedajo tudi pri podjetju Valher, d. o. o., zato so se odločili, da v letu 2016 prispevajo v sklad za nakup dreves za dodatno pogozditev. Sodelujte tudi vi in v letu 2016 zasadite kakšno drevo! Les je lep in pozabiti na pogozdovanje v zeleni Sloveniji bi bilo pogubno.

Kako so v zaporih na Dobu prihranili 500 tisoč evrov letno?

Pri pregledu stanja ogrevanja v Sloveniji opazimo, da se uporablja veliko različnih sistemov. Od plina in elektrike v mestu do drv, peletov, olja in oglja na podeželju. Stara navada je železna srjaca in jo je težko spremeniti. Ali tudi ne, če je nova rešitev veliko bolj ugodna! Slovenske zapore na Dobu so pred leti ogrevali na nafto iz uvoza. Letni strošek ogrevanja je znašal približno milijon evrov. Pred kratkim so ogrevanje v zaporih preuredili na ogrevanje na lesno biomaso in po novem je letni znesek za energent polovico manjši. Včasih so torej za gretje zapornikov dali milijon evrov, ki so jih dobili tuji mogotci, danes dajo za ogrevanje pol milijona evrov, ki jih dobijo domači kmeti in gozdarji za les. Les je torej domač energent, ki se splača. Če se hočete pozimi torej ugodno greti, razmislite tudi o gretju na biomaso. Resnica je torej, da že na enem malo večjem objektu prehod z olja na les pomeni letni prihranek v višini 500 tisočakov evropske valute. Zima bo menda letos ponovno mrzla. Se boste ponovno pustili speljati na led in se boste greti na olje? Ali boste že zdaj svojo kurilnico preuredili na biomaso?

Promocijsko besedilo

www.BIOMASA-KOSTANJ.si

AUSTRIA
Made in Austria

PELETI PABST AVSTRIJA
PELETI RZ AVSTRIJA

kostanj d.o.o.
ogrevanje z naravo

sekanca
peleti
brake
drva
biomasa

Zaloška Gorica 9, 3301 Petrovče, Email: kostanj.do@siol.net, www.biomasa-kostanj.si
Email: kostanj.doo@siol.net GSM: 041 639 885, 031 611 722
www.biomasa-kostanj.si Tel./fax: 03 714 00 63 / 64

valher

Specialni peletni kotel Valher PK je vpisan v slovenski in avstrijski eko sklad. Izkoristek PK20 nad 94%!

MADE IN SLOVENIA

PROIZVODNJA KOTLOV NA BIOMASO
www.VALHER.si

Valher d.o.o., Spodnji Boč 32c
2352 Selnica ob Dravi,
Tel.: 02 67 40 290

Po pokalni senzaciji padec v realnost

Kruto maščevanje najboljšega strelca lige Šporarja

Celjskim nogometašem se je uspelo uvrstiti v polfinale slovenskega pokala, nemudoma pa je sledil padec po prvenstveni lestvici – na zadnje mesto. Bliža se druga polovica tekmovanja v 1. slovenski ligi in za Celjane ogorčen boj za vsako točko v boju za obstanek.

Nenehno upanje, da bo Krško – ali morebiti še kdo drug – popustil, ne vodi prav daleč. Naslednja postaja so Domžale. Tam so »noreli« zaradi sodniških krivic, povsem upravičeno, in enkrat bodo poplačane. V nedeljo še ne, sodil bo, na srečo, **Damir Skomina**.

Odločil Kotnik

Remi 2:2 s prve tekme četrtfinala pokala NZS v Stožicah je bil dragocen; Celjani so v Areni Petrol prilagodili taktiko, zaigrali previdno, obenem pa streljali iz zasede. Na polovici prvega

Milan Spremo je iz zahtevnega položaja, in še z levico, uspel zatresti Olimpijino mrežo na pokalni tekmi. Vratar Aleksander Šeliga je bil skoraj izven vrat, kajti moral je posredovati po odličnem strelu Marka Pajača.

dela je protinapad uspešno zaključil **Ivan Firer**, deset minut kasneje je z roba kazenskega prostora Šeligo,

ki se je pobiral po »paradi«, ugnal še **Milan Spremo**. Sledilo je ogorčenje okoli 500 gledalcev, ki jih je razburil

sodnik Ponis iz Kopra, saj je pokazal na belo točko. »Želel sem si zakriti obraz in žoga me je zadela v roko. Ne vem

pa, zakaj je prišlo do izključitve,« je priznal Firer. Prav je, da so gostitelji oporekali, kajti na »zeleni« strani (ali »vijoličasti«) takšne enajstmetrovke ne bi bilo. Toda spozabil se je **Žiga Kous**, ki je že imel rumeni karton in primorski arbirer je bil hiter kot revolveraš: drugi rumeni karton in še rdeči. Medtem sta se Mimoun in Šporar prerekala za žogo. Izboril si jo je slednji, streljal zelo slabo, obenem pa je dobro posredoval vratar **Matic Kotnik**. Varovanci Iztoka Kapušina, ki je dosegel svojo največjo zmago, so se uspešno branili, Firer pa je še prisilil Mitroviča k avtogolu. Časa za slavlje, žal, ni bilo ...

Kotnik ni odločil

Pred sobotno prvenstveno tekmo z Olimpijo, ponovno v Areni Petrol, je Kapušin opozarjal: »Za nami je velika zmaga, toda sledi povsem drugačna tekma. Mi sedaj boljše zgleđamo, toda še vedno nimamo kakovosti, da bi držali žogo v svoji posesti. Vračamo se h koreninam in se posvečamo predvsem obrambi.« Slednje jim je nato povsem spodletelo. Andraž Šporar, ki je v sredo napravil kazenski strel (in obenem polfinale), se je kruto maščeval na pomembnejšem obračunu. V Celju je zabil vse

Lestvica 1. SNL

OLIMPIJA	15	11	2	2	42:9	35
MARIBOR	15	8	4	3	33:16	28
DOMŽALE	16	8	4	4	23:11	28
GORICA	16	9	1	6	26:24	28
ZAVRČ	16	7	4	5	17:15	25
RUDAR	16	4	6	6	15:23	18
KRKA	16	4	6	6	13:22	18
LUKA KOPER	16	3	4	9	18:26	13
KRŠKO	16	3	4	9	7:27	13
CELJE	16	2	5	9	10:31	11

štiri gole (0:4). Pri prvem sta bila sokrivca **Ramon Soria** in **Jure Travner**, za naslednja dva pa predvsem slednji. »Na pokalni tekmi je dobro onemogočal Ontivera, zato je imel prednost pred Vidmarjem,« je pojasnil Kapušin, ki je zagotovo obžaloval svojo odločitev. »Preveč smo komplicirali in po grobih napakah prejмали zadetke,« je še dodal. Objektivno občinstvo je namenilo aplavz potezam izvrstnega Hentyja. Neuspešni so bili tudi Velenjčani. Zanimivo je, da so uspeli v Ljudskem vrtu v 2. minuti celo povedi po голу **Damjana Trifkoviča**, nato pa so jim državni prvaki nasuli kar sedem golov.

DEAN ŠUSTER
Foto: SHERPA

NA KRATKO

Sreča ne stanuje v Zlatorogu

Celje: Rokometaši Maribora so v 9. krogu 1. slovenske lige v dvorani Tabor z 29:27 presenetili Celje Pivovarno Laško, ki je doživela prvi poraz po lanskem februarju (tudi v Mariboru). Tako se je končal niz 59 tekem brez poraza na slovenskih igriščih. Zdaj sta na vrhu lestvice izenačena Celje in Gorenje. »Bili so vztrajni, malo so nas pretepli in bili dovolj spretni v končnici,« je bil neuraden komentar enega izmed gostov. To se je izkazalo kasneje. 21-letni hrust Blaž Blagotinšek se je vrnil z reprezentančnih priprav, kajti čutil je posledice pretresa možganov. Organizator igre David Razgor pa letos ne bo več igral. Danes mu bodo operirali desno dlan. Tudi on je poškodbo staknil v dvorani Tabor.

Pozor, Jesenice!

Bled: Celjski hokejisti so se po zmagi proti Bledu s 6:2 uvrstili v polfinale slovenskega pokala. Tri gole je dal Žan Jezovšek, po enega pa Nejc Kastelic, Žan Zupan in Tim Ograjenšek. Obračun za uvrstitev v finale z Jesenicami bo v torek. Medtem so bili z mlado slovensko reprezentanco Jezovšek, Žiga Grahut in Miha Mercina, s selekcijo do 18 let pa je na turnirju v avstrijskem Telfsu mladi celjski napadalec Andraž Čuvan. Članska reprezentanca bo v Katovicah igrala z Avstrije, s Korejo in Poljsko, selektor Nik Zupančič pa je povabil Celjana Kena Ograjenška, člana francoskega Epinala.

Izbral dve

Celje: Slovenska ženska košarkarska reprezentanca bo čez tri tedne začela kvalifikacije za evropsko prvenstvo leta 2017. Selektor Damir Grgič je izbral 12 deklet. Na spisku sta tudi dve članici celjskega Athleteta, Tina Jakovina in Annamaria Prezelj, med rezervistkami je njuna soigralka Alma Potočnik.

Plank četrti

Doha: Na svetovnem prvenstvu v atletiki za športnike invalide sta nastopila člana AK Šentjur. Henrik Plank je v metu diska v kategoriji F52 osvojil četrto mesto, Jana Führer pa je v skoku v daljino pristala na devetem mestu in norme A za paraolimpijske igre ni izpolnila.

Prašnikar – pet

Velenje: Medtem ko med ljubitelji nogometa odmeva odličen strelski dosežek Andraža Šporarja, ki je v Areni Petrol zabil kar štiri gole, je v senci ostal podvig igralkke velenjskega kluba. Lara Prašnikar je namreč v 8. krogu 1. slovenske ženske nogometne lige v dresu ekipe Rudar Škale dosegla kar pet golov. Velenjčanke so na svojem štadionu premagale Ankaran z 8:0. Trenutno so aktualne slovenske pokalne prvakinja četrti na prvenstveni lestvici. (DŠ)

Šesti poraz, peti zapored

Košarkarji Tajfuna so klonili petič zapored. V Jadranski ligi so doživeli že šesti poraz. Zagrebška Cedevita je bila v 8. krogu na gostovanju v Celju uspešnejša z 78:67. Šentjurčani tako kot Sutjeska in Partizan ostajajo z dvema zmagama v zadnjem delu lestvice.

Košarkarji Cedevite so v dvorano Golovec prišli z izjemno evroligaško popotnico, saj so v Carigradu na kolena spravili odlični Anadolu Efes. V prvi četrtini so se igralci Tajfuna favoriziranim gostom zelo dobro zoperstavili. Po desetih minutah so vodili z 18:15, z delnim rezultatom 16:1 pa se je Cedevita v nadaljevanju odlepila. Ob polčasu so gostitelji zaostajali le za dve točki, v drugem polčasu pa popustili in Zagrebčani

so prišli do zaslužene zmage. **Ceola Clark** je bil z devetnajstimi točkami prvi strelec tekme, 15 jih je dodal **Jacob Parker**. »Moramo se zavedati ravni, na kateri igrajo gostje, ki so v Celje prišli z jasnim ciljem. Svojim fantom nimam česa zameriti. Vesel sem, da smo v določenih elementih pokazali napredek. Žal je v igri še vedno preveč padcev. Verjamem, da bo prišlo obdobje pozitivnih rezultatov,« je dejal trener Tajfuna **Dejan Mihevc**.

Sledi poslastica

Šentjurčani so sinoči v Golovcu odigrali tekmo 2. kroga pokala Fiba. Pomerili so se s Hibernio iz Dublina. V nedeljo pa jih čaka nova domača tekma. V 9. krogu Jadranske

lige bo v Celju gostovala ljubljanska Union Olimpija, ki bo zagotovo dodaten magnet za gledalce. »Verjamem, da se bo v nedeljo zbralo še več gledalcev. Ti nam vseskozi stojijo ob strani, nas kljub nekoliko slabšim rezultatom podpirajo. Zdaj bodo prišli na svoj račun, ko po vseh atraktivnih nasprotnikih v Celje prihaja še najbolj uspešen slovenski klub. Z njihovo bučno podporo nam bo zagotovo lažje,« je pristavil Mihevc, ki bo s svojimi košarkarji lovil tretjo zmago. Nedeljski nasprotniki imajo po osmih krogih po štiri zmage in poraze. Tekma v zagotovo lepo zapolnjenem Golovcu, kjer je venomer odlično vzdušje, se bo začela ob 19. uri.

MITJA KNEZ

Po drugo zmago za ohranitev upanja

Pred celjskimi košarkaricami je po dobrem tednu dni premora nova tekma Jadranske lige. Danes bo v dvorani Gimnazije Celje – Center gostovala Trešnjevka iz Zagreba. Celjanke bodo v lovu za uvrstitev v nadaljnje tekmovanje lovile pomembno, drugo zmago v letošnji sezoni.

Vprašljiv je nastop obolele Annemarije Prezelj, medtem ko bo **Zala Lešek** zaradi operacije rame odsotna dobre štiri mesece. Vse ostale so pripravljene na obračun z Zagrebčankami. Trener Athleta **Damir Grgič** meni, da jih po enotedenski pavzi brez tekem čaka zelo zahteven nasprotnik, ki je letos dodobra spremenil ekipo. »Pripeljal je nekaj izkušenih igralk in s tem dvignil raven igre do te mere, da je vsakomur zelo nevaren. Naredili bomo vse, da ostanemo v igri za uvrstitev v drugi krog Jadranske lige. Nasprotnika spoštujemo, obenem pa se bomo potrudili, da zmagamo v domači dvorani na krilih naših navijačev.« Današnja tekma se bo začela ob 18. uri. V soboto Athlete čaka še tekma državnega prvenstva, ko bodo v Celju gostovale Domžale.

MITJA KNEZ

Zala Lešek je zaradi neugodne poškodbe imela dovolj časa, da je lahko spremljala roketne tekme v dvorani Zlatorog. Smola pa je doletela tudi njenega izvoljenca Blaža Blagotinška, ki je moral zavoljo pretresa možganov v Mariboru zapustiti priprave slovenske reprezentance v Zrečah.

Pet naših odbojkaric upa na pot v Rio

Od ponedeljka do sobote v Podčetrtku preko nižje mreže

Slovenska ženska reprezentanca v odbojki sede je bila četrta na paraolimpijskih igrah (POI) v Atenah in Peking, v Londonu pa je zasedla šesto mesto. Naša izbrana vrsta si kajpak želi znova tekmovati na igrah, ki bodo prihodnje leto v Riu de Janeiru. Pogoj lahko izpolni na prvenstvu stare celine, ki bo prihodnji teden pri nas.

Evropsko prvenstvo v odbojki sede se bo v Podčetrtku začelo v ponedeljek, ko se bo Slovenija pomerila z Nemčijo. V predtekmovalni skupini sta še Hrvaška in Madžarska, na »drugi strani« pa Ukrajina, Nizozemska, Rusija in Finska. Tekme za končno razvrstitev bodo v soboto, 14. novembra.

Idealno prizorišče

Generalni sekretar Odbojarske zveze Slovenije **Gregor Humerca** je izpostavil sila dinamično leto za slovensko odbojko, ki se lahko uspešno nadaljuje z evropskim prvenstvom v Podčetrtku. Ponuja vizo za nastop na POI prihodnje leto v Braziliji, toda le z zlato medaljo v žepu. Predsednik Zveze za šport invalidov Slovenije – Paraolimpijskega komiteja je **Damijan Lazar**: »Dekletom bomo skušali nuditi najboljše pogoje, da bi jim uspelo do športnega uspeha oziroma da bi si zagotovile vozovnico za paraolimpijske igre. Gostiteljem se zahvaljujem za organizacijsko podporo.« Slednjo je s sodelavci zagotovil predsednik organizacijskega odbora, bivši rokometni reprezentant **Roman Pungartnik**: »Vse je pripravljeno tako, kot smo si želeli. Odločitev glede prizorišča je bila prava. Nudi namreč vrhunsko nastanitev v neposredni bližini dvorane. Prepričan sem, da bodo vse ekipe na koncu poudarile, da je šlo za najboljše organizirano prvenstvo doslej.«

Z Rusijo in ZDA

Selektor Slovenije je Šempetran **Simon Božič**, ki zauja svojim varovankam: »Priznam, da bom najbolj vesel prvega mesta, čeprav bomo zadovoljni z vsako medaljo. Nasprotnice bliskovito napredujejo. Mi jim skušamo slediti. Zlata medalja prinaša neposredno uvrstitev v Rio. Če nam ne bo uspelo, bomo imeli še eno priložnost. Spomladi bomo namreč odpotovali na svetovni pokal na Kitajsko.« Priprave so bile naporne: »Letos smo se osredotočili na individualno vadbo. Celo štirikrat na teden smo se dobivali. V zadnjem mesecu smo imeli šest do sedem treningov tedensko. V Moskvi smo se pripravljali skupaj z rusko reprezentanco, sodelovali smo na močnem turnirju na Hrvaškem, kjer smo

Levo od Lene Gabršček je Simon Božič, desno pa Roman Pungartnik.

se merili z moškimi ekipami. Gostili smo selekcijo ZDA, olimpijsko in svetovno podprvakinjo. Nato smo igrali še s Hrvatcami. Dobro formo smo prikazali na prvi tekmi z afriško prvakinjo Ruando, ki smo jo ugnali gladko, s 5:0.« Dekleta bodo jutri preizkusila pogoje v dvorani v Podčetrtku. V ponedeljek bo šlo zares, obračun z Nemčijo bo glavni v skupini in bo že določil naše izhodišče pred četrtfinalom. Božič pričakuje zmago.

Promocija panoge

Favoritinje evropskega prvenstva so Rusinje, branilke naslova, ki so ga osvojile pred dvema letoma. Že štiri leta se temeljito pripravljajo, kajti ni jih bilo v Londonu, kamor so jim pot preprečile prav Slovenke. Trenutno je pet reprezentantk s celjskega območja, Celjanka **Regina Terbuc Roudi**, Velenčanka **Nadja Ovčjak**, Suzana **Ocepek** iz Tabora pri Vranskem, **Jasmina Zbil** iz Rogaške Slatine in Štorovčanka **Lena Gabršček**, kapetanka, ki zdaj živi v Celju: »Vse komaj čakamo, da se začne. Navdušene smo, da bo prvenstvo pri nas in da bomo slovenski javnosti predstavile zanimiv in atraktiven šport. Mislim, da smo dobro pripravljene za velik izziv. Prižadevno smo trenirale. Upam, da bomo izpolnile cilj.«

Posebna spretnost

Božič za Gabrščkovo trdi, da spada med najboljše tri igralke na svetu, ki imajo eno roko. »Klasifikacije jasno določajo, katera dekleta lahko igrajo. V večini primerov so za njimi

amputacije nog ali pa imajo prirojeno napako. Nekaj nas je tudi takšnih, ki imamo eno roko. Delimo se tudi na dekleta z invalidnostjo in manjšo invalidnostjo. Slednje so prikrajšane za igro običajne odbojke, ker imajo na primer v večji meri poškodovane kolenske vezi. V ekipi sta lahko dve takšni igralki, med igro le ena,« je razložila 21-letna študentka psihologije. Lena, ki protezi navkljub odlično obvlada spodnji sprejem, je

dodala: »Glavno pravilo je, da moraš vseskozi sedeti na tleh. V nobenem trenutku ne smeš zadnjice dvigniti s parketa. Če se katera prekrši, sledi točka za nasprotnice. Igra je zelo hitra. Če jo primerjam s stoječo odbojko, v kateri sem se tudi preizkusila, je hitrejša. Pri odbojki sede lahko blokiramo začetni udarec tekmic. Ostali tehnični elementi so praktično isti.«

DEAN ŠUSTER
Foto: Grupa A

Miha že pri 95 metrih

Miha Lipovšek Ročnik, trinajstletni Celjčan, vztraja pri svoji športni ljubezni, smučarskih skokih. Pred dnevi ga je na treningu v Planici še posebej razveselil skok na 100-metrski skakalnici.

Učenec 7. razreda IV. osnovne šole v Celju je pristal pri 95 metrih. Svoje uspehe je dopolnil z naslovom državnega prvaka v poletni sezoni v starostni kategoriji do 13 let. Konec julija se je udeležil ekipne tekme v Nemčiji, kjer je Slovenija osvojila tretje mesto, Miha pa je bil posamično osmi. To je dosegel z dvometrskimi smučmi, zdaj pa bo pred zimsko sezono dobil za decimeter daljše. Že zdaj sanja o medalji na velikem članskem tekmovanju.

DŠ

Dres kapetanke Lene Gabršček

Spored: ponedeljek Slovenija – Nemčija (19), torek Slovenija – Madžarska (19), sreda Slovenija – Hrvaška (19), četrtek četrtfinale 2A – 3B (13), 2B – 3A (15), 1A – 4B (17), 1B – 4A (19), petek polfinale (17 in 19), sobota za tretje (14) in za prvo mesto (16).

Panorama

MALI NOGOMET

1. SFL, 7. krog: Dobovec Pivovarna Kozel – Oplast 3:5 (0:1); Marot (26), Kugler (28), Kordiš (39). Vrstni red: Maribor 15, Oplast 13, Sevnica, Dobovec, Litija 11, Bronx 10, Puntar 4, Benedikt 3, Ajdovščina 0.

ROKOMET

1. SL, 9. krog: Maribor – Celje Pivovarna Laško 29:27 (12:13); Kaleb 8; Mlakar 9, Razgor, Janc 4, Gorenje – Koper 35:22 (20:10); Burić 8, Golčar 5; Vlah 4. Vrstni red: Celje, Gorenje 16, Ormož 14, Krka 13, Koper 12, Loka 11, Maribor, Trimo 9, Ribnica 8, Izola 4, Slovenj Gradec, Slovan, Dobova 3, Sevnica 2.

KOŠARKA

Jadranska liga (ž), 8. krog: Tajfun – Cedevita 67:78; Clark 19, Parker 15; Pullen 16. Vrstni red: Budućnost 15, Crvena zvezda, Mega Leks 14, Cedevita 13, Union Olimpija, Igokea, Skopje, Zadar, Krka 12, Cibona, Metalac 11, Partizan, Tajfun, Sutjeska 10.

NOGOMET

1. SL, 16. krog: Celje – Olimpija 0:4 (0:3), Maribor – Rudar 7:1 (5:1); Trifkovič (2), Domžale – Zavrč 0:1 (0:0), Koper – Krka 0:0, Krško – Gorica 1:0 (1:0). 3. SL –vzhod, 11. krog: Šmartno – Šampion 1:5 (0:0), Mons Claudius – Podvinci 3:0 (1:0), Dravograd – Dravinja 1:1 (0:0), Šmarje – Brežice 3:1 (2:1). Vrstni red: Maribor B 26, Brežice 23, Šmarje 21, Šampion, Videm 20, Fužinar, Mons Claudius 16, Dobrovoce, Lenart 15, Dravinja 13, Dravograd 12, Šmartno 11, Radlje 7, Podvinci 3. (MiK)

Športni koledar

Četrtek, 5. 10.

KOŠARKA

Jadranska liga (ž), 4. krog, Celje: Athlete – Trešnjevka (18).

Petek, 6. 10.

MALI NOGOMET

1. SFL, 8. krog: Sevnica – Dobovec Pivovarna Kozel (20).

Sobota, 7. 10.

NOGOMET

1. SL, 17. krog, Velenje: Rudar – Olimpija (17.45).

3. SL –vzhod, 12. krog: Fužinar – Šmarje, Dravinja – Videm, Lenart – Mons Claudius, Maribor B – Šmartno (14).

ROKOMET

1. SL (ž), 6. krog: Zelene doline Žalec – Brežice, Krka – Velenje (18), Celje Celjske mesnine – Brežice (19).

KOŠARKA

1. SL, 3. krog: Rogaška – Elektra, Polzela: Hopsi – Lastovka (19), Domžale: Helios Suns – Zlatorog (20).

2. SL, 3. krog: Plama Pur – Terme Olimia (19.30), Parklji – ECE Celje (20).

1. SL (ž), 3. krog, Celje: Athlete – Domžale (17).

Nedelja, 8. 10.

KOŠARKA

Jadranska liga, 9. krog, Celje: Tajfun – Union Olimpija (17).

NOGOMET

1. SL, 17. krog: Domžale – Celje (15.30).

3. SL –vzhod, 12. krog: Šampion – Dobrovoce (14).

Sreda, 11. 10.

KOŠARKA

Jadranska liga (ž), 5. krog, Podgorica: Budućnost – Athlete Celje (19).

novi tednik

Naročniki Novega tednika boste lahko naročniške ugodnosti za leto 2015 – 4 male oglase v Novem tedniku do 10 besed in 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celju – izkoristili izključno s svojo naročniško kartico ali naročniško položnico in s svojim osebnim dokumentom.

Naročniške bonitete, ki niso prenosljive, lahko koristijo samo naročniki Novega tednika, ki imajo poravnane svoje obveznosti.

Neizkoriščene ugodnosti se v naslednje leto ne prenašajo.

Uredništvo NT&RC

MOTORNA VOZILA

PRODAM

GOLF III tdi, vsa oprema, odlično ohranjen, prodam. Telefon 041 951-527. 2528

ŠKODA octavio caravan 1,6, bencin, letnik 2004, predelano na plin, obnovljeno, registrirano, 230.000 km, prodam. Telefon 041 289-787. 2540

BONAFIN

Gotovinska posojila do 1000 eur na osnovi osebnega dohodka in pokojnine.

PE Celje, Ul. XIV. Divizije 14, 03 / 425 70 00.

Bonafin ena d.o.o., Slovenska 27, 1000 Ljubljana.

STROJI

PRODAM

ČELNI nakladalec za traktor UTB Newholand, mikser Inox za miksanje krmne hrane, plug Batuje, 12 col in Vogel Noot, 12 do 14 col, prodam. Telefon 041 999-906. 2505

KUPIM

TRAKTOR Zetor, Imt, Ursus, Deutz, Štore, Univerzal, Tomo Vinkovič in motokultivator ter ostalo kmetijsko mehanizacijo kupim. Telefon 041 678-130. p

POSEST

PRODAM

CELJE, Polule. Hišo pri osnovni šoli, lepa lega, parcela 420 m², prodam. Cena 75.000 EUR. Telefon 041 342-182. 2506

LAŠKO. Hišo, dvostanovanjsko, parcela 2.000 m², prodam. Cena 105.000 EUR. Telefon 041 342-182. 2506

V ŠEMPETRU prodamo stanovanjsko hišo. Cena po dogovoru. Telefon 031 754-156. 2476

STANOVANJE

ODDAM

STANOVANJE in sobo za eno osebo, vselji vo takoj, oddam. Telefon 041 650-737. 2498

CELJE, Otok. Lepo, svetlo, opremljeno enosobno stanovanje za daljši čas oddam zaposleni osebi ali paru. Telefon 041 515-447. 1697

VSE IZ INOXA NUDI

Ramainoks d.o.o., Kopališka 3, Kidričevo
Ograje, ograjni elementi, okovje za sanitarne kabine, cevi, pločevina, vijaki, dimniki.

Obiščite jih!
Tel.: 02/780 99 26
www.ramainox.si

PRITLIČNO stanovanje, 70 m², obnovljeno, mirna lokacija, oddam ali prodam. Telefon 041 720-568. 2539

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta, dedka in pradedka

SLAVKA NOVAKA

stanujočega v Špesovem domu v Vojniku

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za sočustvovanje, izrečene besede tolažbe, za podarjeno cvetje in sveče. Hvala gospodu župniku za opravljen obred, hvala vsem pevcem za zapete pesmi in za zaigrano Tišino. Hvala še enkrat vsem, ki ste našega očeta pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi

p

ZAHVALA

Ob slovesu dragega brata in strica

VLADISLAVA GAŠPERŠIČA

iz Šentjurja
(26. 6. 1937 – 23. 10. 2015)

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za izrečena sožalja ter darovane svete maše, cvetje in sveče. Hvala gospodu župniku Čonču, govniku Darku, čebelarjem, pevcem, trobentaču, pogrebni službi Zagajšek in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

2538

KUPIM

PITANE krave in telice za zakol kupim po širši Štajerski. Plačilo takoj + davek. Telefon 040 647-223. p

ODDAM

DVE psički, stari dve leti, ena je zlata prinašalka, druga mešanica, oddam. Telefon 5736-334. 2541

GARAŽA

PRODAM

GARAŽO v garažni hiši Triplex v Vojkovi ulici, vpisano v ZK, prodam. Telefon 041 351-513. 2503

GORDANA
astrolokinja
jasnovidnost
BIOTERAPIJE
041 404 935
Društvo Kvantum, Savinova 7, Celje

AKUSTIKA

PRODAM

DIATONIČNO harmoniko C, F, B prodam. Telefon 041 515-416. Š 178

ŽIVALI

PRODAM

PRAŠIČE domače vzreje, težke od 30 do 90 kg, za zakol ali nadaljnjo rejo, prodam. Domača hrana, dostava. Telefon 031 524-147. 2544

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred nesnostjo, prodamo. Brezplačna dostava na dom. Perutninarstvo, vzreja nesnic Tibaut, telefon (02) 582-1401. p

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave barve, pred nesnostjo, prodamo, pripeljemo na dom. Telefon 070 545-481. p

PRAŠIČE domače vzreje, za zakol ali nadaljnjo rejo, težke od 30 kg naprej, prodam. Možna dostava. Andrejeva kmetija iz Jazbin, telefon 031 509-061. 2545

PRAŠIČE, težke od 100 do 130 kg, ugodno prodamo. Telefon 031 832-520. 2515

PRAŠIČE, težke od 100 do 160 kg in izločene svinje, težke do 300 kg, prodam. Možnost dostave. Telefon 041 455-732. 2510

PRAŠIČA, težkega približno 200 kg, krmljenega z domačo kuhano hrano, prodam. Telefon (03) 5808-774. 2514

TELICO, brejo 9 mesecev, težko 700 kg in svinjske polovice, krmljeno s kuhano hrano, prodam. Telefon 070 667-374. 2513

TELICO, sivo-rjavo, težko 350 kg, prodam. Cena po dogovoru. Telefon 041 831-293. 2522

ZAJCE za zakol ali nadaljnjo rejo prodam. Telefon 041 951-527. 2529

TELICKO simentalčko, staro 4 mesece, prodam. Telefon 031 467-360. 2530

KRAVO simentalčko, brejo 7 mesecev, drugo tele, prodam. Telefon 041 814-332. 2532

TELICO simentalčko, 260 kg in kozla srnaste pasme, starega 2 leti, prodam. Telefon 041 563-725. 2534

DVA odojka, težka približno 30 kg, prodam. Telefon 041 531-683. 2535

DVA bikica simentalca, odstavljena od mleka, prodam. Informacije po telefonu 041 318-144. 1662

PUJSKE, težke od 20 do 60 kg, prodam. Cena po dogovoru. Telefon 041 440-892, 031 630-159. 2546

BEARDREAM®

Slovenski proizvajalec brisač

Sprejemamo nove BearDream ambasadorje, visoko motivirane za delo v dinamičnem evropskem okolju. Vas zanima? Trenutno so na voljo tri delovna mesta:

Komercialist za področje Italije, če imate:

- ✓ komercialne veščine
- ✓ aktivno znanje italijanskega jezika

Komercialist za področje Avstrije in Nemčije, če imate:

- ✓ komercialne veščine
- ✓ aktivno znanje nemškega jezika

Tehnični vodja, če ste:

- ✓ diplomiran strojni inženir ali
- ✓ diplomiran inženir elektrotehnike

Pošljite nam prošnjo za življenjepisom na info@beardream.com.
BD Group d.o.o., Teharje 7a, 3000 Celje

DARILO ZA NAROČNIKE

Prednosti posod TO GO:

Moderno oblikovanje, izjemno kakovosten material brez BPA, 100 % zrakotesnost, srajčka iz kakovostnega neoprena, obdrži temperaturo do 3 ure, enostavno shranjevanje hrane, ergonomičen način zapiranja, hitro čiščenje (pomivanje v pomivalnem stroju), velikost prilagojena priporočilu nutricionistov ...

www.zdravo-kosilo.si

Prodajna mesta:

Celje – Danstudio Celje, Teharska cesta 4 in vse trgovine Tuš po Sloveniji.

70 LET
novi tednik

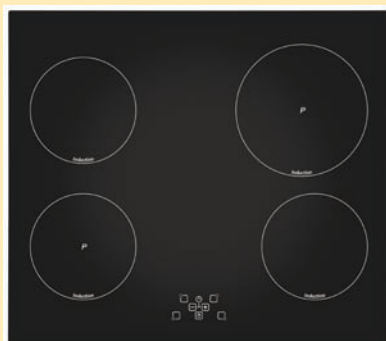
www.novitednik.com tednik@nt-rc.si

Darilo pripada samo novim naročnikom, ki pred tem vsaj 6 mesecev niso bili naročeni na časopis Novi tednik in plačajo naročnino za pol leta oziroma leto dni. Darilo prevzamejo na oglasnem oddelku Novega tednika in Radia Celje.

1 Posoda TO GO – za sendvič	2 Posoda TO GO – steklenička	3 Posoda TO GO – za kosilo	4 Posoda TO GO – za solato
--	---	---------------------------------------	---------------------------------------

Med vsemi naročniki, tako tistimi, ki ste nam zvesti že vrsto let, kot tistimi, ki se nam boste pridružili do konca leta, bomo ob novem letu izžrebali prejemnika čudovite nagrade:

vgradne indukcijske plošče Simfer 6040 DEISP

Indukcijska plošča Simfer s 5-letno garancijo vam nudi 4 indukcijske kuhalne površine: 2 x Ø 16 cm, 1 x Ø 16 cm, s Power Boost funkcijo in 1 x Ø 20 cm s Power Boost funkcijo. Ploščo upravljate na dotik, ima programsko uro/timer ter pokazatelja preostanka toplote. Plošča vam omogoča kakovostno in hitro kuhanje. K plošči pa lahko izberete svoj set gospodinjskih aparatov na www.simfer.si

simfer

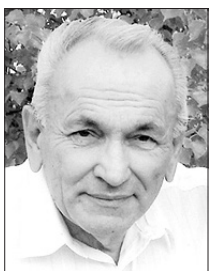
NAROČILNICA

☐ Naročam Novi tednik za 6 mesecev in izberem posodo TO GO 1 oz. TO GO 2. ☐ Naročam Novi tednik za 12 mesecev in izberem posodo TO GO 3 oz. TO GO 4.

Ime in priimek:	
Naslov, kraj:	
E-poštni naslov:	Datum rojstva:
Telefonska številka:	Podpis:

Ostale ugodnosti za naročnike: brezplačno prejema vse posebne izdaje Novega tednika, 4 male oglase v Novem tedniku (do 10 besed) In 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje. Izpolnjeno naročilnico pošljite na naslov: Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje.

Udeleženec dovoli organizatorju zbiranje, obdelovanje, uporabo in hranjenje posredovanih podatkov skladno z veljavnim Zakonom o varstvu osebnih podatkov.

Noč, ki ne pozna jutra,
ni tvoja poslednja noč.
Naselila se je,
z zvezdami posuta,
v očeh tvojih dragih,
vseh, ki si jih ljubil nekoč.
(Tone Pavček)

ZAHVALA

Težko je bilo slovo ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, tasta, starega očeta, brata in strica

MARJANA ZUPANCA

iz Žagarjeve ulice v Celju
(28. 10. 1941 – 17. 10. 2015)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče in za maše ter nam pisno ali ustno izrazili sožalje. Sočuten stisk roke nam je veliko pomenil. Hvala gospodu župniku za opravljen pogrebni obred in sveto mašo. Posebej se zahvaljujemo gospodu Tomažu Marčiču in mešanemu pevskeму zboru Forte za odpete pesmi ob spremljavi orgel. Prisrčna hvala gospe Ivici Kos za občuteno prebrane besede slovesa. Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Žalujoči: žena Mira, hči Katarina in sin Marko z družinama

2543

Mamina ruta
zdaj v kotu visi,
vsa mehka kot topla dlan.
Na črtah zbledelih
pa kakor prej
še vedno rdeč nagelj cveti ...

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame, sestre, babice in prababice

GABRIJELE ZAGORIČNIK

iz Kraigherjeve ulice 13 v Celju
(10. 3. 1928 – 9. 10. 2015)

iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in ŠDU Galicija za cvetje, sveče in izraze sožalja. Posebna hvala zdravstvenemu osebju in dr. Milanu Rajtmajerju.

Hvala gospodu župniku Janku Cigali, pevkam skupine MJAV, pogrebni službi Ropotar in gospe Ropotar za poslovilni govor.

Žalujoči: hčerka Jelka z možem, vnuka Iztok in Duška z družino ter bratje in sestre z družino

2509

Vse je bilo samoumevno.
Vse, prav vse!
Le konec ne ...

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

JOŽICE BIDERMAN

iz Brodnice pri Rimskih Toplicah

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo tako množično pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala vsem, ki ste bili del njenega življenja. Hvala za vsa izrečena sožalja, spodbudne besede, lepe spomine, cvetje, sveče in darovane maše. Iskrena hvala tudi vsem pevcem in glasbenikom ter gospodu Roku za tople besede slovesa.

S hvaležnostjo in v bolečini: hčerki Mojca in Slavica ter sin Drago z družinami.

2537

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mame, sestre in stare mame

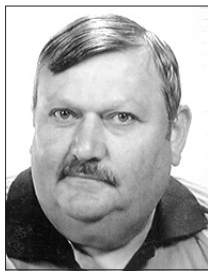
PAVLE POVALEJ

z Gmajne 5, Trnovlje pri Celju
(28. 4. 1940 – 10. 10. 2015)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje, sveče, za svete maše ter izrazili pisna in ustna sožalja. Hvala pogrebni službi Zagajšek, gospe Zdenki Orač za lepo prebran govor in gospodu duhovniku za opravljen pogrebni obred. Hvala tudi pevcem za odpete pesmi in trobentaču za odigrano Tišino.

Žalujoči: mož Ivan, sin Branko z družino ter hči Zdenka z družino

2508

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega

JOŽEFA LEVSTIKA

(23. 2. 1953 – 26. 10. 2015)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in sveče, izrazili sožalje ter darovali za svete maše. Zahvala gospodu Čonču za opravljen cerkveni obred in pogrebni službi Zagajšek. Posebna zahvala tudi gastro oddelku Splošne bolnišnice Celje za lajšanje bolečin.

Žalujoči vsi njegovi

2536

KMETIJSKI PRIDELKI

PRODAM

KORUZO, ječmen, nad eno tono cena 0,18 EUR, prodam. Telefon 041 291-053.
2409

OREHE, neolščene, posušene na krušni peči, prodam. Cena po dogovoru. Telefon (03) 5774-066.
2480

cena pogovora za minuto je 1,99 EUR oz. po cenu vašega operaterja

V OKOLICI Šmarja prodam kakovostni hlevski gnoj. Telefon 031 777-353.2499

SILAŽNE bale, druga košnja 2015, prodam. Možna dostava. Telefon 041 556-082.
p

DOMAČA suha orehova jedrca, letošnja, zelo lepo luščena, prodam. Telefon 031 701-836.
2519

MOŠT belih sort, iz virštanskega okoliša, možna dostava, prodam. Telefon 040 211-346.
p

OSTALO

PRODAM

BUKOVE pelete (slovenski proizvod) prodam. Cena za tono je 190 EUR. Možna dostava. Telefon 041 556-082.
p

GUME Bridgestone: štiri, s platišči 195-80-15, Sava: dve 215-65-16, Platin: štiri 215-60-14 in Nexen: štiri 245-70-16, prodam. Telefon 031 696-120.
2491

DRVA, dolga v hlohah ter kratko žagana, z dostavo, prodam. Telefon 040 211-346.
p

BRZOPARILNIKE Alfe prodam. Telefon 030 929-205.
p

3.000 litrsko kovinsko cisterno za kurilno olje prodam. Telefon (03) 5735-146.
2517

TEHTNICO Libela, 300 kg in pajek na dve vreteni prodam. Telefon 041 261-676.
2521

DVA bika, težka 400 in 300 kg ter bukova ali mešana drva prodam. Telefon 070 674-760.
2525

JEKLENA platišča z zimskimi gumami Sava, M + S, 7,5 mm, profil 195-65-15, os 65 mm, 5 lukenj, razmak 112 mm, malo vožene, prodam. Telefon 070 791-101.
2524

JABOLKA, domača, lepa, obrana in za pršanje in teleta simentalce za pitanje prodam. Telefon 031 575-514.
2542

BUKOVA metrska drva, možen razrez in dostava, ugodno prodam. Informacije po telefonu 051 614-316.
p

KUPIM

HLODOVINO iglavcev, sušice bukev kupim. Telefon 031 649-201.
2533

DELAVKE Topra! Kupim material za bunde (osnova). Telefon 031 744-946.2547

ZMENKI

ŽENITNA posredovalnica Prstan iz Nove Gorice vam najhitreje in najceneje uredi resno zvezo. Telefon 070 413-428.p

radiocelje

RAZNO

STARO železo, radiatorje, peči in ostalo brezplačno odpeljemo. Miladin Golijan, s. p., Kidričeva 3, Velenje, telefon 040 465-214.
n

POSOLJILA za zaposlene in upokojenke. Izplačilo gotovine takoj. Posojilo lahko vračate s položnicami (tudi za osebe z nižjimi dohodki). Info-kredit, d. o. o., Mariborska cesta 86, Celje, telefon 059 226-600, 051 886-600.
n

Ženitna posredovalnica ZAU PANJE

ponudbe iz vse države, različnih starosti

031 836 378

www.zau.si

TRAJNO DELO V ŠVICI – TAKOJ!

Za redno delo v bolnišnicah in elitnih klinikah za ostarele (kanton Zürich in okolica) iščemo kandidate z naslednjimi kvalifikacijami:

- dipl. medicinska sestra
- dipl. zdravstvenik

Pričakujemo: • zaključeno izobrazbo vsaj VI. stopnje zdravstvene smeri • slovensko državljanstvo • osnovno znanje nemškega jezika (ali pridobljen certifikat nivo B2)

Prednosti za vas: • takojšen delovni vizum • pomoč pri iskanju stalne nastanitve (sobo dobite takoj) in urejanju administrativnih zadev • stabilna zaposlitev, zelo dobri delovni pogoji in okolje, dobro plačilo ter zavarovanje • smo vaš partner za vsakršna vprašanja tudi po začetku dela v Švici • vsi operativni in administrativni postopki na naši strani so naš strošek in so za vas seveda brezplačni

Za dodatna vprašanja ali prijave pišite ali pokličite:

info@staehlipersonal.ch * 0041 55 610 12 12

Govorimo tudi slovensko. Možen osebni termin v Sloveniji.

NAJBOLJŠI NASLOV
ZA DELO V ŠVICI!

Stähli Personal / Iris Stähli - Dečko /
dipl. vodja doma / študij za menagement v zdravstvu
www.staehlipersonal.ch

Človek je kakor kaplja rose,
veter pihne, ni te več.
Ljudje, kot si ti,
nikoli ne umrejo,
le v velikem gozdu
zaidejo s poti.
Pa kjerkoli si,
naj angel čuva te,
kjerkoli si,
vedno bomo mislili nate.

V SPOMIN

Minilo je leto dni, kar nas je za vedno zapustil dragi ati

RUDI GRIL

z Brega pri Celju
(6. 4. 1949 – 4. 11. 2014)

Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu, mu prižigate sveče in stojite ob njegovem grobu.

Hči Irena in sin Dušan

2523

radio celje

TEDENSKI SPORED RADIA CELJE

ČETRTEK, 5. november

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 5.40 Domača melodija tedna, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, **6.30 Odkrivamo skrivnostni zvok**, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, **8.00 Poročila**, 8.40 Melodiji tedna (slovenska, tuja), 8.45 Poročilo PU Celje, 10.00 Novice, 12.00 Novice, **12.15 Od petka do petka**, 13.00 Kulturni mozaik, 14.00 Regijske novice, 15.30 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, **17.00 Kronika**, 17.45 Melodiji tedna (slovenska, tuja), 18.00 Odmev - ponovitev, 19.00 Novice, 19.15 Kalejdoskop - ponovitev, 24.00 SNOP (Radio Velenje)

PETEK, 6. november

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 5.40 Domača melodija tedna, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, **6.30 Odkrivamo**

20 vročih Radia Celje

TUJA LESTVICA

1. LOCKED AWAY - R.CITY (6)
2. RUNNIN' (LOSE IT ALL) - NAUGHTY BOY FEAT. BEYONCÉ(2)
3. TODAY'S THE DAY - PINK (5)
4. WRITING'S ON THE WALL - SAM SMITH (4)
5. TAKE THIS CHANCE - ANASTACIA (2)
6. DOWNTOWN - MACKLEMORE & RYAN LEWIS (1)
7. HIGHER PLACE - DIMITRI VEGAS & LIKE MIKE FEAT. NE-YO (3)
8. DEMONS - JAMES MORRISON (4)
9. HANDS OF LOVE - MILEY CYRUS (3)
10. HOTLINE BLING - DRAKE (1)

DOMAČA LESTVICA

1. KONEC TEDNA - MANOUCHE (4)
2. STARA DOBRA - JAN PLESTENJAK (2)
3. NAJLJUBŠA NAPAKA - ANJA RUPEL (3)
4. PIKNIK - SIDDHARTA (7)
5. PRAVE TIPKE - 6PACK ČUKUR (4)
6. NA POLJU ZLOMLJENIH BESED - DRUŠTVO MRTVIH PESNIKOV (5)
7. SKUPAJ SAMA - I.C.E. (1)
8. TAKI LJUDJE - ANDREJ ŠIFRER & TINA (3)
9. DOM - PATETICO (2)
10. MOJE MESTO - LEONART (1)

PREDLOGA ZA TUJO LESTVICO:
HELLO - ADELE
KISS ME - OLLY MURS

PREDLOGA ZA DOMAČO LESTVICO:
POVEJ, KAJ LJUBEZEN JE - GAL GJURIN
BLUES TEGA MESTA - ANDREJ IKICA

Lestvico 20 vročih lahko poslušate vsako soboto ob 18. uri. Za svoje najljubše skladbe lahko glasujete na spletni strani www.radiocelje.com.

skrivnostni zvok, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, **8.00 Poročila**, 8.40 melodiji tedna (slovenska, tuja), 8.45 Poročilo PU Celje, 10.00 Novice, **11.15 Radi ste jih poslušali**, 12.00 Novice, **12.15 Od petka do petka**, 13.00 Kulturni mozaik, 14.00 Regijske novice, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, **17.00 Kronika**, 17.45 Melodiji tedna (slovenska, tuja), **18.00 Poglejte v zvezde z Gordanom in Dolores**, 19.00 Novice, **19.15 Gostimo gostoljubnega glasbenega gurmana**, 24.00 SNOP (Radio Velenje)

SOBOTA, 7. november

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 5.40 Domača melodija tedna, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, **8.00 Poročila**, 8.45 Melodiji tedna (slovenska, tuja), **9.15 Otroški radio**, 10.00 Novice, 11.00 Kulturni mozaik, 11.20 Kuhajmo skupaj, ponovitev, 12.00 Novice, **12.15 Tedenski osir**, 14.00 Regijske novice, 14.15 Gostimo gostoljubnega glasbenega gurmana, ponovitev, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, **17.00 Kronika**, 17.45 Melodiji tedna (slovenska, tuja), **18.00 Lestvica - 20 vročih Radia Celje**, 19.00 Novice, 24.00 SNOP (Radio Velenje)

NEDELJA, 8. november

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 5.40 Domača melodija tedna, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, **8.00 Poročila**, 8.45 Melodiji tedna (slovenska, tuja), **9.10 Luč sveti v temi**, 10.00 Novice, **10.10 Znanci pred mikrofonom**, Lidija Koceli,11.15 Tedenski osir - ponovitev, 12.00 Novice, **12.10 Pesem slovenske dežele**, 13.00 Čestitke in pozdravi, 24.00 SNOP (Radio Slovenske gorice)

PONEDELJEK, 9. november

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po do-

Po slovensko s Katrc

1. **Donačka:** Na vrh sveta
2. **Kolovrat:** Ančka
3. **Svetlin:** Ti si kriva, deklica
4. **Bitenc:** Najine poti
5. **Javor:** Tebe sva čakala

mače, 5.30 Horoskop, 5.40 Domača melodija tedna, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, **6.30 Odkrivamo skrivnostni zvok**, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, **8.00 Poročila**, 8.40 Melodiji tedna (slovenska, tuja), 8.45 Poročilo PU Celje, 9.15 Predstavitve skladb za melodije tedna, 10.00 Novice, **10.15 Ponedeljkovo športno dopoldne**, 12.00 Novice, **12.15 Vaš zakaj, naš zato**, 13.00 Kulturni mozaik, **13.15 Izbiramo skladbe tedna**, 14.00 Regijske novice, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, **17.00 Kronika**, 17.45 Melodiji tedna (slovenska, tuja), 18.00 Znanci pred mikrofonom, Lidija Koceli, ponovitev, 19.00 Novice, **19.15 Katrca**, 24.00 SNOP (Radio Slovenske gorice)

TOREK, 10. november

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 5.40 Domača melodija tedna, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, **6.30 Odkrivamo skrivnostni zvok**, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, **8.00 Poročila**, 8.40 Melodiji tedna (slovenska, tuja), 8.45 Poročilo PU Celje, **9.15 Zdravo z naravo**, 10.00 Novice, 12.00 Novice, **12.15 Male živali**, velike ljubezni, 13.00 Kulturni mozaik, 14.00 Regijske novice, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, **17.00 Kronika**, 17.45 Melodiji tedna (slovenska, tuja), **18.00 Strokovnjak svetuje**, 19.00 Novice, 19.15 Male živali, velike ljubezni, ponovitev, 24.00 SNOP (Radio Slovenske gorice)

SREDA, 11. november

5.00 Začetek jutranjega programa, 5.20 Ena po domače, 5.30 Horoskop, 5.40 Domača melodija tedna, 6.00 Novice in poročilo OKC, 6.15 Časoplov, **6.30 Odkrivamo skrivnostni zvok**, 7.00 2. jutranja kronika RaSlo, **8.00 Poročila**, 8.40 Melodiji tedna (slovenska, tuja), 8.45 Poročilo PU Celje, **10.00 Novice**, **10.15 Kuhajmo skupaj**, **11.15 Zeleni val**, **12.00 Novice**, **13.00 Kulturni mozaik**, 13.20 Mali O - pošta, 13.30 Mali O - klici, **14.00 Regijske novice**, 15.00 Šport danes, 15.30 Dogodki in odmevi RaSlo, 16.20 Filmsko platno, **17.00 Kronika**, 17.45 Melodiji tedna (slovenska, tuja), 18.00 Pop čvek, **19.00 Novice**, 19.15 Zeleni val, ponovitev, 24.00 SNOP (Radio Murski val)

KINO

CINEPLEXX

Spored od 5. 11. do 11. 11.

Kinematografi si pridržujejo pravico do spremembe programa.

Dragulji - balet
nedelja: 16.00
Družina v najem - komedija, romantični
četrtek, petek, sobota, ponedeljek, torek, sredo: 17.10, 19.10
nedelja: 11.50, 17.10, 19.10
Everest - drama, 3D
od četrтка do srede: 18.50
Hotel Transilvanija 2 - animirani, sinh.
četrtek, petek, ponedeljek, torek, sredo: 15.55, 18.30
sobota: 14.00, 15.55, 16.40, 18.30
nedelja: 12.00, 14.00, 15.55, 16.40, 18.30
Hotel Transilvanija 2 - animirani, sinh. 3D
četrtek, petek, ponedeljek, torek, sredo: 16.40
sobota: 15.00
nedelja: 11.40, 13.00, 15.00
Kuhar na robu - komedija, drama
četrtek, petek, ponedeljek, torek, sredo: 21.10
sobota: 14.50, 21.10

Ljubezen - drama, romantični, 3D
od četrтка do srede: 21.20
Maršovec - akcijski. znanstvena fantastika
petek, 22.10
sobota: 13.50, 22.10
nedelja: 13.50
Minioni - animirani, sinh
sobota, nedelja: 13.40
Mun: Varuh lune - animirani
nedelja: 12.50
Ribbit - animirani
četrtek, petek, ponedeljek, torek, sredo: 15.50
sobota: 13.55
nedelja: 11.50, 13.55
Skavti proti zombijem - grozljivka, komedija
četrtek, petek, ponedeljek, torek, sredo: 16.50, 20.10
sobota, nedelja: 15.50, 20.10
Spectre - akcijski, triler
četrtek: 16.00, 17.00, 18.00, 19.15, 20.00, 20.30, 21.00, 22.10
petek: 16.00, 17.00,18.00, 19.00, 20.00, 20.30, 21.00, 22.00
sobota: 14.20, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.30, 21.00, 22.00
nedelja: 12.40, 14.20, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 20.30, 21.00, 22.00
od ponedeljka do srede: 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 20.30, 21.00, 22.00
Ups! Noe je odšel ... - animirani, 3D
sobota, nedelja: 17.00
Tannhäuser - opera
sobota: 17.00
Zadnji lovec na čarovnice - akcijski, fantazijski
četrtek, petek, sobota, ponedeljek, torek, sredo: 18.10, 20.40
nedelja: 18.35, 21.05
Črna maša - kriminalni, triler
četrtek, petek, sobota, ponedeljek, torek, sredo: 15.40
nedelja: 14.35
Šiška Deluxe - komedija
od četrтка do srede: 17.50

metropol

ČETRTEK
19.00 **Sprehod po gozdu** - komična pustolovska drama
PETEK
18.00 **Sprehod po gozdu** - komična pustolovska drama
20.00 **Program** - biografska drama
SOBOTA
18.00 **Program** - biografska drama
20.00 **Sprehod po gozdu** - komična pustolovska drama
NEDELJA
18.00 **Sprehod po gozdu** - komična pustolovska drama
20.00 **Program** - biografska drama
PONEDELJEK
19.00 **Črne duše** - drama

OSREDNJA
Knjižnica Celje

SEZNAM DOGODKOV MED 5. in 12. NOVEMBROM

ČETRTEK, ODDELEK GLASBA FILM
5. november, Ali lahko danes sploh še kaj počnemo s filozofijo?
ob 17. uri Predava mag. Tatjana Rozman

PONEDELJEK, UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO
9. november, **OBDOBJE**
ob 17.30 Vinski svetniki
Predava dr. Vito Hazler

TOREK, KNJIŽNICA PRI MIŠKU KNJIŽKU
10. november, Predavanje za starše
ob 18. uri Branje-zakaj začeti v zibelki?
Predava Katarina Kesič Dimic

SREDA, KNJIŽNICA PRI MIŠKU KNJIŽKU
11. november, Gledališka predstava Ostržek
ob 17. uri V izvedbi Gledališča Smejček

ČETRTEK, ODDELEK GLASBA FILM
12. november, Ali lahko danes sploh še kaj počnemo s filozofijo?
ob 17. uri Predava mag. Tatjana Rozman

NE Z branjem do zvezd 2015
SPREGLEJTE Bliža se zaključek bralne značke za odrasle
Zaključna prireditev bo 3. decembra 2015.

TOREK 19.00 Ti me nosiš - drama SREDA 19.00 Ti me nosiš - drama
KINO VELENJE
PETEK 18.15 Medved Bamsi in mesto tatov - animirani, sinh. 19.00 Everest - pustolovska drama, 3D 19.30 Šiška Deluxe - komedija 21.15 Spectre - akcijski spektakel SOBOTA 18.00 Hiljadarka - komedija 18.15 Medved Bamsi in mesto tatov - animirani, sinh. 20.00 Spectre - akcijski spektakel 20.15 Šiška Deluxe - komedija NEDELJA 16.00 Zmajček Kokos - animirana pustolovščina, sinh. 17.45 Spectre - akcijski spektakel 19.00 Šiška Deluxe - komedija 20.30 Hiljadarka - komedija PONEDELJEK 17.30 Maršovec - akcijska ZF pustolovščina, 3D 20.00 Ti me nosiš - drama

PRIREDITVE

ČETRTEK, 5. 11.

16.00 Osnovna šola Slivnica pri Celju
Navajanje na samostojnost in odgovornost
predavanje Marka Juhanta in Simone Levč o vzgoji otrok

17.00 Osnovna šola Slivnica pri Celju
Ciklus: Ali lahko danes sploh še kaj počnemo s filozofijo?
predava: mag. Tatjana Rozman

17.00 Knjižnica Rogaška Slatina
Ježkove pravljice

17.00 Vila Rožle Velenje
Mlado Velenje bere srečanje mladih bralcev z gostom Simonom Goriškom

17.00 do 20.00 Galerija Velenje
Risanje z robotki
kreativne delavnice z Miho Cojhtrom

18.00 Savinov likovni salon Žalec
Zastrta erotika
odprte razstave: Miha Maleš (slike in monotipije) in Todorče Atanasov (slike)

18.00 Knjižnica Laško dr. Jože Maček: Ripšlova kronika župnije sv. Miklavž nad Laškim knjigo bo predstavil prof. dr. Tomo Korošec
19.00 Narodni dom Celje Vesperae musicae: pogovor z glasbeniki ob 19.30 trio Frizzante - koncert
19.00 Galerija Mozirje Potniki na ladji norcev - umetnost preživetja predstavitev knjige Antona Komata
19.30 Dom II. slovenskega tabora Žalec Ansambla Vikend in Ognjeni muzikanti gostje: vokalna skupina Sonus, za narodnozabavni abonma in izven
19.30 Dom kulture Velenje Balcan Dance Project Vol. 1 premiera mednarodnega plesnega projekta
PETEK, 6. 11.
16.30 do 18.00 Vila Rožle Velenje Spoznajmo Vilo Rožle vođen ogled
17.00 Celjska kulturnica Slikarska dela (akril in olje na platno ter pastel na papir) odprte razstave Nike Kraševac Šepič
17.00 Muzej Laško S59GCD - 60 let Radio kluba Laško odprte razstave
18.00 Knjižnica Velenje Cool knjiga bralni krožek za najstnike
18.00 Knjižnica Velenje Srečanje z Jožetom Hohkrautom spomini na NOB
19.00 Osnovna šola Rečica ob Savinji MePz Gorenje koncert
19.00 Kulturno-gasilski dom Gorica pri Slivnici Ljudske pesmi glasbe in besede jesenski večer v spomin Alojza Jevšnika
19.00 Kulturni center Laško Osrednja proslava ob občinskem prazniku s podelitvijo priznanj

19.30	Kulturni dom Zarja Trnovlje	Feda Šehovič: Kurbe <i>Novačanova gledališka srečanja; komedija v izvedbi KD Janez Jelen, Notranje Gorice</i>
20.00	Galerija AQ Celje	Position of stand <i>odprte razstave Marka Požlepa</i>
20.00	Grajska Mega pri dvorcu Novo Celje	Kavarniški večer <i>gost: Željko Perović</i>
21.00	Celjski dom	Mednarodni Vitange swing festival <i>welcome party; plesni večer z živo glasbo</i>
SOBOTA, 7. 11.		
10.30	Galerija Velenje	Pravljice z Dono
11.00	Pokrajinski muzej Celje	Grofje Celjski <i>javno vodstvo po razstavi</i>
17.00	SLG Celje	Učene ženske po motivih Molihrovih učenih žensk <i>abonma Sobota popoldanski in izven</i>
19.00	Dom II. slovenskega tabora Žalec	Petrovi tamburaši po domače <i>koncert za izven</i>
19.00	Kulturni dom Škofja vas	Prevare <i>komedija v izvedbi domače gledališke skupine</i>
19.00	Kulturni dom Bistrica ob Sotli	Kolomonov žegn <i>gledališka predstava in koncert</i>
19.00	Dom kulture Velenje	Polka je ukazana <i>prireditev v počastitev visokega jubileja slovenskega etnokoreologa Mirka Ramovša</i>
20.00	Dom krajanov Grobelno	V. MLADI – avtor – KANT 2015 <i>mednarodni kantavtorski festival; koncert</i>
21.00	Terme Olimia Podčetrtek	Vokal skupina II divji <i>koncert</i>
22.00	Klub Metulj Bistrica ob Sotli	Leteči potepuhi <i>koncert</i>
NEDELJA, 8. 11.		
13.30, 16.00 in 18.30	Glasbena šola Rista Savina Žalec	Od Celja do Koroške <i>regijsko tekmovanje odraslih pevskih zasedb</i>
16.30	Dom kulture Velenje	Ansambel Šepet <i>promocija zgoščenke</i>
17.00	Celjska kulturnica	Škratofest: Čarobni svet lutk <i>lutkovna predstava za najmlajše v izvedbi Škratkovega lutkovnega gledališča Celje</i>
17.00	Kulturni dom Vojnik	Prevare <i>komedija v izvedbi gledališke skupine KD Bratov Dobrotinšek Škofja vas</i>

**astro
center**

vedeževanje in astrologija
090 77 77

Z vami v živo
tudi na vaši
najljubši televiziji

ARENA TV

RTE

SPONKATV

**VIA SATURNI
VESELJAK**

Kupljen d.o.p., 2,19 €/min.

**Brez klica
na 090!**

**POKLICITE ZDAJ IN IZVEJTE
SVOJO PRIHODNOST**

Zakupite minute in se
z vedeževalkami pogovarjajte ceneje.

070 44 44 22

21.00 Celjski dom	Mednarodni Vintage swing festival Celje <i>grand ball; plesni večer z živo glasbo</i>
21.00 Krčma TamKoUčiri Celje	Reggaenerator <i>gost: I-Razor; pridružili se mu bodo Dubsystem sound</i>
21.00 Celjski dom	Mednarodni Vintage swing festival <i>white party; plesni večer z izbranimi swing DJ</i>
PONEDELJEK, 9. 11.	
16.00 Knjižnica Velenje	Ura pravljic v srbskem jeziku
16.30 do 18.00 Vila Rožle Velenje	Zmenek s knjigo <i>bralne potovalnice z Vesno Mihelak</i>
17.00 Dom sv. Jožefa Celje	Pogovori o življenju in smrti <i>pogovore vodita: Metka Klevišar, dr. med. in Julka Žagar, dr. med.</i>
17.00 Osnovna šola Petrovče	Pravljične minute in ustvarjalnica
17.00 Knjižnica Podčetrtek	Zgodba o dobrem volku <i>pravljčna ura</i>
17.00 Knjižnica Velenje	Moja knjižna kazalka <i>otroška ustvarjalna delavnica namenjena otrokom od 3. leta dalje; vodi: Vesna Gaber Podhovnik</i>
17.30 Osrednja knjižnica Celje	Vinski svetniki <i>predava: dr. Vito Hazler v okviru Univerze za III. življenjsko obdobje</i>

18.00	Medobčinska splošna knjižnica Žalec
	Ašrami v Indiji <i>strokovno potopisno predavanje Danila Jesenika</i>
18.00	Glasbena šola Rista Savina Žalec
	Nastop učencev tolkal
	TOREK, 10. 11.
16.30 do 18.00	Vila Rožle Velenje
	Ustvarjamo ob kavi <i>ustvarjalnice za mame in njihove sončke z Andrejo Zelenik</i>
17.00	Osnovna šola Blaža Kocena Ponikva
	Bo moj otrok postal samostojna in odgovorna osebnost? <i>predavanje dr. Sebastjana Kristoviča o vzgoji otrok</i>
17.00	Knjižnica Velenje
	Ura pravljic v angleškem jeziku
17.00	Galerija Velenje
	Nazaj v prihodnost – eseji o slikarstvu <i>predstavitve knjige Tomaža Gorjupa, akademskega slikarja in profesorja</i>
18.00	Knjižnica pri Mišku Knjižku
	Predavanje za starše: Branje – zakaj začeti v zibelki? <i>predava: mag. Katarina Kesič Dimić</i>
18.00	Dom II. slovenskega tabora Žalec
	Baletni večer <i>ob odprtju baletne dvorane Glasbene šole Rista Savina Žalec</i>
18.00	Kulturni dom pri Termah Zreče
	Zasvojenost <i>predavanje Rajka Škariča</i>

70
LET
novi tednik

19.00	Teozofska knjižnica in bralnica Alme M. Karlin Celje
	Parlament religij: brskanje za mirom v svetu mnogih religij <i>predava: Domen Kočevar</i>
	SREDA, 11. 11.
11.00	Celjski dom
	Prepoznavanje tromboze pri sebi <i>predava: Tanja Zorin, mag. farm. spec</i>
17.00	Knjižnica pri Mišku Knjižku
	Ostržek <i>gledališka predstava; gostuje Gledališče Smejček Celje</i>
17.00	Glasbena šola Rista Savina Žalec
	Mesečni nastop učencev
17.00	Knjižnica Velenje
	Ura pravljic <i>namenjena otrokom od 3. leta; pripovedovala bo Vesna Gaber Podhovnik</i>
18.00	Kulturni dom Šmartno ob Paki
	Osrednja slovesnost ob občinskem prazniku s podelitvijo občinskih priznanj

Martinovanja	
PETEK, 6. 11.	
19.00 Kulturni dom Ponikva	Ponikva med sadovnjaki <i>odprtje Martinovih dneвов in razstave</i>
SOBOTA, 7. 11.	
7.00 do 24.00 Martinova vas, Šmartno ob Paki	Vesela Martinova sobota <i>planinski pohod, Martinova kmečka tržnica, otroško martinovanje, Martinov krst, pokušina mladeга vina, zabava z ansamblom Ognjeni muzikanti</i>
9.00 Zbirno mesto: Športni park Šentilj	Martinovo rajžanje od kleti do kleti
10.00 Pisarna TOD Ponikva	Izdelki iz keramike <i>odprtje razstave avtorice Žive Zupanc Buser</i>
11.00 Kulturni dom Ponikva	Stare sorte jabolk in travniški sadovnjaki <i>predavanje Janija Gačnika</i>
18.00 Kulturni center Laško	Martin praznuje <i>predstavitev društev članov ZKD Možnar in prikaz blagoslova vina</i>
19.00 Cerkev sv. Martina Ponikva	MePz France Gačnik iz Stranj pri Kamniku <i>koncert</i>
NEDELJA, 8. 11.	
8.00 Aškerčev trg Laško	Martinov sejem
8.30 do 17.30 Sveta Helena, Gorica pri Slivnici	Martin na star način <i>Martinov pohod, podiranje klopotca, blagoslov novega vina, izbor vinske kraljice ...</i>

11.00	Slomškov trg pri cerkvi sv. Martina Ponikva
Druženje ob prazniku	
11.30	Aškerčev trg Laško
Martinova nedelja ob farnem prazniku z godbeniki, pevci in godci	
TOREK, 10. 11.	
16.00	Dom sv. Jožefa Celje
Martinovanje <i>prepevali bodo Fantje z Jožefovega hriba in zbor zaposlenih doma</i>	
SREDA, 11. 11.	
16.00	Pri Žalskem »keudru«
Martinovanje	

Društva vabijo	
ČETRTEK, 5. 11.	
8.00 do 15.00	Podčetrtek
	Četrtkov sejem
SOBOTA, 7. 11.	
8.00	Ploščad Centra Nova in Cankarjeva ulica Velenje
	Mestna tržnica Velenje
8.00 do 12.00	Žalec
	Podeželska tržnica
8.00 do 12.00	Gotovlje
	Kmečka tržnica pod stoletnimi lipami
9.00 do 2.00	Celjski mladinski center
	07Mediafest 15: Sonic boom <i>največji slovenski turnir v borilnih videoigrah</i>
10.00	Branibor club Celje
	Otroške ustvarjalne delavnice
12.00 do 15.00	Celjski mladinski center
	MCC uči: Slikarske delavnice <i>slikanje jesenskega tihožitja; delavnico vodi: Eva Verdev</i>
NEDELJA, 8. 11.	
12.00 do 15.00	Celjski mladinski center
	MCC uči: Slikarske delavnice <i>slikanje človeške figure; delavnico vodi: Eva Verdev</i>

PONEDELJEK, 9. 11.	
13.00	Mladinski center Velenje Središče mladih in otrok Velenje <i>od ponedeljka do četrтка:</i> <i>učna pomoč, ustvarjalne in kuharske delavnice, družabne in športne igre ...</i>
19.00	Športno društvo Gaberje Celje Kako najti popolno ravnovesje? <i>predava: Andrej Pešec, univ. dipl. pol.</i>

Razstave

Stara grofija pod Celjskim stropom: razstava Kri bo tekla za svobodo zlato, 500-letnica slovenskega kmečkega upora; *do prekluka*

Stari grad Celje, stolp nad Pelikanovo potjo: zvočna instalacija Gašperja Piana Svetlikanje preklelih/ Flickering of the damned, *do nadaljnjega*

Galerija Kvartirne hiše Celje: slikarska razstava Red queen, indijske slikarke Sharmile Mohandes, *do 10. 11.*

Galerija sodobne umetnosti Celje: razstava Obrazi ...odrazi, dijakov Gimnazije Celje-Center, *do 15. 11.*

Muzej novejša zgodovine Celje: razstava nagrajencev jubilejnega 20. mednarodnega razpisa revije Likovni svet avtorjev do 20 let na temo Etno oblačila in plesi mojega naroda, *do 29. 11.*

Likovni salon Celje: samostojna razstava Borisa Oblišarja, *do 15. 11.*

Pokrajinski muzej Celje: razstava Vse stvari štejejo (v majhnih količinah) ... *do 31. 12.*

Avla doma sv. Jožefa Celje: slikarska razstava Življenja ne moremo zaobjeti Davida Holzingerja iz Avstrije, *do prekluka*

Galerija Železarskega muzeja Teharje: fotografska razstava Portreti Biserke Sijarić, *do 10. 11.*

Galerija Kulturnega centra Laško: fotografska razstava Hermana Čadra, *do 4. 12.*

Grad Podsreda, galerijski prostori: razstava steklenih mostovirov Razkošje v steklu – Design studio Gry, *do 31. 12.*

ZKŠT
Zabavna Kulturna Šola Tabor

Četrtek, 5. 11. 2015, ob 19.30
Dom II. slovenskega tabora Žalec

**VIKEND, OGNJENI MUZIKANTI
in VS SONUS**

**Koncert za abonma narodno-zabavne glasbe in izven.
VSTOPNICE PO 12 EUR V TIC-u ŽALEC.**

**** Še je čas, da si zagotovite stalen sedež za
5 nepozabnih večerov ob narodno-zabavni glasbi
z nakupom abonmajske vstopnice.
Cena abonmaja 50 EUR.
Upokojencem podarimo poseben popust. ****

ZKŠT ŽALEC, Aškerčeva 9 a, www.zkst-zalec.si

Podjetje NT&RC, d.o.o. opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost
Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,
telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.

Direktorica: Anica Šrot Aužner

Naročnine: Vera Gmajner. **Telefon:** (03) 4225 171.
Sprejem naročnin po e-pošti: vera.gmajner@nt-rc.si
 Mesečna naročnina je 9,50 EUR. Za tujino je letna naročnina 228 EUR. Številka transakcijskega računa: 06000 0026781320. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Tisk: Delo, d.d., Tiskarsko središče, Dunajska 5, direktor: Bogdan Romih. Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 9,5% davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK
Odgovorna urednica: mag. Marjetka Raušl Lesjak
Namestnica odg. ur.: Tatjana Cvirn
Oblikovanje: Minja Bajagič
Računalniški prelom: Igor Šarlah, Andreja Balja
Fotografija: Sherpa, GroupA
E-mail uredništva: tednik@nt.rc.si
E-mail tehničnega uredništva: tehnika.tednik@nt-rc.si

RADIO CELJE

Odgovorna urednica: Bojana Avguštinčič
Namestnica odg. ur.: Tina Strmčnik
E-mail: radio@nt-rc.si.
E-mail v studiu: info@radiocelje.com

UREDNIŠTVO

Robert Gorjanec, Janja Intihar, Brane Jeranko,
Lea Komerički, Saška T. Ocvirk, Špela Ožir, Ivana
Stamejčič, Simona Šolinič, Dean Šuster
Tajnica uredništva: Tea Podpečan
Lektorica: Tanja Drolec

AGENCIJA

Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.

Marketing: Marjan Brečko, Simona Brglez,
Vojo Grabar, Eva Javoršek, Vesna Lejič Mlakar,
Kristina Šuhel

Telefon: (03) 42 25 100

Fax: (03)54 41 032, (03)54 43 511

Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si

Dokončno zaokrožena muzejska zgodba Južne železnice

V Šentjurju zdaj na ogled tudi delo železničarskega skladiščnika

Začetek zgodbe Muzeja Južne železnice je povezan z zanesenjaškim delom zbiratelja in dolgoletnega železničarja Mihaela Bučarja. Ko so njegovo bogato zbirko leta 2001 uredili v smiselno zgodbo v sedanjih prostorih, se je tako rodila ena najbolj prepoznavnih šentjurskih turističnih zgodb.

Muzej v nekdanji gošpodarski stavbi ob šentjurski železniški postaji prikazuje nastanek Južne železnice na Štajerskem, njen razvoj vse od časa Franca Jožefa, prometni urad iz leta 1844 ter vpliv železnice na kraje ob njej. Ob 25-letnici razglasitve mesta Šentjur so javnosti predstavili tudi zadnje dopolnitve muzejske zbirke. Kot je ponosno povedal ustanovitelj zbirke **Mihael Bučar**, se s prikazom skladiščnega dela zaokrožuje celotna železničarska zgodba nekega območja. Ustrezno razstavno mesto je tako dobila cela vrsta do-

datnega gradiva, ki ga je v zadnjih letih zbral Bučar. Pomembno pa je tudi to, da je zdaj kot muzej urejena in obnovljena celotna stavba.

Izviren prikaz tehnične dediščine

Kletne prostore, ki so bili dolga leta povsem zatrpani z odpadki in premogom, so pred leti uredili v prijeten družabno-učni prostor v sodelovanju s člani kluba starodobnikov Večno mladi Šentjur in šentjurskimi vinogradniki. V neposredni bližini muzeja si obiskovalci lahko ogledajo še kretniško bločno postavljalnico, lepo obnovljeno parno lokomotivo z ustrezno strojno lopo, signalno-progovne naprave ter zaščiteno eksotično drevo pagodovec. Kot darilo avstrijskega dvora so ga zasadili ob odprtju proge Gradec-Celje. Da so nove prostore odprli prav ob 25. obletnici mesta Šentjur, ni naključje. Muzej se

je vsa ta leta dobro razvijal tudi zaradi izvrstnega sodelovanja ustanovitelja zbirke Mihaela Bučarja z Občino Šentjur in Mestno skupnostjo Šentjur. Bučar, ki je bil sicer dolgoletni šef Železniške postaje Šentjur, pa je tudi eden izmed dveh častnih občanov občine. Številni obiskovalci kot posebno dragocenost muzeja štejejo prav njegovo živo interpretacijo zbranega gradiva. Skozi osebne zgodbe namreč redki primerki tehnične dediščine, dokumentacija in več kot 1500 fotografij oživijo v pravo Pesem Južne železnice. Tako so med drugim v Šentjurju poimenovali tudi stalno razstavo o New Swing Quartetu in nedavno predstavljen turistično promocijski film o lepotaš šentjurske občine. In če je železnica poleg skladiščnega ipavcev postala rdeča nit šentjurske turistične zgodbe, je Bučar gotovo njen najbolj zvesti pričevalec.

StO
Foto: JG

Mihael Bučar ob odprtju najnovejšega dela Muzeja Južne železnice. Tudi tega so uredili pod strokovnim vodstvom Muzeja novejšo zgodovino Celje.

FOTO TEDNA

Spet terte so rodile, priyatl'i vince nam sladkó (F. Prešeren)

Foto: GrupA

Velika planina: lepa v vseh letnih časih

str. 44

Glasbeni dragulj za vse čase

str. 30

Od niti do nogavic

str. 33

»Peš avto« na cesti in ježek na krožniku

str. 45

»Človek, ki je tedne na poti in se pač ne diši kot rožica«

Z dr. Markom Pavliho, pravnim strokovnjakom, univerzitetnim profesorjem, nekdanjim poslancem, ministrom in pisateljem o begunski krizi, arbitražnem sporazumu, strankokraciji, vrednotah

Begunska kriza je v minulih tednih zaznamovala Slovenijo v vseh razsežnostih, čeprav jih ob prvem pritoku beguncev niti nismo prav zaznali, očitno smo še manj o njih premišljevali. Zdaj so množice beguncev tudi pri nas in morda bodo še dolgo časa ostale del našega vsakdana. Ob celovitem pogledu na begunsko krizo, torej brez predsodkov, je sprejemanje »nove realnosti« verjetno lahko lažje. Za pogovor o tem smo zaprosili profesorja dr. Marka Pavliho, strokovnjaka za mednarodno in pomorsko pravo, nekdanjega poslanca in ministra, ki se je s precej grenkobe iz politike umaknil leta 2008. Kljub temu je še vedno aktiven državljan, ki slovensko politiko obravnava v svojih publicističnih besedilih in knjigah. Z dr. Markom Pavliho smo se pogovarjali ob njegovem nedavnem obisku v Laškem, kjer je bil gost osrednje prireditve v okviru projekta Bralna značka za odrasle, ki ga že več let pripravlja Knjižnica Laško.

Kje vidite ključne razloge za begunsko krizo, ki smo ji zdaj priča v velikem delu Evrope in tudi v Sloveniji?

Poglaviten razlog je treba iskati v starodavnem pregovoru, da je

denar sveta vladar. Papež Frančišek je celo dejal, da je denar hudičevo seme. To begunsko krizo so povzročili nepravilna porazdelitev gospodarske moči v svetu, prepad med vzhodom in zahodom, izjemno velik vpliv transnacionalnih korporacij, raznovrstnih lobijev, od orožarske, farmacevtske, celo vodne, prehranske industrije ... Vse to je krivo za razmere, da ima

odstotek ljudi v rokah celotno svetovno bogastvo, večina, če gledamo celoten planet, pa je na

robu preživetja. Kar tako pavšalno in na splošno iskati razloge za begunsko krizo zgolj samo zaradi vojne in verskih nasprotij je preveč poenostavljeno, da ne rečem neetično.

Ali razumete begunsko krizo kot humanitarno ali bolj kot politično krizo? Gre pri njej tudi za vprašanje obstoja Evrope ali je takšna ocena pretirana?

Ne, nikakor ne. Strinjam se z vašimi hipotezami. Begunska kriza je tudi planetarna, ne le evropska kriza. Pri njeni opredelitvi je treba izhajati iz osnovne pravice ljudi, pravice do človeškega dostojanstva. Ta je ključna v domala vseh mednarodnih pravnih aktih, v ustanovni listini ZN iz leta 1945, deklaraciji o splošnih človekovih pravicah in svobodčinah

iz leta 1948, potem v mednarodnem paktu o državljanskih in političnih pravicah in mednarodnem paktu o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah iz leta 1966, v listini temeljnih pravic EU ... Nenazadnje tudi v naši ustavi, ki te pravice žal ne postavlja na prvo mesto. Iz človeškega dostojanstva izhaja vse drugo: nedotakljivost življenja, načelo nenasilja, zlato pravilo oziroma pravilo vzajemnosti v smislu, da nikomur ne storimo tistega, kar ne bi želeli, da on stori nam, resnicoljubnost ... Vse to, o čemer govori tudi svetovni etos kot gibanje oziroma kot projekt, ki ga je začel pred več kot četrt stoletja legendarni teolog, profesor dr. Hans Küng. Namreč politika, katerakoli že, na nacionalni, evropski ali mednarodni ravni je dolžna zagotoviti to pravico. In takoj lahko ugotovimo, da je ta pravica do človeškega dostojanstva okrnjena, če na primer gledamo Slovenijo, na obeh straneh: na strani beguncev, kot tudi na strani naših državljanov. Kar pomeni, da bi politični odločevalci morali preseči tradicionalno gledanje na državo kot dokončno teritorialno in prebivalsko omejeno entiteto. In da morajo ob tem begunskem toku v želji po človeškem dostojanstvu komurkoli omogočiti, da svobodno izbere, kje in na kakšen način želi živeti.

Evropska politika sicer begunce obravnava na nek način protislovno. V nekaterih državah so do neke mere zaželeni v določenem obsegu in so do njih bolj odprti (Nemčija, skandinavske države), medtem ko so v nekaterih nebodigatreba in jih čutijo kot veliko nevarnost (Madžarska).

Nenazadnje je res, da je v vsakem altruizmu tudi malo egoizma. Če bi Evropa razmišljala zmerno egoistično, bi ugotovila, da so migranti, ki prihajajo zlasti iz tretjega sveta, nujni za najstarejšo celino. Po nekaterih podatkih naj bi imela Evropa leta 2050 primanjkljaj

»Takšne migracije ne bi smeli razumeti kot naravne katastrofe, ampak kot odločitev ljudi, da si poiščejo drugo mesto pod svobodnim soncem, če parafraziram Finžgarja, kot se je to že tolikokrat dogajalo v zgodovini.

Spomnimo se bibličnega eksodusa, odhoda Izraelcev iz Egipta, hrepenenja po palestinski državi, množičnega bežanja Judov med drugo svetovno vojno iz Evrope čez Atlantik, nenazadnje tudi Slovencev in drugih Slovanov, le spomnimo se, koliko naših ljudi se je odselilo v ZDA, Kanado, Argentino in še kam.«

»Kot Ljubljčan, ki že vrsto let živi na Primorskem, sem z zanimanjem prebiral zadnjo knjigo Toneta Partljiča, Štajerca, svojega dobrega prijatelja, ki piše, kako veliko Primorcev se je že pred prvo svetovno vojno in po letu 1920, ko je bil požgan kulturni dom v Trstu, preselilo v Maribor. In ti so s svojim melosom prispevali k njegovi drugačni, lepši podobi.

Do takrat v Mariboru niso poznali paradižnikov, ni bilo v navadi, da bi se ljudje pretirano sprehajali, živahno pomenkovali, prepevali. Avstralija je nastala še na bolj radikalen način: tja so celo izvažali kaznjence, a je danes zelo pomembna država. Zakaj bi bilo v 21. stoletju drugače?«

»Glede poletne arbitražne afere sem pričakoval od našega političnega vodstva, da bo predvsem problematiziralo protipravno vohunjenje in neevropsko, nelojalno ravnanje Hrvaške glede arbitraže in za novega arbitra suvereno imenovalo slovenskega državljana, a tega žal ni storilo.

Zdaj lahko le upamo, da bo arbitraža dokončala delo in da bo Hrvaška priznala in izvršila odločbo, kajti skrajni čas je, da z vsemi sosedi zaživimo na spodoben, prijazen in konstruktiven način. Res pa je, da sta za iskreno prijateljstvo potrebna dva, pri čemer se ima Hrvaška preveč rada, Slovenija pa premalo.«

ne more umiti,

približno 20 milijonov ljudi za različna delovna mesta. Kje bomo dobili te ljudi, če se dokazano naše prebivalstvo stara? Krhajo se tradicionalni sistemi, na primer Bismarckov pokojninski sistem, ki temelji na medgeneracijskem sodelovanju. Tudi v Sloveniji, saj je vedno manj mladih in vedno več starejših. Kdo bo lahko ta sistem solidarnosti omogočal še naprej? Z drugačno porazdelitvijo prebivalstva bi se lahko ta problem rešil v prid celotnega sveta, ampak jasno, predpogoj je, in spet sva pri dostojanstvu, da so ljudje bolj strpni in da ne delajo razlik glede barve kože, veroizpovedi, politične pripadnosti ... Pri tem je izjemno pomembna vloga vodilnih politikov. Žal ti prevečkrat kvečjemu podpihujejo tovrstno nestrpnost, da ne rečem sovraštvo.

Se zaradi tega v odnosu do beguncev pri nas in drugod uveljavljajo predsodki, so-vražni govor na forumih?

Poglejte, poslušamo in beremo, kakšne probleme imajo ljudje, policija, celo vojska z begunci v posameznih zatočiščih, govori se o smradu, boleznih ... Malokdo napiše, da človek, ki je prepotoval ne vem koliko tisoč kilometrov, ki se ni imel možnosti en teden umiti, pač ne diši kot rožica. In da človek, ki s seboj nosi nekaj cul, hrane, živeža, seveda ne išče smetnjaka, kamor bi lahko odvrigel porabljenost, pri čemer jih je tudi premalo. Seveda so tudi ekstremni primeri. Kje jih pa ni? Tudi begunci lahko predstavljajo skupnost, v kateri je zagotovo neka manjšina, ki ni dobra. Ima celo grde namene, kot jih lahko ima manjšina v katerikoli družbi. Možno je, da se je beguncem priključila skupina ljudi, ki sploh nimajo varnostnih ali drugih upravičenih razlogov za beg.

Ali dopuščate možnost, da gre pri tem množičnem begunskem valu za t. i. teorijo zarote, da je v ozadju organizacija ekstremistov, ki se imenuje Islamska država? Morda tudi ZDA želijo oslabiti Evropo, kot se glasi druga teorija zarote?

Mnogi menijo, da se je vse to začelo zaradi napada na Irak leta 2003. Katerikoli predsednik ZDA že je, ima največjo moč in se vedno znova samookliče za najpomembnejšega, najvplivnejšega moža svobodnega sveta. Druga stvar je, koliko je ta svet čez lužo zares svoboden glede na izjemen vpliv multinacionalk, torej denarja. Mislite, da bi prišlo do vojn in namišljenih sovražnikov, če ne bi vedno znova tega sprožala kapital oziroma zamera revščine do bogastva? Drugače orožarska industrija ne more preživeti, zato išče vse možnosti za lasten razcvet, četudi pognojen s krvjo. Tako da ne gre za nobeno zaroto, ampak za posledico krčevitih poskusov nosilcev kapitala, da bi obdržali svojo oblast, svoj vpliv. So se pa najbogatejši res zarotili zoper vse tiste, ki predstavljamo 99 odstotkov celotne svetovne populacije.

Zdi se, da je šengenski sistem razpadel, ko je bil na prvi resni preizkušnji. Ali naša vlada na koncu res ne bo imela druge izbire, kot da postavi ograje oziroma ovire?

To, kar se dogaja z begunskim valom glede šengenskega režima, ki je bil namenjen zunanjemu varovanju meja, vse skupaj postavlja na glavo, ker EU in njene članice na kaj takšnega niso bile pripravljene. Tudi pri nas ni nihče pričakoval, da bo čez Slovenijo šlo več kot sto tisoč beguncev. Govorilo se je o nekaj sto beguncih, ko smo razmišljali o kvotah. Zagotovo je naša vlada v zelo težkem položaju, ker nikakor učinkovitost njenega delovanja ni odvisna samo od nje ali od predsednika dr. Cerarja, ampak širše, tudi od odločitev EU in mednarodne skupnosti. Pri tem, kar počne, jo podpiram, ker menim, da je v tej situaciji to edino možno. A tudi sam dvomim o spreminjanju Zakona o obrambi in razumem tiste, ki zbirajo podpise za referendum. Zgodovina žal potrjuje možnost, da se lahko večje pristojnosti vojske izrodijo. V izjemnem primeru v tem trenutku so seveda

nujne, ampak zadevo je treba rešiti tako, da ne bi vojska potem teh pristojnosti kar lepo zadržala. To mora biti jasno in glasno določeno vnaprej, za določen čas. Ne samo z neko ohlapno floskulo, recimo »dokler bodo to zahtevale izredne razmere«. Vemo, da se nekatere države z begunstvom ubadajo že desetletja. Izredne razmere lahko trajajo nekaj let, če jih sami ne bomo normalizirali.

Znano je, da ste bili izrazit nasprotnik arbitražnega sporazuma. Kako ocenjujete ravnanje Slovenije oziroma naših predstavnikov, ki je povzročilo zaplete v tem procesu in vprašljivost učinka tega sporazuma, glede na to, da je Hrvaška izstopila iz tega procesa?

Arbitražnemu sporazumu nisem nasprotoval zaradi dvoma v arbitražni način reševanja konkretnega ali kateregakoli mednarodnega spora, temveč zato, ker je bil preslabo izpogajan. V njem recimo ni predvidena uporaba zunanje pravičnosti (ex aequo et bono), kopenska in morska meja naj bi bili določeni le z uporabo pravil in načel mednarodnega prava, ne pa tudi z upoštevanjem pravičnosti in načela dobrososedskih odnosov »za doseg pravične odločitve, upoštevajoč vse relevantne okoliščine«, besedna zveza »stik Slovenije z odprtim morjem« je preohlapna in nejasna, zato bi bila bistveno boljše dikcija »teritorialni izhod Republike Slovenije na odprto morje« ... Žal slovenska politika ni izkoristila naše prednosti, da smo že bili člani EU, Hrvaška pa je šele trkala na vrata. Upam, da se to ne bo zgodilo tudi zdaj, ko nam je ostala le še blokada vstopa v šengensko območje, čeprav je v škripcih zaradi begunske krize.

»Pogosto se govori o Islamski državi. Že nekajkrat sem opozoril, da pri tem poimenovanju sami sebi delamo medvedjo uslugo. Namreč to ni nobena država, to je teroristična organizacija.

In bi morali državo dati kvečjemu v narekovaje ali zapisati kot t. i. Islamska država ali teroristična organizacija. Ko pa mediji pišejo o njej kot o državi, tej skupini ljudi dajejo legitimnost, ki je nimajo. Je samo skupina ljudi, skrajna sunitška, ki je v veliki meri kriva za to, kar se dogaja ta trenutek.«

Kakšen je vaš pogled na stanje pravosodja pri nas? Zakaj je ugled sodstva dobesedno »v kleti«? Za ga okužila in onesposobila »zlizanost« iz starnesnimi skupinami in prevelika politizacija? Kaj lahko kdo stori oziroma mora storiti, da se bo to stanje spremenilo?

Ugled sodstva je okrnjen predvsem zaradi ne-nehnega napada nekaterih politikov in medijev, čeprav zagotovo ni popolnoma brezmadežno, kar prav tako velja za izvršno in zakonodajno vejo oblasti. Po sami naravi stvari je najmanj polovica strank v sodnih postopkih nezadovoljna s sodnimi odločbami, če pa jih pri tem še kdo podpihuje, je situacija toliko slabša. Vsekakor potrebujemo več boljših sodnic in sodnikov – strokovno in etično, začeniši z nepristranskostjo – ki jim je treba omogočiti ustavno zajamčeno neodvisnost. To je stvar izobraževanja in sodnega kadrovanja. Ni vsak za vse, kar bi morali še toliko bolj upoštevati pri izbiri funkcionarjev. V mednarodnem vodniku za politike o vladavini prava jasno piše, da je izredno pomembno, da politiki javno sprejemajo in spoštujejo neodvisnost in nepristranskost pravosodja in ne smejo podajati mnenja o tem, kakšen naj bi bil po njihovem mnenju zadelen izid neke zadeve, ki je v obravnavi pred sodiščem, preden sodišče sprejme odločitev.

Leta 2008 ste se umaknili iz politike. Je bilo veliko grenkobe pri tem? Kaj vas je najbolj razočaralo, tako imenovana »strankokracija«, o kateri veliko razmišljate in pišete tudi v svojih knjigah?

Prav imate, strankokracija je neznosna bolest demokracije, kar sem občutil tudi na lastni koži. Na to že približno sto let opozarjajo

V pogovoru z Markom Pavliho v Kulturnem centru v Laškem.

številni veliki misleci in državniki, na primer Anton Korošec, Gorazd Kušej, Edvard Kocbek, Anton Trstenjak, France Bučar in Carne Ross. Zaradi pritiska strankarskih vodstev poslanci niso samostojni pri odločanju in ne glasujejo po svoji vesti, temveč po navodilih svojih partijskih šefov in lobijev, kar je v nasprotju z ustavo in voljo ljudstva. To velja tudi za koalicijske pogodbe. Trdim, da je aktivno državljanstvo solidna aktiva prihodnje narodove bilance in strankarska politika izumirajoča negativna pasiva, zato naj civilna družba ozavešči zgodovinsko poslanstvo, da legalno in legitimno formalizira politično delovanje, kar z zbiranjem podpisov omogočajo že veljavni predpisi o lokalnih, državnoborskih, predsedniških in evropskih volitvah.

Na pogovoru v Laškem ste tudi dejali, da se kar tako iz politike, čeprav formalno v njej niste več aktivni, ne da oditi, da ste čutili neke vrste »abstinenčno krizo«. Jo rešujete s pisanjem knjig, publicističnim delovanjem?

Politika človeka zasvoji in kot je nazorno pred leti napisal profesor Trstenjak, politična stranka »človeka navda s sovraštvom, z zakrknjenimi strastmi, kakor hitro ga enostransko zasvoji,« zato je strankarska zasvojenost »hujša od vsake opijanjenosti z mamili, najsi bosta to alkohol ali hašiš«. Premnogim izvoljenim izbrancem postane bistvo slast, strast ali oblast ali vse troje. Hvala bogu me je iz politike izvlekla predvsem družina, bistveno boljše utego pa sem našel v branju, pisanju in aktivnem državljanstvu, predvsem v okviru gibanja Svetovni etos Slovenije.

V svojih delih, tudi ko gre za politiko, se veliko posvečate etičnim vprašanjem. Zakaj? Katere vrednote, o katerih bi se morali Slovenci spet zediniti, bi našo državo poglne naprej in ne več vračale v preteklost?

Brez spoštovanja temeljnih moralnih, etičnih in pravnih pravil nobena družba ne more preživeti. Začne se pri sleherniku, v ljubeči družini, in se s pomočjo vzgoje nadaljuje v vrtcih, osnovnih, srednjih in visokih šolah, na delovnih mestih in v prostem času, doma in v tujini, od jutra do mraka in še ponoči. Deklariranih in celo genetsko pogojenih vrednot je mnogo, a v naši državi bržkone najbolj primanjkuje sočutja, strpnosti, spoštovanja, poštenosti, skrbnosti, prijaznosti, vedrine, optimizma, domoljubja in tako naprej. Boleč je ta primanjkljaj, a ne smemo obupati.

Še dopuščate možnost, da bi se kdaj aktivno vrnili v politiko?

Nekoč sem spoznal, da se najbrž redim tudi od znatnih količin zarečenega kruha, po katerem sem hlastal domala na vsakem koraku. Kot vidite, vsaj upam, sem v zadnjem času precej shujšal in nameravam še naprej ohranjati svojo relativno vitko linijo, tudi v metaforičnem smislu. Z gotovostjo pa lahko obljubim, da nikoli več ne bom član nobene politične stranke, čeprav me pogosto vabijo, tudi k novim, ki so šele v obdobju nastajanja.

ROBERT GORJANC

Foto: Grupa

Dr. Marko Pavliha (1962)

je redni profesor na Univerzi v Ljubljani (UL), in sicer na Fakulteti za pomorstvo in promet v Portorožu, in gostujoči profesor na prestižnem Inštitutu za mednarodno pomorsko pravo na Malti. Predaval je tudi na pravni in ekonomski fakulteti UL, v Belgiji, Avstraliji in drugod. Pred začetkom akademske kariere je delal tudi v gospodarstvu, od leta 2004 do 2008 pa je aktivno deloval v slovenski politiki kot minister za promet, poslanec in podpredsednik državnega zbora. Na očitek, da je pogosto menjaval stranke, odgovarja, da je to delno res, toda v primerjavi z mnogimi sedanjimi politiki zanemarljivo malo, kajti iz LDS je izstopil in dokončal mandat v poslanski skupini SD, nikoli pa se ni včlanil v to stranko, potem pa je zaradi iskanja povezave med levico in desnico pomagal ustanoviti DL in kmalu iz nje tudi razočarano izstopil. Če je že zamenjal »dve in pol« stranki, ni nikoli spreminjal svojih stališč zaradi strank, zato tudi ni zdržal pod njihovim okriljem. V zadnjih letih je napisal dve odmevni knjigi Nismo rojeni le zase (2010) in Dvanajst pred dvanajsto (2014).

Pravoslavni duhovnik in očesni zdravnik Issa Kidess iz Vojnika (na fotografiji drugi z leve strani), ki je trenutno v Siriji. Na fotografiji, ki je bila posneta na krstu enega od vnukov, je s svojo soprogo Bassimo, svojimi tremi sinovi, soproga sinov ter dvema od vnukov.

Podjetnik Wadie Kidess v svoji pisarni v domačem Vojniku

S Sirijo v srcih

Kidessovi iz Vojnika, ki živijo v Sloveniji že vrsto let, so se priselili iz Sirije – Oče Issa je očesni zdravnik in pravoslavni duhovnik

V Vojniku živi spoštovana in upoštevana družina Kidess, ki ima močne korenine v Siriji. Vsi trije sinovi arabske krščanske družine so odrasli v tej arabski državi. Njihov oče Issa je bil najprej v Celju sedem let mlad zdravnik okulist in nato očesni zdravnik v glavnem pristaniškem mestu Sirije, v Latakiji. Še več, oče Issa je obenem pravoslavni duhovnik antiohijske cerkve, zato je v Latakiji vodil veliko pravoslavno župnijo. V Celju je bil pred dolgimi leti prvi predsednik obujene celjske pravoslavne občine in velja za enega od pionirjev ekumenizma.

Družina se je nato pred nekaj leti vrnila na Celjsko in si ustvarila nov dom v Vojniku. Kidessovi seveda niso vojni begunci. Oče Issa (v arabsčini pomeni Issa Jezus) se je po vrnitvi spet posvetil celjski pravoslavni župniji in začel kot duhovnik občasno nadomeščati celjskega pravoslavnega župnika Milana Dudukovića. Prav tako je začel znova zdraviti na sončni strani Alp. Trenutno je začasno v Siriji, v Vojniku so njegova sinova Wadie in Nikola, soproga Bassima in Wadiejeva mlada družina.

Z dvojino brez težav

Najstarejši sin Wadie je bil rojen v Celju v času očetovega službovanja v celjski bolnišnici. Leto po njegovem rojstvu se je družina preselila v očetovo Sirijo. Wadie je v Siriji doštudiral gradbeništvo, nato se je družina leta 2003 odselila v Slovenijo. Njegova prva zaposlitev je bila v državnem podjetju v Siriji. Po prihodu v Slovenijo sta z bratom Nikolo najprej opravila intenzivni tečaj slovenskega jezika in odslužila vojaški rok v Slovenski vojski. »Rad imam jezike, zato

mi ni bilo težko. Poleg tega ima tudi arabščina dvojino,« se spominja začetkov učenja slovenščine Kidessov najstarejši sin, ki je danes med drugim uradni tolmač za arabski jezik. Oče Issa se je nato vrnil v Sirijo.

Najstarejši Wadie se je v Sloveniji najprej zaposlil kot programer v zavodu za zdravstveno zavarovanje, po nostrifikaciji diplome je delal v gradbenem podjetju v Šoštanju, nato je bil vodja gradbišča v Kopru. Ob tem je opravil v Zagrebu magistrski študij MBA. S kolegom sta nato odprla podjetje za prodajo gradbenega materiala. Pred štirimi leti je v Vojniku odprl lastno podjetje, kjer se posveča gradbenemu, računalniškemu in finančnemu svetovanju. Največ se ukvarja z gradbenim nadzorom, izdelavo energetskih izkaznic ter prodajo gradbenega materiala. Trenutno opravlja iz gradbeništva tudi doktorat. Wadie si je v naših krajih ustvaril družino s soprogo, katere starši izvirajo iz Bosne in je prav tako pravoslavni korenin.

Evropa je drugačna

»V Sloveniji živim že dva najst let. Žalostno je, da sem za nekatere ljudi še vedno tujec,« je med našim obiskom povedal najstarejši Wadie. »Menil sem, da je Evropa bolj odprta,« pravi. To je opazil v podjetniškem svetu, kjer je zaradi njegovega drugačnega imena in priimka še več vprašanj. »Zame so vsi ljudje enaki, pa naj bo nekdo kristjan ali musliman. Če obrnem na šalo, ni mogoče reči, da bo nekdo naredil boljšo fasado zgolj zato, ker je kristjan ali ker je musliman,« poudarja.

Najmlajši sin pravoslavnega duhovnika je Nikola, ki je v Siriji končal gimnazijo in nato nadaljeval študij strojništva v Mariboru, in sicer inženirsko oblikovanje. Na začetku je spremljal predavanja z jezikovnim slovarjem v roki. Po diplomi se je najprej zaposlil v podjetju v Vojniku, zadnjih pet let dela v velenjskem Gorenju. Dela v službi

trženja za države izven Evrope. V arabskem svetu, na primer v Libanonu, seveda poznajo Gorenje, vendar kot »Žorenže«. »Meni ljudje zaradi imena postavljajo manj vprašanj kot bratu Wadieju,« je povedal Nikola. Bolj ga sprašujejo, iz katere evropske države je.

Eden od treh sinov pravoslavnega duhovnika je tudi Andrej, ki je bil rojen v Siriji in živi v Londonu, kjer si je ustvaril družino. Andrej je tako kot oče očesni zdravnik, doštudiral je v Grčiji.

Žalostni prizori

»To je žalostno,« komentira televizijske prizore iz trpeče Sirije Wadie Kidess. »Za temi ruševinami so mrtvi in ranjeni ljudje. Vojna nima smisla, marca bo že pet let, odkar se je začela,« je žalosten Wadie. »Ljudje so obubožani. Pred vojno vsi niso bili bogati, vendar se je dalo živeti,« razmišlja brat Nikola.

Pred vojno bi lahko v Siriji na primer kot inženir zaslužil

med sto in stopetdesetimi evri na mesec. Cene so bile seveda takšni plači primerne. Za en evro se je na primer dalo kupiti devet kilogramov kruha. Veliko je bilo državne lastnine. Tudi način življenja je v Siriji drugačen, saj živijo pod isto streho velike družine, tako starši kot njihovi otroci. Ljudje na splošno držijo bolj skupaj.

Posledica krute vojne v Siriji so reke beguncev. Tako pravih kot manj pravih. »Vsi iščejo boljše življenje, vendar je tudi veliko izkoriščanja,« opazuje Nikola. »Ljudje bežijo, ker iščejo boljše življenje, mir in boljši standard,« dodaja. Veliko jih beži, a niso z vojnih območij, nekateri se lažno izdajajo za Sirijce. To se opazuje pri prevajanju, po narečju oziroma naglasu nekaterih prebežnikov. V Evropi dobijo finančno pomoč, kar vzbuja nezadovoljstvo tistih Evropejcev, ki so je sami potrebni, opazata brata Kidess. To vse skupaj vzbuja na stari celini odpor do tujcev, in sicer brez razlike.

Tudi v Siriji je na kriznih območjih različen položaj. V Latakiji, od koder so Kidessovi, gredo njihovi sorodniki kot v časih pred vojno še vedno na tržnico ali k maši. Domačini slišijo le posamezne eksplozije, vojaških spopadov v tem mestu ni. »Eksplozirale« so tudi cene, oskrba z električno energijo je zelo motena. Ljudje se trenutno bojijo zime, ki na sirski obali ni tako huda kot pri nas, vendar je stanovanja vseeno treba ogreti. Slovenske zime sta se brata Kidess težko navadila, saj sta bila po priselitvi zimsko oblečena, ko so bili nekateri Slovenci še v jesenskih oblačilih.

Muslimanski prijatelji

Večina Slovencev Sirijo slabo pozna. V tej državi so od nekdaj posvečali večjo pozor-

nost izobraževanju. Med begunci, ki prihajajo v Evropo, je na primer po nekaterih podatkih med Afganistanci polovica nepismenih, med Sirci jih je komaj štiri odstotke. Sirska država je po kulturni in verski plati zelo pestra, med njenimi prebivalci je desetina kristjanov. Zgolj v Latakiji je sedem krščanskih cerkev. Kidessov oče Issa je v Latakiji, kjer so pristanišče zgradili Jugoslovani, več desetletij vodil župnijo sv. Andreja. Tam je skupaj z verniki zgradil novo cerkev, župnijsko dvorano, župnijski dom in športno igrišče.

»Lepih spominov na Sirijo seveda ni mogoče pozabiti. To so tudi spomini na prijatelje,« pravi Nikola. V Siriji mladina ni šla v »lajf« na popivanje kot nekateri mladi v Sloveniji. Mladi so se skupaj odpravili na sprehod k morški obali ali na kolesarjenje. V hudi vročini tudi na pol ure vožnje oddaljeno najbližje goro, kjer je hladneje. Podobno kot gremo pri nas na Roglo. Kidessova fanta se rada spominjata tudi družinjo z župnijsko mladino, starejši Wadie je bil vodja ene od skupin.

»Med prijatelji imam veliko muslimanov. Obiskovali smo drug drugega,« se spominja Wadie. »V glavnem je tako ostalo,« je med našim obiskom v Vojniku povedala mama Bassima. Po rodu je Palestinka iz Jordanije, kjer je dokončala fakulteto. Oče Issa je bil zaradi vodenja latakijske župnije in zdravniškega dela veliko odsoten, zato se je povsem posvetila družini. Pri Kidessovih je bilo v Latakiji ob praznikih na obisku do tristo ljudi, med njimi so jim prišli za veliko noč in božič voščiti tudi muslimanski prijatelji.

BRANE JERANKO

Foto: BJ osebni arhiv družine Kidess

Sirsko-slovenska družina Kidess, ki živi v naših krajih že vrsto let. Na fotografiji podjetnik Wadie, mama Bassima in Nikola, ki dela kot strojni inženir v Gorenju (na fotografiji so od leve proti desni).

Iz ujetništva kar peš do domovine

Na bojišča odhajali skorajda od vsake hiše – Z Imenega izvira Rudolf Cvetko, ki je svoji ženi razglednico skušal poslati vsak dan

Joseph Čokl je bil med prvo svetovno vojno v ruskem ujetništvu. Osvobojen sovražnikovih spon naj bi prečkal reko Volgo in se večinoma peš vrnil v rodno Pristavo pri Mestinju. To je le ena od zgodb, ki so se po zaslugi ustnega izročila in ljudi, ki jim je mar za preteklost, ohranile od časov vojne in vse do današnjih dni. Znova so oživele s pomočjo razstave, ki so jo minuli mesec postavili v Knjižnici Šmarje pri Jelšah.

Iz Šmarja in okoliških vasi, ki so spadale v tamkajšnjo župnijo, je odšlo v vojno skoraj 400 krajanov. V vojsko so vpoklicali može in sinove iz skorajda vsake hiše. Slaba tretjina je izgubila življenje na različnih bojiščih – v Galiciji, Srbiji, na Tirolskem in soški fronti. Ob vpoklicu so doma ostale ženske, ki so prevzele vlogo gospodaric in držale skupaj svoje družine. V krajih Šmarje, Podčetrtek, Lemberg in Imeno je bilo v času prve svetovne vojne sicer mirno, kot pojasnjuje avtorica razstave, višja knjižničarka **Mateja Žagar**, pa je bilo mogoče čutiti pomanjkanje. O tem priča tudi ohranjena razglednica, ki jo je Anton Čokl iz Rogaške Slatine konec julija 1914, tik pred vpoklicem, pisal svojemu bratu, trgovcu Valentinu v Podčetrtek. Med drugim je zapisal prošnjo, naj mu slednji prihrani čim več živil, kot so moka, sladkor, kava in sol, saj v Rogaški Slatini teh dobrin ni bilo več na voljo.

Bridka usoda družin

Seveda so tudi tri brate Čokl – Antona, Josepha in Hansa – poklicali na fronto. Ohranjena so njihova pisma, ki so jih pisali Valentinu, ki je ostal doma, in ga obveščali, kje in kako so potovali in kaj se je dogajalo na poti. »Zapisi niso gostobesedni, iz njih pa razberemo, da je bilo vsem bratom zelo težko,« je pojasnila Mateja Žagar. Dodala je, da so vsi trije sprva odšli na vzhodno bojišče v Galicijo. Hans in Joseph sta nekaj časa potovala skupaj, kar je razvidno z razglednic, ki sta jih pisala bratu. Njuna pot se je ločila v Budimpešti. Joseph je bil kasneje v ruskem ujetništvu, njegovo pripoved o tem, kako se je vrnil v rodni kraj, pa smo zapisali že v uvodu.

Zdravnik v vojnih razmerah

Zanimiva je tudi zgodba Viktorja Lorgerja. Ohranjene razglednice pričajo, da je svoji mami pisal o tem, da je živ in zdrav. Iz njegovih zapisov je razvidno še, da se je kmalu po začetku vojne dva meseca uril v Avstriji, nato je preko

Madžarske in Slovaške odpotoval na rusko fronto. Leta 1915 je pisal iz ruskega ujetništva v Sibiriji, leto kasneje pa iz okolice Irkutska.

Ker je bil izobražen, je imel v vojski čin oficirja, poleg tega se je šolal za zdravnika. To mu je omogočilo, da je v skromnih razmerah ujetništva izven urejenih zdravstvenih ustanov opravljal zahtevne kirurške posege in pridobil veliko izkušenj. Ob koncu vojne se je vrnil domov in opravil stažiranje v Mariboru, nato se je kot zasebni zdravnik zaposlil v Šmarju pri Jelšah. Ljudje, ki so kot informatorji pomagali pri pripravi razstave, so Mateji Žagar med drugim razkrili, da se je Lorgjer prav zaradi svoje ujetniške izkušnje znal spoprijeti z marsikaterim zahtevnim zdravniškim posegom kar v svoji ordinaciji.

Mateja Žagar s čelado, ki so jih uporabljali pri prostovoljni šmarski brambi že pred vojno, nato pa med vojno viхро.

Višjo knjižničarko Matejo Žagar iz Knjižnice Šmarje pri Jelšah je zanimalo, kakšni so spomini na obdobje prve svetovne vojne v kraju, kjer živi, preučevanje je nato razširila še na kraje Podčetrtek, Lemberg in Imeno. »Nisem zgodovinarica, a vendar se mi je zdelo pomembno, da v okviru domoznanstva raziščemo naše območje,« je pojasnila.

Beseda za vsak dan

Iz Imenega izvirajo korenine Rudolfa Cvetka, ki se je sicer rodil v Senožečah, šolal pa se je v Trstu in Novem mestu. Temu častniku v avstro-ogrski vojski so v Narodnem muzeju Slovenije ob stoletnici prve svetovne vojne posvetili razstavo. Omenjeni muzej hrani kar 200 njegovih razglednic, ki jih je pošiljal svoji ženi Mariji Frančiški, je pojasnila Mateja Žagar. »Trudil se je, da bi ženi vsak dan poslal vsaj nekaj besed. Na prvi strani razglednic ji je označil mesto svojega trenutnega bivališča, večkrat na teden pa ji je napisal tudi daljše pismo. Ker je med vojno delovala močna cenzura, sta si zakonca informacije zapisovala pod znamenje v šifriranih zapisih.«

Cvetko je pomembno pričevanje o vihravem vojnem dogajanju zapustil tudi v obliki več kot 200 fotografij. Med drugim se je v zgodovino zapisal kot prvi Slovenec, ki je

dosegel olimpijsko medaljo, in sicer v sabljanju.

Prvi korak dolgega potovanja

Dogajanje v času prve svetovne vojne osvetlita tudi dve zanimivi knjižni deli, ki ju hrani Knjižnica Šmarje pri Jelšah. Prvo je Zbirka slovenskih vojaških in vojnih pesmi. Gre za zbirko vojnih in vojaških pesmi velikih slovenskih ustvarjalcev v nemškem jeziku, ki jo je izdal dr. Rudolf von Andreev. Knjiga je bila del zbirke dr. Rakeža, ki je v tem času deloval v Šmarju pri Jelšah, zbirko pa so knjižnici podarili njegovi svojci. Do danes se je ohranila tudi Avstrijsko-ogrska Rdeča knjiga, kjer so zbrane brzojavke in zapisniki med diplomati držav Avstro-Ogrske in sovražnih držav po atentatu na prestolonaslednika Franca Ferdinanda.

Potem ko so razstavo že pokazali javnosti, so številni ljudje sporočili, da doma še

hranijo predmete iz tistega časa. Avtorica razstave meni, da bi bilo dobro, če bi o svojih spominih spregovorili. Če za te dragocene drobce zgodo-

vine ne bo vedel nihče, bodo sčasoma odšli v pozabo. Želi si še, da bi knjižnica raziskovalno delo še nadaljevala in da bi bila razstava pravzaprav

začetni korak, ki lahko odstre še številne druge zanimive zgodbe.

TINA STRMČNIK
Foto: GrupA

Razstava ni govorila le o vojni, ampak je prikazala tudi utrip krajev v začetku 20. stoletja. Med drugim je postregla s podatki o tem, katere upravne ustanove, trgovine, obrti in gostilne so takrat delovale na tem območju, kakšna sta bila prometni in tehnološki razvoj ...

Obiskovalci razstave v šmarski knjižnici so si lahko ogledali tudi zanimive predmete iz časa prve vojne, med drugim čelade, čutare, rezilo za britje, denar in še kaj.

Mateja Žagar so pri pripravi razstave Ne spominjamo se vojne, spominjamo se ljudi svetovali Jože Čakš, Marja Lorenčak Kiker in Marija Počivalšek. Gradivo za razstavo so prispevali Janez Anderluh, Danijel Bračko, Inka Golež, Gusta Grobin, Bojan Kutnjak, Sandi Nikolič, Vesna Verbošek, Jožefa Došler, Turistično društvo Podčetrtek, Muzej na Rotovžu v Lembergu, Knjižnica Šmarje pri Jelšah in tamkajšnje župnišče.

Gostovanje razstave Muzeja novejšje zgodovine Celje

museumofrecenthistory|celje

mnzc
muzej novejšje zgodovine|celje

Mesto pod škornjem

Otvoritev razstave bo v Ljubljani,
10. novembra 2015 ob 18. uri,
v Muzeju novejšje zgodovine Slovenije.

Razstava predstavlja vojne podobe Josipa Pelikana, posnete med leti 1941 in 1945 v okupiranem Celju, in fotografije celjskega fotografa Roberta Hutinskega z naslovom Za-bris kot aktualno refleksijo na obdobje druge svetovne vojne.

Info na: <http://www.muzej-nz-ce.si/>

Glasbeni dragulj za vse čase

Mitja Mastnak, ravnatelj Glasbene šole
Avsenik med Loko pri Žusmu in Begunjami

Bil je v eni prvih generacij, ki so v začetku 70. let obiskovale Glasbeno šolo skladateljev Ipavcev v Šentjurju. V tistih časih starši otrok še niso vseh popoldnevov prevažali z dejavnosti na dejavnost. Še posebej iz oddaljenih krajev, kot je bila Loka pri Žusmu, ne. Ko se Mitja Mastnak danes ozre nazaj, se zdi, kot da se je vse v njegovi glasbeni karieri kot kamen za kamnom zložilo na pot do končnega cilja – do Begunj. Do rojstnega kraja najbolj svetovljanske glasbe, kar je premoremo.

»Oče je bil izjemen glasbenik, čeprav samouk. Igral je trobento v šentjurski godbi in že v 70., 80. letih je imel vse notno gradivo, ki so ga takrat izdajali Avseniki. Od vsega si je najbolj želel, da bi bila z bratom Matejem glasbeno dovolj dobro podkovana, da bi lahko zares dobro igrala Avsenikovo glasbo,« svojo zgodbo začne Mitja Mastnak, danes eden največjih poznavalcev te vrsti na Slovenskem. A če bi mu takrat kdo rekel, da bo postal eden glavnih sodelavcev bratov Avsenik in ambasador njune glasbe za prihodnje rodove, bi se mu verjetno zdelo enako, kot bi mu prerokovali polet na Luno.

Prvo srečanje z legendo

Mitja se še živo spominja prvega srečanja z bratom Avsenik. Bilo je na praznovanju 50-letnice njune glasbe. Takrat je igral z Ansambлом Igorja Podpečana, ki je bil zadnji baritonist ansambla Avsenik. »No, tam sta sedela. Oba v prvi vrsti. Takoj po koncertu sem stopil k njima in se predstavil. Takrat sva se z Vilkom dogovorila in že naslednji ponedeljek

Tisto, kar je Mitjo pri bratih Avsenik najbolj presenetilo, je bila izjemna skromnost. »Prostori pri njih so še vedno enaki, pohištvo nespremenjeno. A ko se poglوبيš v vsebino, ki visi na stenah, ostaneš brez besed,« pripoveduje Mastnak. Na sliki ob enem od srečanj s Slavkom.

Mitja kvintet po neizhojenih Avsenikovih poteh

sem bil pri njem na obisku.« Tako se je začelo dolgoletno plodno sodelovanje. Mitja je igral v različnih zasedbah, ki so s posebno skrbnostjo izvajale tudi najbolj zahtevne narodnozabavne skladbe. Posebno poglavje v njegovi karieri je bila njegova zasedba Mitja kvintet, s katero je poustvarjal predvsem manjkrat izvajano Avsenikovo glasbo. »Vilko je izjemen človek in svetovljan v vsej širini te besede. Resda je bil Slavko obraz ansambla, ampak Vilko je bil tisti, ki je vodil vse vaje, napisal vse aranžmaje, uredil vsa snemanja in leta dolgo do ure natančno vodil urnik ansambla. Leta 1955, ko je nastala Golica, je bil ansambel na višku priljubljenosti. Vilko je bil tisti, ki je v ozadju skrbel, da je vse teklo gladko, da so kljub stalni odsotnosti in turnejam po Evropi doma uspeli izpolniti vse pogodbenne obveznosti v zvezi s snemanjem plošč in z vsem ostalim.«

Po Vilkovem nasvetu se je Mitja s svojim kvintetom posvetil tistemu delu Avsenikovega opusa, ki ga on s svojim ansamblom v večni tekmi s časom oziroma drugačni zasedbi ni prav veliko igral. Vilko je posebej za Mitja kvintet napisal tudi nekaj skladb in priredb. »Ne spomnim se, kdaj sem imel nazadnje takšno tremo, kot takrat, ko sem mu v poslušanje prinesel naše posnetke. Najprej je bila neskončna minuta tišine, nato je izrekel besede, ki jih še danes slišim. To je tako, kot bi naredili Avseniki.« Tako je v sodelovanju z Vilkom Mitja kvintet posnel številne skladbe, ki bi sicer obležale v predalu. »Avsenikova glasba ni samo to, kar izvaja klasičen kvintet. Je tudi zasedba treh klarinetov, so violine, je štiriglasno petje, je Grega Avsenik s kitaro, je pi-

halni orkester ... Avsenikova glasba je veliko širša zgodba kot zgolj Golica. Ker je Vilko sam vrhunski klarinetist, ga je to področje še posebej zanimalo, zato smo tudi mi ve-

»Slavkovo zdravje se je v nekaj mesecih zelo poslabšalo in ko se je zgodilo neizbežno, sem bil ves čas ob družini. Odločitev, da bo zadnje slovo javno, je bila prava. Že dolgo nismo bili priča dogodku, ki bi se tako zelo dotaknil večine Slovencev.«

niti minute z Mitja kvintetom zamenjal za nič na svetu,« je odločen Mastnak.

V glasbeno šolo k Avseniku

Družinsko glasbeno štafeto danes nosi Slavkov vnuk Saša. Ansamblov, ki preigravajo Avsenikovo glasbo in ga posnemajo, pa je brez števila. Kot pravi Mastnak, imajo Avstriji Mozarta, mi pa Avsenika. In da bi to znali ohraniti, se je delu Avsenikov posvetil tudi v svoji diplomski nalogi. Zagoval jo je nekaj dni po Slavkovem pogrebu. Pomembno vlogo pri ohranjanju njegove dediščine ima tudi Glasbena šola Avsenik. »Kot sta mi povedala Slavko in Vilko, so o tem že dolgo razmišljali, vendar v poplavi drugih obveznosti to ni bila realna možnost. Ko so mi ponudili mesto ravnatelja v tej šoli, tega nisem mogel zavrniti.« Glasbena šola ima sedež v Begunjah in zgolj zaradi lokacijske usklajenosti nekaterih učiteljev in učencev tudi dislocirani oddelek

trobento, klarinet, harmoniko, bariton, kitaro, petje in violino. Program se od javnega razlikuje le v tem, da učenci v višjih razredih igrajo tudi 20 do 25 Avsenikovih skladb. »Dobiti primerne učitelje se je najprej zdelo kot misija nemogoče. Kasneje se je izkazalo, da več kot polovica profesorjev glasbe v prostem času igra tudi to vrsto. Pa javnih šolah učenec na zaključnem izpitu še vedno ne more igrati katere od Avsenikovih skladb. Verjemite, da so mnoge več kot zahtevne.«

Slavkov grob, Begunjščica in Roblek

V Avsenikovi glasbeni šoli ekonomski nadstandardni program sofinancira tudi sama družina. »Naš najstarejši učenec je star več kot 70 let. Za okrogli jubilej so mu svojci podarili 70 ur pouka. Vozi se iz Ajdovščine in mu gre izvrstno,« pove Mitja. Da je zanj delo ravnatelja in učitelja pri Avsenikih veliko več kot služba, ob tem ni treba posebej poudarjati. »Iz svoje pisarne gledam na Slavkov grob. Leta 1973 je ansambel posnel skladbo Slovenija, čeprav je bilo takrat treba poudarjati Jugoslavijo. Napisal je 870 skladb. Vsaj 500 jih je tematsko vezanih na Slovenijo. Ni hriba ne doline ne običaja, ki ga Avsenik ne bi opeval. Ko otroci pri nas igrajo Na Roblek ali Prelepa Begunjščica, jim vse to lahko pokažem skozi okno,« pravi Mastnak. Avsenikovega duha in njegovo neizmerno bogastvo naslednjim generacijam predaja tudi skozi podobe, ki jih je nekoč gledal Slavko, in skozi besede, ki mu jih nameinja Vilko.

SAŠKA T. OCVRK
Foto: osebni arhiv

»Mogoče je Slovenija malo zamudila. Avsenikove veličine se je zavedla šele z njegovim pogrebom. Da si nekdo v Indiji, Pekingu ali Ameriki obleče slovensko narodno nošo in zaigra Golico, ne da bi kdaj stopil v Slovenijo, je skoraj nepredstavljivo.«

liko igrali s tremi klarinetisti.« Mitja kvintet že nekaj let ni aktiven, a tudi na višku svojega delovanja nikoli ni igral ravno na veselnicah in zabavah. A se še vedno dogaja, da ga ljudje kličejo in sprašujejo v zvezi z nastopi. »Nismo bili ravno prodajni hit, vseeno pa ne bi

v Štorah. Šola je dobila tudi minimalno podporo države. »Gre za javno veljavni program zasebne glasbene šole s koncesijo. Potrdili so nam dva oddelka po 35 otrok. Koliko je to v primerjavi s katerokoli glasbeno šolo, lahko presodite sami.« Učijo sedem glasbil;

Mitja Mastnak z Vilkom Avsenikom.

»V Begunje sta z ženo redno prihajala skupaj. Zadnjo zimo je Slavko prinesel sol za posipanje, češ da ne bi kdo padel. Pa sem se pošalil, da so v njegovi šoli sami izvrstni mladi glasbeniki, da nihče ne pade. Gospa Brigita delovanje šole še vedno spremlja z vso predanostjo in skrbjo.« Slavkova žena Brigita Avsenik je namreč lastnica in direktorica šole.

Franc Movh in Rudi Kovač ob jadralnem letalu YU-M-29- Z1, JLS Šoštanj No. 1, ki se ga je med domačini oprijelo ime Bolha, v Lajšah leta 1939. (Foto: arhiv Zvoneta Čebula)

Letalski pozdrav iz Šoštanja

Leta 1939 z Bolho poleteli prvi Šoštanjčani – »Bolhca« za 8-letnega pilota

V današnjih časih, ko ima veliko 8-letnikov težave že s tem, da varno krmili kolo, se zdi nepojmljivo, da je na pragu 40. let preteklega stoletja v nebo poletel 8-letni Zdravko Jevšenak z Aškerčeve ceste v Šoštanju. Za pilota so ga določili, ker je bil najlažji. Leseno letalo, ki ga je po vzoru starejših letalskih zanesenjakov izdelala skupina osem- do desetletnih fantičev na čelu s starejšim, a vendar le s 16-letnim Zdravkovim bratom gimnazijcem Alojzom, je bila pomanjšana različica jadralnega letala YU-M-29- Z1, JLS Šoštanj No. 1, ki se ga je med domačini oprijelo ime Bolha.

Za letalstvo velja, da je »otrok 20. stoletja«, čeprav njegovi začetki z balonarstvom na primer segajo že v 19. stoletje. Na naših tleh so po razpadu Avstro-Ogrske v Kraljevini SHS ustanovili nastalo vojno letalstvo in v okviru tega spodbujali razvoj letalstva. Leta 1922 je bil prvi aero-

klub ustanovljen v Beogradu, na Slovenskem sta mu prva kluba v Ljubljani in Mariboru sledila le pet let kasneje.

Letala v Šoštanju

Letala so seveda privlačila tudi ljudi v manjših mestih – in med njimi so bili v nebo pogosto uprti pogledi Šoštanjčanov. Saj ne, da bi letala njihovo nebo pogosto preletavala, a leta 1927 je vendarle v Šoštanju – zaradi megle – prvič pristalo letalo italijanske poštne družbe. »Štiri leta kasneje je z letalom v Lajše pri Šoštanju priletel češki industrijalec Bata, ki je takrat na območju skupne države odpiral dve tovarni čevljev. Ni še potrjeno, zakaj, a Šaleško dolino naj bi obiskal zaradi pregleda trgovske filiale v Šoštanju ali morda dogovorov o nakupu usnja pri veleindustrijalcu Vošnjaku,« pripoveduje zgodovinar **Miran Aplinc**. Čeprav je kustos v Muzeju usnjarstva na Slovenskem in je njegovo delovno področje daleč proč od letalstva, je prav

on raziskal začetke letalstva v kraju. Zakaj? »Povsem po naključju. Kljub temu da je sicer domoznanski oddelek v Muzeju Velenje, domačini gradivo prinašajo tudi k nam. In tako sem začel pregledovati dokumente Jadralno-letalske skupine Aerokluba Šoštanj, podružnice Kraljevega jugoslovanskega aerokluba Naša krila iz Maribora,« pove in doda, da ga je gradivo močno pritegnilo. Tako močno, da bo letalstvo na območju Šoštanja raziskoval še naprej. Letalskemu pozdravu iz Šoštanja, v katerem je lani raziskal letalstvo pred drugo svetovno vojno, bosta sledili še analizi, kako so med drugo svetovno vojno tujci leteli nad Šaleško dolino in kako se je letalstvo razvijalo v povojnem obdobju.

Jadralno letalo malih letalcev z Aškerčeve ceste v Šoštanju. Ob letalu stoji 16-letni Alojz Jevšenak, ki je po vzoru zöglinga izdelal načrt za »bolhco«, na sedežu v letalu njegov 8-letni brat Zdravko, ki je bil za pilota določen zato, ker je bila nosilnost letala le 25 kilogramov. (Foto: arhiv Zdravka Jevšenaka)

»Na Goricah moramo postaviti hotel, na reki Paki bomo uredili kopališče, ki ga bomo imenovali Riviera, sam pa bom zgradil letalo na nožni pogon, je Šoštanjčane sredi 30. let nagovarjal domačin Kocjanc in jim tudi kazal načrte za letalo,« obuja še eno zanimivost **Miran Aplinc**.

Šoštanj je bil zaradi bližine Topolšice takrat turistično zelo razvit, v kraju je delovala ena največjih usnjarn že v Avstro-Ogrski monarhiji, zato Kocjanc ni sanjal z odprtimi očmi. A vseeno so se napovedi krajevnega posebneža končale tako, da je imel v gostilni Cerovšek nekaj časa plačan zapitek.

Miran Aplinc je po opravljeni raziskavi zgodbo o razvoju letalstva v Šoštanju objavil v lanskim drugi številki revije Zgodovina za vse, ki jo izdaja Zgodovinsko društvo Celje.

Skupinsko delo

Miran Aplinc pravi, da so letala močno pritegnila Šoštanjčane. Prvi se je dela lotil Valter Muhovec in s sodelavcem izdelal jadralno letalo tipa Zögling že leta 1937, vendar to ni poletelo, saj sta ga že prej po nesreči polomila. V letih 1938 in 1939 so v Šoštanju ustanovili aeroklub in sledila je gradnja zöglinga 1, ki je tudi poletel. Pri tem so Šoštanjčani množično sodelovali, opravili so več kot 1.500 ur prostovoljnega dela, darovali les in denar, saj je bilo za nakup najpotrebnejšega materiala treba odšteti več kot 2 tisoč takratnih dinarjev. Vzlet zöglingu 1 je 24. septembra 1939 omogočala raztezna guma, letalo pa je v Lajšah Žarko Majcen v zraku obdržal kar nekaj časa in navdušenju Šoštanjčanov – »Naša Bolha je zletela v zrak!« – ni bilo videti konca. Sledili so seveda množično obiskani jadralnoletalski tečaji. Letalo ni pritegnilo le fantov, v skupini so bila tudi dekleta. A kaj, ko izkušeni pilot Žarko Majcen poleta ni dovolil vsakomur. Da je posameznik sploh lahko začel opravljati izpit – leta 1939 ga je ponosno držalo v rokah že 10 Šoštanjčanov – je moral svoje ravnotežje in odzivnost dokazati v »simulatorju«. To je bilo seveda kar letalo, ki so ga obesili na drevo. »Tako so se učili« tudi drugje, saj si preprosto niso mogli privoščiti, da bi letalo polomili. »Da bi zgradili še drugo ali morda celo tretje letalo, je Šoštanjčanom žal zmanjkalo časa. Organizirano delovanje domačega aerokluba je namreč leta 1941 prekinila okupacija in kar nekaj let oziroma desetletij je moralo miniti, da zdaj v Lajšah jadralni letalci spet letijo v nebo.

IVANA STAMEJČIČ
Foto: GrupA

V znamenju Češke. Galerijo Jožeta Žlausa v Globočah so pred kratkim obiskali češka veleposlanica Vera Zemanova, češki karikaturist Karel Macas s Hanko Macasovo, konjiška Čehinja Vladimira Butolen, nepalski konzul Aswin Shrestha in arhitekt Tone Schlaus (na fotografiji so od leve proti desni).

Prijateljstvo, ki ni od danes

Ustanavljanje društva slovensko-češkega prijateljstva – V občini Vojnik s Čehi veliko prijateljujejo

Slovenijo in Češko, ki je 28. oktobra praznovala dan svoje neodvisnosti, veže starodavno prijateljstvo. V naših krajih ga v zadnjem obdobju posebej negujejo v občini Vojnik, od koder je prišla pobuda o ustanovitvi društva slovensko-češkega prijateljstva. Na slovenski strani je pobudnik ustanovitve kulturni delavec Jože Žlaus iz Globoč pri Vojniku in na češki strani nekdanji veleposlanik dr. Petr Voznica. Jože Žlaus je namreč velik ljubitelj češke kulture.

Češki veleposlaniki so v vojniški občini nasploh redni gostje. Iz te občine sodelujejo s Češko različne skupine in posamezniki, od Osnovne šole Vojnik in vojniškega Moškega pevskega zbora Franceta Prešerna

do Turistično-kulturnega društva Globoče, ki ga vodi Žlaus. Še več, delno sodelujejo celo slovenski in češki vinogradniki.

Vojniška šola na primer sodeluje s šolskima zboroma iz dveh čeških krajev, to je iz Jirkova in Chomutova. »Naši otroci se učijo čeških pesmi, češki slovenskih,« je zadovoljna ravnateljica šole Olga Kovač. Srečujejo se enkrat letno – tako so v enem letu naši otroci gostje njihovih družin in drugo leto njihovi otroci naši gostje. »Ta srečanja pomenijo za otroke pevce motivacijo za nadaljnje delo in istočasno most povezovanja naših in njihovih otrok. Posledično to pomeni graditev prijateljskih odnosov med pre-

Naši kraji so s Češko nasploh zgodovinsko povezani. Predlani je bilo odkrito spominsko obeležje v katedrali na praških Hradčanih, kjer je pokopana kraljica Barbara Celjska (slovesnosti se je udeležila delegacija iz Celja). Češkega rodu sta bila med drugimi znameniti fotograf Josip Pelikan in družina Schütz, znana po izjemni keramiki iz Liboj. S Češke je bil doma prav tako kipar in etnolog František Foit iz Velenja, čigar afriška zbirka je v velenjskem muzeju. Sodelovanje s Čehi je bilo pomembno tudi za uveljavljanje slovenstva v Celju.

bivalci obeh držav,« dodaja ravnateljica. Zadnje srečanje je bilo letos junija v Vojniku, kjer so skupaj prepevali vojniški in češki otroci. Otroci nasploh spoznavajo češko kulturo. »Vse to, ne le nove pesmi, naše otroke bogati,« je zadovoljna ravnateljica Osnovne šole Vojnik.

Dodatna spodbuda

Ob lanskem odhodu bivšega češkega veleposlanika Vozlice in obenem ob zaključku dela dolgoletnega vojniškega župana Bena Podergajsa, je opravil veleposlanik v vojniški občini poslovilni obisk. Ob tej priložnosti je podelil županu za krepitev vojniško-čeških stikov češko državno priznanje, ki mu ga je podelilo zunanje ministrstvo.

»Priznanje vsekakor delim z drugimi ljudmi, zaslužnimi za to sodelovanje,« odgovarja bivši župan. »To vsekakor pomeni dodatno spodbudo slovensko-češkemu sodelovanju,« dodaja Podergajs.

Res je tako. Na Frankolovem in v Laškem sta trenutno na ogled razstavi češkega karikaturista Karla Macasa, ki bosta odprti do konca leta. Razstavo, ki je nastala po povabilu Jožeta Žlausa iz Globoč, si je ogledala češka veleposlanica Vera Zemanova. Obe razstavi, na različni temi sta na ogled, do konca leta. Na Žlausovo pobudo je lani izšel celo ponovni prevod pesnitve Maj velikega češkega pesnika Mache. Izšla je kot dvojezična izdaja, ki so jo predstavljali tako v Sloveniji kot na Češkem.

Na Češkem je ustvarjal znamenit arhitekt Jože Plečnik, od tam je bil izumitelj ladijskega vijaka Jožef Ressel. Češkega rodu je bil tudi režiser Vesne in drugih slovenskih filmov František Čap. V Pragi sta preživela zadnje obdobje življenja jezikoslovec Matija Majar Ziljski in literarni zgodovinar Matija Murko, tam je živel pisateljica Zofka Kvedrova ...

Za odlično sodelovanje med Vojnikom in Čehi je prejel lani češko državno priznanje nekdanji dolgoletni vojniški župan Beno Podergajs. V imenu zunanjega ministrstva mu ga je podelil bivši češki veleposlanik dr. Petr Voznica (na fotografiji sta od desne proti levi). Voznica je med pobudniki ustanovitve društva slovensko-češkega prijateljstva.

Z vsakoletnega srečanja med zbori vojniške osnovne šole in čeških šol. Na fotografiji so pevci iz obeh držav.

Zbirka Božene Nemcove

Žlausa češka literatura nasploh zanima, zato je začela pred nekaj leti nastajati njegova obsežna zbirka, ki je povezana z delom češke pisateljice, pravljicarke Božene Nemcove. Nekoč je na Češkem, kjer je bila razstava njegovih grafik na temo lepot Slovenije, dobil v roke knjigo pravljic Nemcove. »Ko sem se vrnil domov, je bila moja prva pot v Celje, kjer sem si kupil češko-slovenski slovar,« se spominja Žlaus svojih korenin znanja za češko kulturo. Knjiga ga je osvojila, začel se je učiti češčino. Danes ima v zbirki približno tristo knjig, ki so povezane z Nemcovo, in še približno dvesto knjig njenih čeških sodobnikov. Zbirka je med zanimivostmi Žlausove Galerije Piros v Globočah.

Zaradi vsega naštetega želi Žlaus poglobiti prijateljstvo med narodom, in sicer z ustanovitvijo društva slovensko-češkega prijateljstva. »Ob neki priložnosti sva se z bivšim češkim veleposlanikom Vozlico pogovarjala o odličnih medsebojnih odnosih, ki smo jih nekoč že imeli,« razlaga Jože Žlaus o tem, kako je nastala pobuda za ustanovitev društva. Trenutno pripravljajo statut.

BRANE JERANKO
Foto: arhivi NT, TKD Globoče in OŠ Vojnik

Vsestranski občan

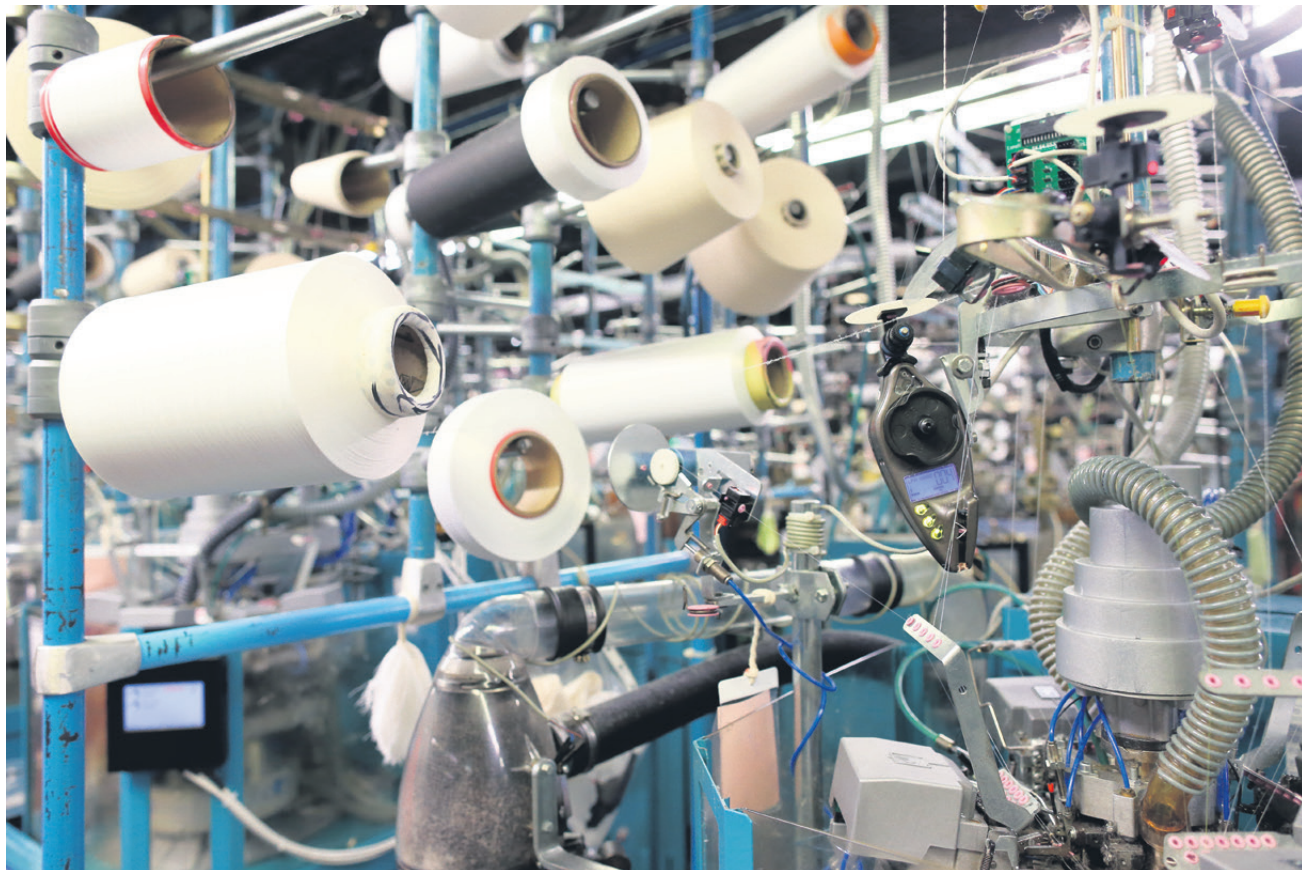
Vsestranski Jože Žlaus iz Globoč pri Vojniku je med drugim grafik, portretist, ilustrator, galerist, glasbenik, pisec, turistični delavec, lutkar in zbiratelj starin.

Nekdanje domače gospodarsko poslopje, ki ni več služilo svojemu namenu, je spremenil v živahno likovno središče. Kot portretist je ustvaril portrete znamenitih ljudi s širšega vojniškega območja, med njimi slikarke Doroteje Hauser, stenografa Antona Bezenška, filologa Žige Popoviča in škofa Slomška, ki je bil v Novi Cerkvi kaplan.

Po glasbeni plati je bil med drugim kitarist v različnih upoštevanih narodnozabavnih ansamblih. Leta 1994 je premagal star stereotip ter botroval nastanku prvega ženskega narodnozabavnega ansambla. Tako je postal ustanovitelj in menedžer Veselih Štajerk. Pred skoraj desetletjem je ustanovil še priljubljeno skupino ljudskih godcev, Joškovo bando. Skupina igra predvsem na doma izdelana glasbila. Zanimivo je, da je Jože Žlaus kot mladenič celo opravil noviciat za redovniški red salezijancev in da je nameraval postati duhovnik. Nato se je poročil in si ustvaril družino.

Iz zbirke Jožeta Žlausa (na fotografiji), ki je posvečena češki pisateljici Boženi Nemcovi. Za 150-letnico njene smrti je bila na Češkem razstava njegovih pastelov, ki so povezani z Nemcovo.

Posamezne vzorce najprej izrišejo v računalniškem programu. Nato se program prenese na stroj, na katerega se vpnejo niti. Stroj nato šiva po navodilih, spisanih v računalniškem programu.

Ob tem občasno potrebuje še človeško pomoč. Posebno pozornost na Polzeli dajejo nadzoru velikosti. »To pomeni, da mora biti določena številka nogavic vselej enaka,« pojasni vodja razvoja.

Od niti do nogavic

Glavni ton dajejo stroji, a povsem brez človeških rok ne gre

Pred nami je hladnejši del leta in marsikoga je predvsem ob jutrih že zabele v noge. Je že tako, da znamo ljudje šele takrat, ko nas zazebe, ceniti dobre, kakovostne in predvsem tople nogavice. Verjetno pa le redkokdo pomisli, kakšen je proces nastanka nogavic – od trenutka, ko v tovarno pripeljejo primerno stkano prejo. Pokukali smo v proizvodnjo in preverili, kako to počenejo v Tovarni nogavic Polzela.

Čeprav se ime polzelske tovarne v zadnjih letih v medijih omenja predvsem takrat, ko se govori o pomanjkanju

V Tovarni nogavic Polzela so se v zadnjih letih usmerili predvsem v izdelavo produktov iz funkcionalnih, naravnih in koži prijaznih ekoloških materialov. Eden od prihodnjih izzivov je izdelava kakovostnih izdelkov iz preje, ki vsebuje 55 odstotkov industrijske konoplje in 45 odstotkov eko bombaža. Prejo bodo za zdaj uvozili iz Amerike. Si pa tako v podjetju kot lokalni skupnosti prizadevajo, da bi v kratkem razvili domač proces predelave industrijske konoplje, ki bi zagotavljal dovolj fina vlakna za strojno tkanje.

Za različne tipe in kakovosti tkanin uporabljajo različne stroje, ki so vsi računalniško vodeni.

Spretni prsti so še kako pomembni pri šivanju stkanih delov. Najprej nogavice sešijejo v prstnem in nato še v hlačnem delu.

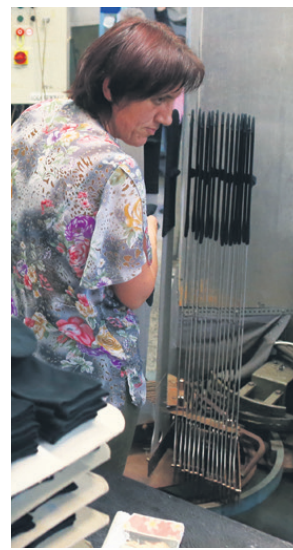

Glasba strojev v pletilnici zahteva, da človek nekoliko povzdigne glas. Temperatura v hali, kjer se začne zgodba vsake polzelske nogavice, je vedno 24 stopinj Celzija.

Vse kakovostne izdelke, predvsem ženske hlačne nogavice, v polzelski tovarni šivajo ročno. To se na nogavicah opazi kot tanek ploski šiv, ki je nemoteč in neopazen pod obleko.

Ko so nogavice zašite, jih je treba še pobarvati. Vse kakovostnejše izdelke namreč v celoti izdelajo z naravno nitjo. Zašite nogavice dajo najprej v poliestrsko vrečo, da se med barvanjem ne bi poškodovala. V polzelski tovarni v zadnjih letih uporabljajo izključno naravna in koži prijazna barvila, kar dokazuje eko test certifikat, ki ga morajo vsako leto obnavljati.

denarja, blokiranih računih in negotovosti poslovanja, je prav, da pogledamo tudi v »drobovje« podjetja. Tja, kjer se je pred mnogimi leti začela pisati zgodba o uspehu. In tja, kjer si mnogi želijo, da bi se ta zgodba znova spisala. Pridnih ljudi, brihtnih glav in spretnih rok v Spodnji Savinjski dolini ne manjka. Treba je le še nekaj zunanje spodbude, predvsem pa vztrajnosti. »Kapacitete tovarne so ogromne,« pravi direktor Marko Klemenčič, ki s sodelavci in z lokalno skupnostjo verjame v kakovostne izdelke iz naravnih in koži prijaznih materialov. Skozi proizvodnjo nas je popeljala Stanka Pfajfer, vodja razvoja in kakovosti.

LK, foto: SHERPA

Ker so nogavice po barvanju zmečkane, jih je treba zravnati. To naredijo tako, da vsako nogavico nataknejo na posebne aluminijaste forme, katerih temperatura se giblje med 110 in 120 stopinj Celzija. Od tod naprej potujejo nogavice v pakirnico, kjer jih strojno »pospravijo« v pakette, ki so primerni za postavitve na trgovske police.

Adijo, papirnati recepti!

Odslej le recepti v elektronski obliki – Izjeme vseeno ostajajo

Z novembrom je v slovenskem zdravstvenem sistemu začel projekt eRecept. Gre za novost v okviru projekta eZdravje, s katero so v zdravstvu želeli doseči večjo preglednost predpisovanja zdravil. Omenjeni eRecept tako pomeni izdelavo elektronskega recepta, s katerim zdravnik predpiše zdravilo, ki ga bolnik lahko prevzame v katerikoli lekarni. Cilj takšne posodobitve ni samo tehnološki korak naprej, ampak tudi varnejše predpisovanje zdravil. Na terenu že prihaja do nekaterih težav, ki pa so zgolj »porodnega« značaja in jih bodo kmalu odpravili.

Zdravnik ima po vstopu v sistem eRecept na izbiro zdravila iz centralne baze zdravil. Pregleda lahko vsa bolnikova predpisana in izdana zdravila, medtem ko ponovitev predpisa zdravil lahko hitro izbere s seznama stalne terapije bolnika. Seznam namreč shrani in v določenih primerih uredi predpisovanje zdravila na daljavo. To je pomembno predvsem za tiste bolnike, ki so bili do zdaj na primer navedeni samo poklicati zdravnika in mu povedati, katerih zdravil jim je zmanjkalo. Številni so na ta način zdravila naročali tudi za svojce. Zdravnik je tako napisal recepte, ki so jih bolniki lahko prevzeli na sprejemnih okencih v zdravstvenih domovih ali so prišli ponje svojci v ambulante. Zdaj bo zadeva lažja tudi za zdravnike, ki jim bo bolj kot ne osnova urejen in izboljšan sistem elektronskega seznama zdravil določenega bolnika.

Za pomoč pri vprašanjih, ki se pojavljajo v zvezi s storitvami eRecepta, je tudi spletna stran ezdrav.si, kjer so opisane vse novosti v okviru projekta eZdravje. Omenjeni eRecept je namreč samo ena od njih.

Po zdravila zdaj samo z zdravstveno kartico

Ste zdravilo sploh prevzeli?

Zdravnik bo zdaj lažje tudi preveril neželeno delovanje med določenimi zdravili ali enostavno preveril tudi ustreznost zdravil glede morebitnih kontraindikacij oziroma okoliščin, zaradi katerih jemanje zdravila ne bi bilo priporočljivo. Sistem namreč omogoča tudi elektronski dostop do navodil za uporabo zdravila, kar je zelo priporočljiva zadeva. Marsikdaj je bilo v kateri od ambulant mogoče opaziti, da je zdravnik brskal po svojem računalniku na spletu in iskal značilnosti zdravila, preden ga je predpisal bolniku. Tako kot je za izdajo zdravila na papirnatem receptu bil potreben zdravnikov podpis, mora zdaj obrazec elektronsko podpisati zdravnik s tako imenovanim digitalnim podpisom. Tega ima vsak zdravnik in se nanaša na njegovo profesionalno zdravniško kartico, ki je ne sme posojati drugemu zdravniku. Ko se torej zdravnik elektronsko podpiše,

Ko bodo vzpostavili še spletni portal zVem, bo bolnik lahko doma pregledoval status vseh svojih elektronskih receptov in se tudi naročil na elektronsko obveščanje (opomnik) tri dni pred iztekom veljavnosti recepta ter tako poskrbel za pravočasen prevzem zdravila v lekarni.

recept avtomatično »potuje« v centralni sistem. Bolnik nato obišče lekarno in se identifikira s kartico zdravstvenega zavarovanja pri farmacevtu, ki mu izda zdravilo. Zdravnik ima preko tega sistema tudi možnost preveriti, ali je bolnik zdravilo v lekarni že prevzel.

Plusi in minusi

Tudi v celjskem zdravstvenem domu pozdravljajo eRecept, pri čemer menijo, da ima tako pluse kot minuse, a bosta minuse odpravila predvsem praksa in čas. Manj bo podvajanj, torej da nek bolnik naprej odide k prvemu zdravniku na pregled in nato k drugemu po recept. Bolnikom se je lahko zgodilo tudi, da so papirnate recepte izgubili, zato so prihajali v ambulante po nove. Tega zdaj ne bo več, saj bo vse zabeleženo v elektronskem seznamu zdravil določenega bolnika. Plus je tudi to, da lahko s pomočjo sistema eRecept v lekarnah farmacevti preverijo, ali je zdravilo pravilno predpisano in ali je za bolnika primerno, pri čemer imajo več možnosti tudi za konzultacijo z zdravnikom, če presodijo, da je treba

na kaj dodatno opozoriti oziroma kaj vprašati.

Več administracije

Na drugi strani eRecept prinaša tudi dodatno administrativno delo predvsem v zdravniške ambulante. Kot so nam povedali v Zdravstvenem domu Celje, je analiza, ki so jo opravili, pokazala, da ima v povprečju celjski zdravnik za enega bolnika 7,5 minute časa, 30 odstotkov od tega porabi za administracijo. Opozarjajo tudi, da eRecept ni edina novost znotraj projekta eZdravje. Zdaj že tudi na laboratorijske preiskave naročajo elektronsko, pri čemer prihajata še eNapotnica in eNaročanje. To pomeni več dela z računalnikom, kar z drugimi besedami pomeni še manj časa za bolnike. To kažejo tudi izkušnje iz tujine. Zdravniki se zavedajo, da lahko računalniški sistem tudi zataji in doživi mrk, vendar upajo, da se takšne napake ne bodo vrstile v nedogled, ampak da jih bo čas odpravil. Ne samo bolniki, na eRecept se morajo navaditi tudi zdravniki in medicinske osebe.

SIMONA ŠOLINIČ

Foto: Arhiv NT (SHERPA)

Rubriko Za zdravje ureja Simona Šolinič. Predloge oziroma ideje ji lahko posredujete na simona.solinic@radiocelje.com

Preteklost

Papirnati recepti ne bodo povsem izginili iz zdravstva. Še vedno jih bodo lahko pisali v dežurnih ambulantah in nanje napisali »nujno«. To bo znak, da mora farmacevt zdravilo vedno izdati in da gre za bolnika, ki je iskal nujno zdravniško pomoč. Recepti na papir bodo možni tudi ob obiskih zdravnika na domu, edino v primerih, če se bo zdravnik po obisku na domu vrnil v ambulanto in recept takoj vpisal v elektronski obliki. Še vedno pa bodo papirnati recepti izjeme pri predpisovanju narkotikov, kjer pa že ves čas veljajo zelo stroga navodila.

KUPON

(S)hujšajmo
z Novim tednikom in Radiem Celje

ŽE 12 LET AKCIJE

ime in priimek

naslov

e-naslov in gsm

starost, teža, višina

izobrazba

ali imate kakšne zdravstvene težave? ☐ DA ☐ NE

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasni bralec Novega tednika

Izpolnjen kupon pošljite na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje.

Udeleženec dovolí organizatorju zbiranje, obdelovanje, uporabo in hranjenje posredovanih podatkov skladno z veljavnim Zakonom o varstvu osebnih podatkov.

Papirnati recept je tudi stoletna tradicija, ki jo bo težko preseči v kratkem času. Ljudje, predvsem starejši, so navajeni v lekarno stopiti s papirjem, ki pa ga odslej ne bo več. Na papirju so lahko tudi preverili, katera zdravila so dobili in če niso na kaj še pozabili med pogovorom z zdravnikom. Dogajalo se bo, da bodo bolniki šele v lekarni opazili po izdaji predpisanih zdravil, da so na katero pozabili, in se bodo vračali v ambulante. Na takšne zaplete so v zdravstvenih domovih že pripravljeni, saj domnevajo, da se bo kaj takšnega pripetilo predvsem starejšim. Čeprav na splošno eRecept med ljudi ni vnesel toliko zmede, je še prehitro soditi o tem, kako se znajdejo pacientje. Nekaj zmede pa je bilo predvsem v ponedeljek in torek, ko je nov sistem začel.

**OSTEOPATSKA-KIROPRAKTIČNA
AMBULANTA
V ZDRAVILISČE V LAŠKEM**

DR. VERSHININ ANDREY
DR. OSTEOPATJE, ORTOPEDE, REVMATOLOG

TEL.: 03 734 51 28, GSM: 031 566 262
WWW.CENTERZDRAVJA.NET; E-POŠTA: VERSININ.ANDREJ@GMAIL.COM

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Rubriko pripravlja
Osrednja knjižnica Celje

Zbirka japonskih lesorezov

Pokrajinski muzej Celje hrani bogato grafično zbirko, ki šteje več kot 2.400 grafik. V zbirki hrani tudi številčno skromno, vendar kakovostno serijo japonskih lesorezov. Zaokrožena serija petinpetdesetih lesorezov, imenovana Triinpetdeset slavnih pogledov na 53 postaj Tokaida, je zrelo delo umetnika Anda Utagawe Hiroshige (1797–1858). Tokaido prikazuje staro fevdalno pot med Edom in Kyotom, ki je dolga več kot 480 kilometrov in jo je Hiroshige večkrat upodobil. Lesorezi so del edine v celoti ohranjene in hkrati najstarejše serije v Sloveniji. Leta 1855 jo je založil Tsutaya in je glede na format odtisov znana pod imenom verikalna ali »tate-e« Tokaido.

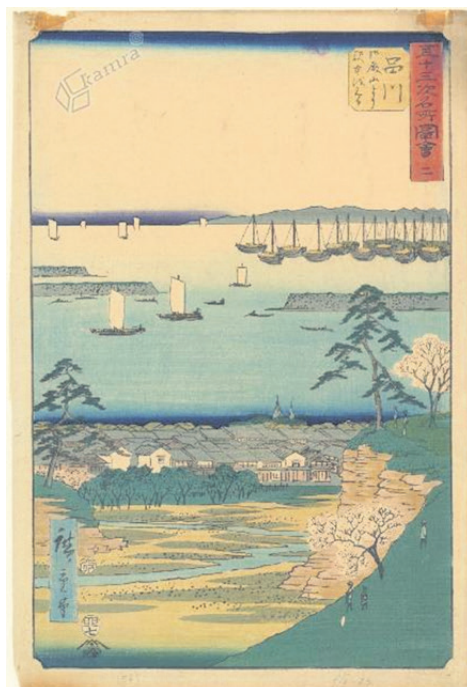
Ando Utagawa Hiroshige predstavlja enega najvidnejših in najbolj priljubljenih umetnikov japonskega lesoreza t. i. ukiyo-e umetnosti. Ukiyo slikarstvo sodi časovno v obdobje Edo (1603–1867). Umetniki Ukiyo-e so upodabljali vse, kar so videli in srečevali. To je bila umetnost, ki je bila namenjena meščanstvu, ki jo je spodbudilo in je bilo hkrati njen uporabnik in ocenjevalec. »Slike minljivega, prekipejajočega sveta« so poudarjale tostranstvo z vso minljivostjo. Lesorez je prikazoval vse, česar sta se razveselila srce in oko: lepoto kurtizan, igralce, junake, bojevnike, erotične motive in krajino. V krajinah je ujeta trenutnost in lepota naravnega dogajanja. Dež, sneg, močni vetrovi, razburkani valovi, reke, gore – vse to je upodobljeno na poti ob vzhodni morski obali Japonske. Pot je potekala po in ob morju ter po notranjosti dežele. Slikar Hiroshige je že leta 1832 obšel vse postaje in prve liste izdal v prvi seriji, imenovani Hoeido ali veliki Tokaido. Kasneje je v več kot dvajsetih

Most Nihonbashi v Edu ob zori

letih naredil več različic z različnim številom listov in tudi v različnih formatih z različnimi založniki in tiskarji. Triinpetdeset postaj je bilo

Serija grafik, znana pod imenom Triinpetdeset slavnih pogledov na 53 postaj Tokaida, je zrelo delo umetnika Anda Utagawe Hiroshige (1797–1858). Zbirko hrani Pokrajinski muzej Celje.

Pogled s klifa na mesto v zalivu

namenjenih počitku, prenočevanju, prehranjevanju in molitvi vseh, ki so se odpravili po tej stari fevdalni poti. Na vseh postajah so bili t.

Zimski pogled na gori Ashigara in Fuji

i. seki, kjer je straža pregledovala in ustavljala tiste, ki niso imeli ustreznih papirjev. Večina je popotovala peš, razen uradnih slov, ki so se posluževali konjev. Potovanje je ponavadi trajalo dva tedna, lahko pa se je zaradi vremena in z njim povezanih naravnih preprek raztegnilo tudi na daljši čas. Na poti je bilo veliko procesij t. i. daimyo, nižjih plemičev, ki so bili s svojim spremstvom najpogostejši.

Matej Bor: Med viharji in tišino – Izbor pesmi

Med srcem in bajonetom

O Mateju Boru se je nazadnje več govorilo pred dvema letoma, ko se je Slovenija spominjala 100-letnice njegovega rojstva. K pesmim te zanimive osebnosti iz zgodovine slovenske književnosti me je vodila neka druga knjiga, to je o Primorskih družinah in priimkih na Teharjah in v Štorah, ki je izšla letos. V Štorah je bila namreč ena od primorskih begunskih družin družina Vladimirja Pavšiča, ki je začel med drugo svetovno vojno uporabljati umetniško ime Matej Bor.

»Šel je popotnik skozi atomski vek/in gledal,/kako so drevesa bežala iz njega./Pohitel je za njimi:/Drevesa nikar! /Če pojdete ve, pojdejo tudi vaše sence,/in če pojdejo/kam naj ležem jaz popotnik, truden od hoje/skozi atomski vek?« Ta nekako preroški cikel Mateja Bora, ki je nastal pred nekaj desetletji, je med največjimi umetninami pesnika primorskih korenin. V tem ciklu opozarja na sodobni čas, ki brezobzirno uničuje naravo. To je čas, ki uničuje človeka samega. »Šel je popotnik skozi atomski vek/in je srečal človeka,/ki je razložil njegovo dušo./Razložil jo je,/zložiti pa je ni več znal./Popotnik mu je plačal,/kar je terjal,/spravil tako razloženo dušo in kovček in šel naprej./Od psihiatra do psihiatra.«

Pesnik Janez Menart je o ciklu Šel je popotnik skozi atomski vek zapisal, da je pomenil

tako za Bora kot za takratno javnost izrazito novost. »Opozoril je na žgoče vprašanje sodobnega sveta celo že takrat, ko se te smrtno grožnje – uničevanja vnanjega sveta in človekove duhovnosti – na Slovenskem ni še nihče ali se je le malokdo sploh zavedal,« je zapisal Menart. Zanimivo je, da je lirični pesnik Bor najbolj znan po pesniški zbirki Previharimo viharje iz vojnega leta 1942, ki naj bi bila celo prva ilegalna izdaja uporniških pesmi v zasedeni Evropi. »Gazimo gazimo v belo mečavo,/kmalu snega bo do uhljev in čez,« opozarja na trpljenje na partizanski strani. »Bobnajo, bobnajo kolesa v temo,/v vagonu kup otrok./Sto rok/tesno/sklepa se v mrtvi krog,« pa opozarja na trpljenje otrok, ki so jih ukradli njihovim materam nacisti. In kje vidi pesnik Matej Bor med uporom proti nacističnim grozodejstvom rešitev? »Iz krvi, ognja, dima, plina/plane proletariat! /Iz slehernega srca/poženi – ne roža:/bajonet! /V sebi zatri ljubezen – /kdor ljubiš novi svet!« Ste vedeli, da je partizansko pesem Jutri gremo v napad, ki je uglasbena, napisal Matej Bor?

Okusi so različni in vsem Borove partizanske pesmi seveda niso bile všeč niti v tišjih jugoslovanskih socialističnih časih. Odličen poznavalec Borovega dela Janez Menart ga je zato leta 1988 vzel v bran. Menil je, da niso imeli prav tisti Borovi kritiki, ki so Bo-

v Ljubljani. Po začetku vojne se je vključil v Osvobodilno fronto in se kmalu pridružil partizanom. Med vojno je bila ubita njegova žena, s katero se je poročil v partizanih. Bor je bil prav tako dramatik, prevajalec Shakespeara in avtor scenarija filma Vesna. Pisal je tudi dela za mladino. Znan je še kot raziskovalec izvora Slovencev in zagovornik teze o njihovem venetskem poreklu.

rove partizanske pesmi presojali z mirnodobskimi merili ter njegove borbene pesmi odrivali na stran kot »nekakšno nujno zlo, ki nima umetniške vrednosti«. Borovemu vojnemu obupu se niti ni čuditi. Nič manj kot dve hudi vojni izkušnji sta zaznamovali osebnost Vladimirja Pavšiča – Mateja Bora. Že dve leti po rojstvu je moral zaradi fronte v Posočju skupaj s starši v begunstvo v naše kraje. Najprej v sobico v Prožinsko vas, nato na Teharje, pa v celjski Čret in naprej v Štore, kjer je oče postal komandir orožniške postaje. Borova starša sta po nacistični zasedbi Štajerske postala begunca še enkrat, morala sta v Ljubljano.

Pesnik Bor, ki je med vojno opeval orožje, je bil obenem nežna pesniška duša. »Kdaj

se začuje tvoja že stopinja/med tamariskami, saj vse že spi./Kar od večera ostalo je, izginja/v tišini bele mesečne noči.« V zgodovino slovenske književnosti se je močno zapisal tudi kot lirični pesnik. Korenine njegove ljubezenske lirike so seveda v Štorah, kjer je prišlo do petošolske ljubezni. »Začelo se je moje samotno tavanje daleč po okolici Štor. V hostah nisem bil več gospodar kot nekoč, temveč izgubljenec. S skrhanim nožem sem v lubje skrivaj, da me kdo ne bi videl, vrezaval Nadino ime,« je zapisal pesnik v svoji avtobiografiji. To opisuje kot čarobno formulo, ki je v nji zapopađenih na tisoče skrivnosti. O teh in drugih Borovih skrivnostih, bodo seveda brali še naši zanamci.

BRANE JERANKO

Kdo bo na naslovnici Praznične Petice?

Bodite s svojo družino na naslovnici praznične priloge Novega tednika! Pošljite nam fotografijo svoje družine do 20. 11. 2015 na tednik@nt-rc.si ali na naslov Novi tednik, Prešernova ulica 19, 3000 Celje, s pripisom »Za Praznično Petico«. Na kratko opišite svojo družino in pripišite še tri besede, s katerimi bi opisali svoje doživljanje božično-novoletnih praznikov. Z izbrano družino bomo v zadnjih dneh novembra organizirali fotografiranje za naslovnico in člane družine tudi nagradili.

O avtorju:

Matej Bor s pravim imenom Vladimir Pavšič (1913–1993) je bil rojen v Grgarju pri Novi Gorici. Rojen je bil med prvo svetovno vojno na vojnem območju, zato se je družina znašla v begunstvu na območju Štor. Gimnazijo je obiskoval v Celju, nato je leta 1937 diplomiral na slavistiki

Da bo vsaka jed doživetje zase

Martinova pojedina na način Marka Pavčnika

Po nasvet za pripravo Martinove pojedine smo se odpeljali v restavracijo Pavus na laškem gradu. Lastnik in kuharski mojster nam je postregel z obilico nasvetov, kako lahko uporabimo povsem običajne sestavine za pripravo praznične pojedine in obenem preizkusimo kaj novega.

»Tudi sam v tem času uporabljam iste sestavine, kot jih poznamo pri klasični Martinovi pojedini. Raje kot gos sicer pripravim raco, uporabim tudi rdeče zelje, mlince, jabolka, pri čemer ne smejo manjkati niti mlado vino in kostanji. Rad dodajam še gomoljno zelenjavo, ki mi je tudi sicer zelo blizu,« pravi Marko Pavčnik, ki kot martinovo razume vso sadje in zelenjavo, ki je zdaj na razpolago. »Jesen je najbolj bogata s pridelki, zdaj je največ vsega, zato lahko uporabimo vse to, kar najdemo tam.«

Rdečemu zelju dodajmo hruško

Pavčnik pravi, da ob jabolku in kostanju rdečemu zelju obvezno doda še hruško: »Kaj sodi k rdečemu zelju? Malo mora biti sladko, torej dodamo sladkor, šalotko, jabolka, hruške, rdeče vino. Vino je lahko staro ali mlado, samo prekislo ne sme biti.«

Ko povprašam, katero je tisto »pravo« meso ob svetem Martinu, je Pavčnik jasen: »Sam menim, da je treba uporabiti tisto, kar ti je všeč in »fajn«, in ne tistega, kar drugi pravijo. Sam raje pripravim raco. Ta mi je bolj všeč zaradi strukture mesa, lepo je zamaščena. Gos ima veliko kosti in bistveno manj

mesa. Pri mesu se ne smemo bati maščobe, ker se ta pri obdelavi izloči, meso pa prav zaradi nje ostane bolj okusno in sočno. Običajno ima raca več teh lastnosti kot gos.« Pavčnik sicer pravi, da je uporaben tudi piščanec.

Pripravimo račja bedra

Kadar pripravlja račja bedra in prsi, kuharski mojster pravi, da dela vsako jed posebej. »Bedra pečem dlje časa na nižji temperaturi, da dobim sočno in mehko meso, takšno, ki se lušči od kosti. Bedro dan prej posolim, popopram in začinem z lovorom, brinovo jagodo, zvezdastim janežem, lahko pa

»Naj bo vsakemu »fajn«, ko kuha. Bo potem »fajn« jesti. In zabavno mora biti. In z veseljem moramo delati,«

nam svojo filozofijo na kratko opiše Marko Pavčnik, ki v teh dneh v kuhinji uporablja sestavine, ki so zdaj zrele za uporabo. Martinovo pojedino pa bodo v Pavusu ponujali od konca tedna pred martinovim do 15. novembra.

Male skrivnosti

Šalotka je boljša kot navadna čebula, pravi Pavčnik: »Je »de luxe« od čebule. Če želimo neko jed pripraviti še boljše, namesto čebule uporabimo šalotko. Ima bolj bogat okus in je obenem manj intenzivna. Manj je »čebulna«. Je bolj bogata in bolj uglajena.«

dodamo še pomarančno lupino. To pustim 24 ur v razsoli. Potem meso sperem in ga potopim v maščobo. Najboljša je račja ali gosja mast, lahko pa uporabimo tudi svinjsko mast ali olje. Pečem pri 140 do 150 stopinjah 3 do 4 ure. Na koncu je meso sočno, ker se je peklo v maščobi. Pred serviranjem meso še na hitro popečemo, da se še koža zapeče in je hrustljava. To je najboljša raca,« je prepričan Pavčnik. Prsi pa peče tik pred postrežbo na srednji temperaturi. Tako iz iste živali dobi dve povsem različni jedi. »Sam vse uporabim, nič ne zavržem,« pripoveduje in kasneje v kuhinji dokaže, da je res tako.

Popečeni mlinci z »dušo«

»Mlince pripravljam s skuto. So res bolj »težki«, ampak so sočni. Skuham jih v goveji osnovi skupaj z ocvirki. Če je tekočine preveč, jo

Ni pojedine brez prave kapljice

Tudi ko povprašam, ali se k Martinovi pojedini bolj poda rdeče ali belo vino, je Pavčnik povsem neobremenjen: »Pijte tisto, kar vam bolj prija. Mlado vino je sveže vino, ki nima kompleksnih arom. Kar boste izbrali, je stvar okusa. Običajno res ob začetku pijemo belo, ki je lažje, in kasneje rdeče. Vendar ni nobenih zapovedanih pravil. Pijte, kar vam je ljubše. Pri izboru žlahtne kapljice je več dejavnikov. Kako se počutimo? V kakšni družbi smo? To je vse stvar trenutka. Sam imam doma veliko steklenic dobrih vin, vendar mora biti pravi trenutek, da jih odprem.«

Znani okusi v drugačni jedi

V restavraciji Pavus bodo letos pripravili Martinovo pojedino v skladu s filozofijo lastnika: »Uporabili bomo sestavine, ki so zdaj na voljo, ki so pravkar zrasle. Naša dolžnost je, da jih zdaj uporabimo. Ker so zdaj najboljše.« Jedilnik še sicer ni sestavljen, a bodo na njem zagotovo gosja pašteta, jurka, kostanj in orehi, nam zaupa Pavčnik. »Osebnost mi ni dovolj, če ponudim samo gosjo

Pavčnik v svoji »grajski« kuhinji ob pripravi goveje juhe poskrbi za sprotno odstranjevanje »pene«, ki se nabira na površju. Tako juha ostane bolj bistra in tudi okusnejša.

Na fotografiji jesenski pogrinjek, kakršnega lahko doma. Za okras na sredini mize so v restavraciji jesenske liste, zamaške, bučo in koruzo. Za pripravo

Mojstrov recept

Panakota
iz kostanja

- 1 liter smetane
- 10 dag sladkorja
- 1 dag želatine
(če serviramo v kozarcu)
ali 2 dag želatine
(če serviramo tako, da jo
zvmemo)
- 300 g kuhanega
zmiksaneega kostanja
- 0,5 dcl ruma

pašteto, ampak mora biti še nekaj zraven. Delam tako, da pripravim doživetje. Obisk naše restavracije ni zgolj, da se naješ, ampak da dobiš nekaj več. Pašteta mora biti dobra, o tem ni dvoma, mora biti pa še veliko stvari zraven,« je prepričan Pavčnik. Njegov namen je pripraviti jed z okusom, ki ga sicer poznamo, vendar na drugačen način: »To je tisto, kar se mi zdi zabavno pri tem početju.«
MARJETKA R. LESJAK
Foto: GrupA

Preprost jesenski
pogrinjek

Tudi za pripravo pogrinjka si je dobro vzeti čas. Z nekaj majhnimi dodatki lahko obed spremenimo v dogodek.

hko pripravimo z malo dobre volje tudi
aciji Pavus uporabili bršljanovo vejico,
dih svečanosti poskrbi prižgana sveča.

Kdo je bil sv. Martin?

Sv. Martin izhaja z ozemlja današnje Madžarske, in sicer iz vojaške družine. Odraščal je v Italiji, kjer se je srečal s krščanstvom. Čeprav je bil sprva vojak, se je kasneje dal posvetiti v mašnika. V krščanstvo je spreobrn timer tudi svojo mater. Za nekaj časa se je pred arijanci umaknil v puščavsko življenje, vendar ga je škof Hilarij dal poiskati in poklicati v Poitiers. Tam je leta 361 ustanovil prvi samostan na francoskih tleh (Ligugé) in bil izvoljen za škofa v Toursu, kjer je leta 397 umrl. O njegovem življenju je nastalo veliko legend. Ena od njih govori o usmiljenem vojščaku, ki z mečem reže svoj plašč, da bi dal polovico golemu siromaku. Takšnega ga prikazujejo tudi oltarne slike po naših cerkvah. Znana je tudi legenda o goskah, ki naj bi ga izdale. Martin naj bi se bil skril k njim, ko so ga iskali, da bi mu sporočili izvolitev za škofa.

Wilfred Thompson: Sveti Martin

Od kod martinovanje?

Korenine martinovanja segajo daleč nazaj. Čaščenje sv. Martina skriva v sebi stare poganske navade. »Papež Gregor Veliki je misionarjem, ki jih je pošiljal po poganski Evropi, naročal, naj skušajo s čim blažjo metodo označiti krščanstvo. Tisteega, kar ne nasprotuje krščanskim vrednotam, naj ne uničijo, ampak naj mu dajo novo, krščansko vsebino,« omenja Jože Kužnik, kancler Škofije Celje.

Tako so se mnoge stare poganske navade »preoblekle« v krščansko oblačilo. To velja tudi za praznovanje okrog godu sv. Martina. God sv. Martina je bil na pragu adventnega posta, zato so se v tem času uveljavile obilne pojedine. Ob legendi, da so gosi izdale sv. Martina (ki se je

Sv. Martin oblake preganja,
nestanovitno zimo napravlja.

pred tem, da bi postal škof, skril), se je uveljavila pojedina Martinove gosi. »Okrog martinovega je tudi tako imenovana zahvalna nedelja, ko se kristjani Bogu zahvaljujemo za dobro letino. Tudi to je vplivalo na to, da so se ljudje z obilnimi pojedinami Bogu zahvaljevali za dobrine,« nadaljuje kancler Škofije Celje.

Če Martinova gos po ledu
plazi, o božiču navadno po
blatu gazi.

V vinskih deželah se je goski pridružilo vino, ki dozori prav v tem času. Tudi vino so darovali Bogu v zahvalo za pridelek. »Pri nas je martinovo obveljalo kot čas, ko se vino spremeni v

mošt. O tem poje kar nekaj ljudskih pesmic,« pravi kancler Kužnik in navaja dve: »Došel je došel sv. Martin, on ga bo krstil, jaz ga bom pil.« Ali z Vranskega: »In ko pride Martin svet, Slovinc pogleda v svojo klet. Juhe, juhe, žlahtno

Če zeleni trta še o sv. Martinu,
potlej ni hude zime.

blago, zdaj mi boš žulje celilo!« omenja kancler Kužnik. »V vinskih krajih se je ponekod uveljavil tudi blagoslov novega vina. Duhovnik je v cerkvi, kamor so prinesli steklenice vina, to blagoslovil. Kmetje so nato doma v vsak sod vlili nekaj tega blagoslovljenega vina, da je bilo tako tudi vse ostalo vino blagoslovljeno,« nadaljuje Kužnik in dodaja, da so to ponekod storili na dan sv. Janeza Evangelista, to je 27. decembra. Marsikje pa je duhovnik na ta dan

Kadar vino govori, takrat
skrivnosti ni!

obiskal viničarije in na kraju samem blagoslovil vino v kletih.

»V vedno bolj sekulariziranem okolju so te krščanske navade prenesli v povsem nekrščanski obred, ki nima verske podlage, temveč posnema in marsikje ironizira krščanski obred blagoslovitve vina,« opaža duhovnik Kužnik. »Tako imamo ljudi kot šeme preoblečene v duhovnika, ki posnema blagoslov vina. To ni pristna šega, ampak novodobna neokusna in za kristjane celo žaljiva maškarada,« zaključuje poznavalec.

BJ

Martinovo kot praznik luči

Medtem ko je pri nas martinovo v narodovo zavest zasidrano kot praznik, povezan z vinom, pa velja zlasti v Franciji in Nemčiji za praznik luči. Otroci v obeh državah izdelujejo laterne in lampijončke, s katerimi se udeležujejo različnih praznovanj. Ob tem pojejo pesmi. V tovrstna praznovanja je običajno vključen tudi jezdec na belem konju, ki predstavlja svetega Martina.

Ta način praznovanja izvira iz pripovedi o tem, kako je Martin srečal berača, ki je napol oblečen zmrzoval. Izvlekel je svoj meč, prerezal svoj topel plašč in ga dal polovico revežu. Martinovo zato prinaša upanje, njegovo sočutno dejanje pa nas nagovarja k dobrodelnosti.

»Vedno razmišljam o pesmih in pišem zgodbe v glavi«

Joe Blades je kanadski pesnik, umetnik in založnik, predsednik samostojne literarne založbe Broken Jaw Press Inc., ki jo je ustanovil leta 1984. Tri njegove knjige so bile prevedene tudi v srbsčino. I. gimnazijo v Celju je obiskal 12. oktobra in se z dijaki pogovarjal o svoji poeziji in Kanadi na splošno.

Kdaj in kako ste začeli ste se začeli ukvarjati s pisanjem?

Začel sem že v srednji šoli. Potem sem odšel v Toronto in se tam nekega dne udeležil t. i. večera odprtega mikrofona. Tam sem spoznal ostale pesnike, ki so ovrednotili moje pisanje in mi dali nekaj nasvetov. Povabili so me tudi na nekatere literarne delavnice, na katere sem nato hodil vsaka dva tedna.

Od kod večinoma jemljete navdih?

Navdihuje me veliko stvari, na primer narava in čuti. Velik vpliv ima name tudi okolje, v katerem pišem in kjer spoznam veliko ljudi, ki mi zaupajo svoje zgodbe.

Ali imate kakšno posebno rutino pri pisanju?

Večinoma le takrat, kadar moram kaj napisati. Sicer pišem, ko dobim navdih. Moj pisalni stroj je vedno na pisalni mizi pripravljen za pisanje.

Kdo je vaš najljubši pesnik? Zakaj?

Če bi moral izbrati, bi rekel, da je to Bill Bissett. Všeč sta mi njegova igra z jezikom in njegovo edinstveno črkova-

nje. Šele ko bereš njegove pesmi na glas, razumeš, kaj želi povedati, če pa bi bral črko po črko, ne bi imelo nobenega smisla.

Pišete samo v angleščini?

Večinoma pišem samo v angleščini, napisal pa sem tudi nekaj pesmi, ki so mešanica angleščine in francoščine. Ko pišem pesem, vedno uporabim originalne besede v njihovem izvirnem jeziku, zato so v mojih pesmih pojavljajo besede v več kot trinajstih jezikih.

Obiskali ste že veliko različnih mest in držav. Ali lokacija vpliva na vaše pisanje?

Da, lokacija ima zelo velik vpliv na moje pisanje. Vedno nosim s sabo beležko in vanjo

zapisujem zanimive podatke s potovanj.

Vas poleg literature zanimajo tudi druge umetnosti?

Seveda me. Po maturi sem dobil fotoaparat, saj me je fotografiranje zanimalo že od nekdaj. Diplomiral sem iz izraznih umetnosti. Všeč so mi tudi kipi, prav tako sem sodeloval v kar nekaj performansih, kjer sem pisal na pisalni stroj.

Ali se trenutno ukvarjate s čim novim?

Ukvarjam se z novimi pesmimi. Zadnje čase sem večinoma predstavljal svoje eseje na akademskih srečanjih. Vedno razmišljam o pesmih in pišem zgodbe v glavi.

TADEJ POČIVAVŠEK, Kajuh Press, I. gimnazija v Celju

Muzej na prostem

V torek, 13. oktobra, smo se tretješolci v spremstvu razredničarke Darje Savinek odpeljali v Rogatec. Odšli smo v največji muzej na prostem v Sloveniji. Imeli smo tri delavnice, kjer smo izdelali več o življenju čebelar ter izdelali svečo iz voska, »žuliko« iz kvašenega testa in zapestnico iz ličkanja.

Veliko novega smo slišali o življenju nekoč in si ogledali staro kmečko hišo, krito s slamo, in črno kuhi-

njo, svinjak, trgovino z mešanim blagom, stranišče na štrbunk, kozolec, vodnjak na čaplo ... Medtem so bile »žulike« v krušni peči pečene in navdušeno smo jih pojedli.

Nato smo odšli v hleve Konjenskega kluba Rogatec. Poslušali smo zanimivosti o konjih. Zaradi dežja nismo mogli jezdit. Na kosilo smo se odpeljali v Olimje v gostišče Jelenov greben. Dobro je bilo. Na dvorišču smo hranili košute s koruzo. Videla

sem jelena, ampak ni prišel jest. Ležal je na travi in nas opazoval.

Obiskali smo tudi čokoladnico. Videli smo, kako se izdeluje čokolada. Kupila sem si čokoladno liziko.

Uganka za vas: Luknjica pri luknjici, pa vendar vodo drži. Kaj je to?

JANINA KVAS, 3. b, POŠ Tabor

Martinovanje

z Darjo Gajšek in ansamblom Štrajk

Brezplačne pokušine vin in ostalih Martinovih dobrot ter sveže pečenega kostanja.

samopostrežna

restavracija tuš

Martinove dobrote

Sobota, 7. 11. 2015:

Pečena račka v lastnem soku, mlinci z domačo zaseko, dušeno rdeče zelje, vinski mošt (1 dcl)

Sreda, 11. 11. 2015:

Medeni piščanec s tirolskim nadevom, kostanjev pire, dušeno rdeče zelje, vinski mošt (1 dcl)

Cena menija: 4,50 €

AVLA PLANETA TUŠ CELJE
SOB | 7. 11. | 17h

Minister za zdravje opozarja:
Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju!

Člani ZŠAM Celje na izletu

Društvo Združenje šoferjev in avtomehaničev Celje vsako leto v jesenskem času organizira članski izlet. Glede na to, da smo člani šoferji in avtomehaničniki, se dobro spoznamo na promet blaga in potnikov. Ker sta promet in z njim logistika interdisciplinarni vedi, se člani radi podučimo tudi o drugih prometnih vejah. V preteklosti smo že bili v Luki Koper, kjer smo spoznavali pomorsko logistiko. Tokratni izlet pa je bil usmerjen v zrak.

Pred kratkim nas je pot vodila na Letališče Jožeta Pučnika na Brnik. Spoznavali smo letališko logistiko,

ki nam jo je predstavil prijazen in strokovno usposobljen uslužbenec letališča. Naprej smo se v potniškem terminalu seznanili z metodo prijave za potovanje, nato smo skozi letališko kontrolo prišli v prvo nadstropje terminala. Po predstavitvi tehnologije dela smo se skozi »pfinger« spustili nazaj v pritličje in nadaljevali ogled v tehničnem delu letališča. Prikazali so nam procese tehnične službe za oskrbo letala, na primer tehnologijo natovarjanja tovora, tehnično podporo za zagon motorjev letala, elemente varnosti v primeru prisotnosti ptic na letališču ... Spremljali smo vzlete in pristanke letal,

si ogledali gasilsko službo in delovanje najsodobnejšega gasilskega vozila. Na koncu smo še pogledali, kakšna je notranja pot prtljage od predeje za let do natovarjanja v letalo.

V nadaljevanju sobotnega izleta smo se peljali na No tranjsko. V spremstvu vodnika smo si ogledali naravne znamenitosti Rakovega Škocjana. Sprehodili smo se skozi naravne lepote, si ogledali naravne mostove, se seznanili z nastankom teh znamenitosti, naravnih habitatov, izvirnov in ponorov ... Ob tem smo se popeljali še na območje Cerkniškega polja. Čudili smo se naravni znamenitosti

Cerkniškega jezera. V naravi in kasneje s pomočjo make-te smo spoznavali zgodovino nastajanja in današnje stanje tega jezera. Narava ima res neomejene naravne zakonitosti svojega poslanstva. Seveda ne bi bil izlet obkljukan, če ne bi proti koncu lepega članskega druženja poskrbeli še za kulinarčni del. Tako smo se na poti med Vrhniko in Brezovico prepustili kulinarčnim izzivom znane gostilne. Polni vtisov smo zaključili ta prijeten dan z željo, da se kmalu ponovno srečamo na kostenjem pikniku v našem Centru varne vožnje na Ljubčni.

ROMAN KRAJNC

Jesenska opravila

Pri Mačkovih na Svetini nad Štorami si lahko ogledate to postavitev, ki po besedah **Danice Maček** prikazuje jesenska opravila. Ker je gospa Danica ljubiteljica ljudskih običajev, predvsem tistih s Kozjanskega, od koder izvirajo njeni predniki, želi to dediščino ohranjati. Zato je tudi poskrbela za tovrstno okrasitev domačega dvorišča.

TC

Buče so odlično rodile

Leto 2015 si bodo kmetijci zapomnili po dolgem in vročem poletju, vendar je bil sicer preskop dež tako razporejen, da so rastline preživele in smo s pridelki zadovoljni.

Ferdo Verdev iz Andraža nad Polzelo pravi: »Poletje vroče in suho, sedaj je mokro in hladno, pa vendar preživele so – buče.«

Skromnim padavinam in temperaturnim nihanjem navkljub mu je z nekaj truda zrasel lep pridelek. Za buče in »cuge« vseh vrst in velikosti, ki jih je vzgojil na domačem vrtu, je povedal, da tehtanja in merjenja ni opravil. Gre pa zagotovo za eno najdaljših »cug in najlepše in najdebelejše buče v zaselku Topolovec.

SREČKO RAJH

Čebula za cel teden

Ti dve čebuli je za primerjavo fotografirala **Fani Klokočovnik** iz Škofje vasi. Ugotavlja, da je bila letina zelenjave, še posebej čebule in česna, zelo dobra. »Znanki je v Vitanju uspela čebula, ki je vsaka tehtala skoraj pol kilograma.« Soseba pa je Fani dala čebuli, od katerih je ena tehtala 1,36 in druga 1,39 kilograma. To sta z možem jedla cel teden! Seveda je težjo tudi fotografirala in za primerjavo dodala običajno veliko čebulo, ki je imela 12 dag. »Morda se bo našel kdo, ki je pridelal še težjo čebulo?« se sprašuje Klokočovnikova.

TC

Tradicija in prihodnost

39 učencev 8. in 9. razreda VIZ OŠ Rogatec je v treh manjših skupinah zaporedoma obiskalo tri delavnice.

V kamnoseški so dijaki kamnoseškega oddelka SGGOVŠ iz Ljubljane in njihov mentor Janko Brunček spoznali poklic kamnoseka in se lahko preizkusili v ročni obdelavi apnenca. V delavnici načrtovanja so se lotili priprave za izdelavo mozaika pod vodstvom arhitekta Maje Capuder, sicer vodje kamnoseškega programa. V pečarsko-keramičarski delavnici so izdelali vsak svoj mozaik.

V uvodu so si ogledali kamnoseško razstavo Tradicija in prihodnost, na kateri so predstavljeni tradicionalni izdelki iz lokalnega kremenovega peščenjaka in sodobni izdelki dijakov in študentov Višje šole za oblikovanje kamna v Sežani in Srednje gradbene, geodetske in okoljevarstvene šole v Ljubljani, ki edini v Sloveniji izvajata redni izobraževalni program kamnoseštva. V organizaciji Zavoda za KTR Rogatec so tehniški dan na dvorcu Strmol brezplačno pripravili in izvedli strokovni sodelavci obeh šol.

IRENA ROŠKAR,
vodja OE Muzej na prostem Rogatec

Babice, dedki in vnuki

Naslov letošnjega letnega koncerta MePZ Jesen DU Laško, ki je bil v četrtek, 15. oktobra, v Kulturnem centru Laško, pravzaprav že sam pove vse. Tisti, ki že poznajo naše petje – vedno več jih je – vedo, kakšen je naš sestav in kakšne pesmi prepevamo. Zasluga zborovodkinje Jožice Soko je, da se izbor pesmi, ki jih prepevamo, ujema z dogajanjem v kraj. Njena pobuda je bila, da letos k festivalu za tretje življenjsko obdobje, ki je bil v Ljubljani (F3ŽO), naš zbor v Laškem doprinese delček k temu dogajanju.

Veliko govorimo in pišemo o medgeneracijskem sodelovanju. Scenarij, ki ga je v celoti napisala Jožica Soko, in izvedba koncerta Babice, dedki in vnuki sta resnično

lep dokaz, da to sodelovanje deluje. Seveda nič ne pride samo od sebe. Za uspešno prireditev je bilo treba precej truda, prigovarjanja, vaj, skratka zgleda in sodelovanja staršev, babic in dedkov. Odmevi po koncertu so bili res pohvalni. Cilj, da bi pokazali sodelovanje, je bil dosežen.

Repertoar koncerta je bil za zbor Jesen že nekako rutinski. Vsako leto napredujemo, smo boljši, kar dokazujejo ocene strokovnjakov na revijah in tudi aplavzi na nastopih so daljši kot v preteklosti. Sodelovanje z vnuki, starimi od 8 do 17 let, njihovo vključevanje v program in priprave na prireditev so nas res vse prijetno presenetili. Sodelovali so tudi pri izdelavi scene. Prireditev je potekala kot po maslu. Za uvod so zaplesale

deklice skupine za sodobni ples Glasbene šole Laško-Radeče, ki jih vodi Špela Medved. Nato so vnuki med našimi pevskimi nastopi zapeli in zaigrali na različna glasbila in s tem poživili prireditev. Lepo so zapeli Maruša, Urša, Nuša, Jure, Manica in Neža

ob spremljavi harmonike Miha in kitare Gašperja. Lepo sta zaigrala Neža na violino in Jure na saksofon. Tia je zaigrala poskočno skladbo na pianino, Alexandra je pesmi spremljala s harmoniko. Vsi so učenci Glasbene šole Laško-Radeče in Glasbene

šole Celje. Mentorji se lahko ponašajo z njimi. Vsi smo bili ponosni, njihovi starši v dvorani še posebej. Naše pesmi in celotna prireditev so dvorano spravile v dobro voljo, ki se je nadaljevala ob druženju v avli kulturnega centra. Za posladek in

kozarček so poskrbele naše pevke babice. Brez zahvale ne gre. Hvala Stiku Laško, laški izpostavi JSKD, Občini Laško, DU Laško, Šmolcu in seveda donatorjem. Uspela prireditev je dokaz dobrega sodelovanja vseh.

JOŽE BLAGOTINŠEK

Geološki steber pri OŠ Frana Kranjca Celje

Mladi raziskovalci OŠ Frana Kranjca Celje so v okviru raziskovalne naloge z naslovom Geografski »duo« (kamnine in relief) v KS Pod gradom izdelali geološki steber, ki smo ga postavili pred šolo.

Postavili smo ga z namenom, da bi učence in krajanke informirali o kamninah v okolici šole. Steber bo omogočal tudi izkustveno učenje, saj je možno na enem mestu videti različne vrste kamnin, ki so razvrščene po starosti in vrsti. Poudariti moramo, da steber stoji ob živem fosilu – drevesu ginko –, ki je v Evropi rasel istočasno, kot so nastajale te kamnine. Geološki steber predstavlja tudi začetek geološke učne poti, ki je učilnica za kamnine na prostem – v naravi. Učna pot se razteza od šole do mestnega parka, mimo Skalne kleti in vse do konca naselja Polule. Ponosni smo, da smo uspeli ostanke preteklosti zbrati in urediti v praktičen prikaz, ki bo služil tudi naslednjim rodovom. Upamo, da bosta tako geološki steber kot geološka učna pot obogatila znanje naših učencev in krajanov.

KRISTINA RADOŠ JANEŽIČ

Dvakratni svetovni prvaki

Plesalci celjske plesne šole Kud Superstar so dvakratni svetovni prvaki v break danceu, in sicer mladinska skupina 007 crew in članska skupina Generic crew.

Svetovno prvenstvo v break danceu je bilo od srede, 21., do nedelje, 25. oktobra, v Riminiju v Italiji. Odlično

se je odrezal tudi plesalec Aleksander Flis, ki je osvojil 5. mesto v break danceu med mladinskimi posame-

zniki, med 50 posamezniki pa si je med mladinci priplesal 35. mesto tudi Aljaž Rodič. Za plesno šolo Superstar to ni prvi naslov svetovnih prvakov, saj so prav njeni mladinski plesalci osvojili

naslov svetovnih prvakov že v letu 2013 na Danskem, isto leto pa so njeni člani zasedli 3. mesto. Letos so v mladinski in članski starostni skupini osvojili naslov evropskih in svetovnih prvakov.

Tako so v Celje pripeljali kar štiri velike pokale. Vodja plesne sekcije Kud Superstar Cvetana Rozman, bivša članica popularne glasbene skupine Power dancers, in predsednik kluba Kud Superstar Teodor Amanović – Toš, bolj znan kot kitarist in producent glasbene skupine Nude, sta na ekipi zelo po-

nosna. Ob 15. obletnici delovanja je to res velika potrditev, nagrada, ki poplaha naporene treninge, težave, ki včasih nastopijo na poti. Plesalci so zadovoljni, veselili in ponosni na svoj uspeh, trener Dejan Gregl je več kot zadovoljen in že dela načrte za novo sezono.

AB

007 CREW so: Aleksander Flis, Aljaž Rodič, Anže Sadnik, Domen Pogačar, Matic Gerič, Tilen Grašič in Bor Rehak Friš.

Generic crew so: Luka Gorjup, Žiga Antloga, Naser Gutić, Dejan Gregl in Leon Kopitar.

Izjemno glasbeno poustvarjanje, ki vzame sapo

Glasbena šola Nazarje je v soboto in nedeljo, 10. in 11. oktobra, organizirala Mojstrski tečaj za flauto, ki ga je vodila Jihoon Shin iz Južne Koreje. Gre za svetovno priznano flautistko, dobitnico številnih prvih nagrad na najvplivnejših in najprestižnejših flautističnih tekmovanjih po vsem svetu, nekoč najperspektivnejšo študentko v Visoki šoli za glasbo in upodabljačo umetnost v Stuttgartu, ki jo je končala pri 19 letih, in dobitnico naziva Master of music, ki ga je prejela 22 letih na ugledni univerzi Yale School of Music v New Haven, Connecticut, ZDA, zdaj članico katarskega simfoničnega orkestra.

Tečaj, na katerem so bili prisotni predstavniki ene največjih glasbenih trgovin v Evropi, Pietro Daminelli iz Bergama v Italiji, je bil odprtega značaja, tako da so med 17 aktivnimi in 17 pasivnimi udeleženci lahko našli učence, dijake in študente iz vse Slovenije, ki s svojim znanjem izstopajo iz povprečja.

Po besedah ravnatelja Jerneja Marinška je bila profesorica Jihoon Shin nad znanjem in

delom, ki so ga pokazale flautistke, izredno navdušena. Pohvalila je visoko raven znanja in pripomnila, da imamo v Sloveniji odlično urejen sistem glasbenega izobraževanja po celotni vertikali, od nižje šole in vse do akademije.

Vrhunec tega dogodka je bil koncert Jihoon Shin z izjemnim italijanskim pianistom Amedeo Salvatom. Pripravila sta ga 10. oktobra v dvorani Doma kulture Nazarje. Za koncert je Jihoon Shin pripravila dela skladateljev iz železnega repertoarja za flauto, kot so Sonata za flauto in klavir v E-duru J. S. Bacha, Sonata za flauto in klavir S. Francka, Simfonična kanciona S. Karg-Elerta in Bleščeča fantazija na teme iz opere Carmen F. Borneja. Občinstvo je ob njeni dovršeni in čutni izvedbi, briljantni tehniki, popolni intonaciji ter barvitosti njene čarobnega zvoka dobesedno obnemelo in jo ob koncu koncerta, kjer nam je za dodatek zaigrala Rahmaninovo Vocaliso, nagradilo z močnim aplavzom.

Dogodek, ki nikoli ne bo izzvenel!

JM

Druženje ob ljudskem petju

Rečiške babice in dedki so odložili vsakodnevna opravila in v ponedeljek, 12. oktobra, dopoldne prišli v družbo svojih vnukov in vnukinj v Podružnični šoli Rečica.

Delo daje življenju živost in moč. Veselje in smeh pa sta posebno vezivo, ki daje življenju živahnost. Združiti veselje in delo je zgodba o uspehu. In to nam je uspelo. Prijazno dru-

ženje dedkov in babic s šolarji smo začinili s prepevanjem ljudskih pesmic. Ob koncu smo babice in dedke še razgibali – skupaj smo zaplesali ob pesmici Abraham ima sedem sinov.

Hvala vsem za dobro voljo in vabljeni spet prihodnjo jesen!

KSENIJA VOZLIČ,
vodja PŠ Rečica

Udeleženci likovne kolonije z Emilom Hedžetom in Bogomirjem Poharcem

Likovniki v Vili Ani

Likovna kolonija v Rogaški Slatini je projekt, ki ga je že tretje leto organizirala Komisija za kulturo Zveze društev upokojencev Slovenije (ZVDUS) v sodelovanju s Hotelom Delfin Izola in ob podpori Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti.

Kolonija je bila štiri dni v Vili Ani Rogaška Slatina pod mentorstvom Oskarja Sovinca in vodstvom Eme Tibaut. Sodelovalo je 27 likovnikov iz Slovenije. Med njimi so bili tudi Marta Vošnjak in Fanika Grešak iz DU Šempeter v Savinjski dolini ter mag. Marija Artiček iz DU Gorica pri Slivnici. Med ustvarjanjem del so si ogledali tudi najlepše urejen zdraviliški kraj Rogaško Slatino in Kozmetiko Afrodito.

Leonida Došler, vodja slatinske izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, že tretje leto pomaga pri organizaciji odpr-

tja likovne razstave, ki je bila v predverju kulturnega centra. Med razstavo slik udeležencev likovne kolonije je bil bogat kulturni program. Nastopili so Moški pevski zbor Rogaška Slatina pod vodstvom Metke Lorger, Zvonko Podkoritnik na havajski kitari in udeleženka kolonije mag. Marija Artiček z recitalom svoje najnovejše pesmi Sledi čopiča.

Navzoče so pozdravili Nina Golob, direktorica Hotela Delfin Izola, Emil Hedžet, predsednik PZDU Celje, Bobomir Poharc, predsednik DU Rogaška Slatina, in Jože Kovačič, predstavnik Občine Rogaška Slatina. Ema Tibaut se je zahvalila za vso pozornost med bivanjem v Vili Ani, predvsem upravnici Mirjani Lovrenčak. Sledilo je veselo druženje in odločili so se, da se naslednje leto spet vidijo v Rogaški Slatini.

MILENKA BLAŽEVIČ

Smo prava izbira za vas

15 LET HRANILNICE LON V CELJU

Ob praznovanju obletnice smo za vas pripravili posebne ugodnosti, obiščite nas in jih izkoristite.

STANOVANJSKI KREDITI

Ugodni stanovanjski krediti s fiksno ali spremenljivo obrestno mero in ročnostjo do 30 let.

ZNIŽALI SMO OBRETNOSTNE MERE!

Odločite se za Hranilnico LON!

PE Celje, Krekov trg 7
T: 03 62 05 530
www.lon.si

 HRANILNICA LON

Predzimsko opravila

Pri nas je tako, da si delo na vrtu z najdražjim deliva glede na letne čase. Sama sem se »zagrebla« za toplo polovico leta, njemu je ostala hladna. Čeprav se večino časa ne pritožuje, je zadnje dni vseeno precej glasen.

Začelo se je že pred tedni, ko je nenavadno veliko časa preždel s tablico v naročju in strička Googla spraševal za nasvete, kako naj se loti prepotrebnega obrezovanja grmovnic in drevesc na našem vrtu. Pri nekaterih gre za »standardno« obrezovanje, kakršnega se je že priučil in mu gre dobro izpod škarij, druge so zahtevnejše. Tako mu je komaj uspelo razvozlati uganko, kam naj zareže v jasmín, da bo ta ostal grm in ne bo bezljal v krošnjo bližnjega javora, in kako naj se loti častitljive olesenele potonike. A kaj, ko je na računalniškem zaslonu vse veliko bolj enostavno, kot se potem izkaže na naših zelenih kvadratnih metrih pred hišo. Zelenega odpada je zdaj več, kot ga je bilo, ko sem čistila vrtno gred – a saj bo minilo. Sama se v ta njegova opravila ne vtikam, le občasno pokukam skozi okno.

Pa je bilo že to dovolj, da sem mu namignila, naj vendarle »nekaj naredi« še s tistimi nesrečnimi hibiskusi, ki poganjajo kot za stavo – letos so celo iz rež med tlakovci. Da s temi »mladički« ne bo hudega dela, mi je hitel razlagati in že pripravljaj močno koncentrirano raztopino soli, s katero je poleti uničil tudi najbolj trdovraten plevel med tlakovci na dovozu. A kaj, ko je že trenutek kasneje ugotovil, da ne mislim samo letošnjih majcenih pogankov, ampak tudi tiste iz lanskega, predlanskega in predpred ... leta, ki zdaj merijo v višino tudi že poldrugi meter in so – to je že treba priznati – zrasli iz korenin dveh ali treh drevesc, ki smo jih požagali ob vselitvi v hišo. Da torej žaganje ne zadošča, mu je bilo več kot jasno, zato je vzel v roke še rovnico. In zadnje dni ga bolj malo vidim ... Niti skozi okno ga ne morem opazovati, ko se kupi zemlje ob robu zelenice že nevarno višajo. Je pa, pravi, zelo natančen in mu zato čez nekaj let ne bo treba »ponavljati vaje«. In da bo to res držalo, mi je še zaupal, da bo po končanem delu, ko bo iz zemlje izruval prav vse korenine, celotno površino »za vsak slučaj« še prekril s črno folijo. Bom videla, ali se bo obneslo – hibiskusi namreč najbolj hitro rastejo prav v »moji« polovici leta.

Pripravimo zelenjavni vrt na zimo

Pokrijmo zemljo, da mikroorganizmov v njej ne bo zeblo

Erika Klančnik na svojem vrtu kombinira najrazličnejše kulture.

Mešani posevki se med seboj podpirajo in varujejo pred škodljivci.

»Po opustitvi lopatanja je plevela veliko manj. Zemlja, ki je ne prelopatamo, sčasoma sama ustvari sistem stalnih poti, po katerem potuje vlaga in ki bi ga sicer z lopatanjem vsakič znova uničili. V prsti, ki je nismo obrnili, se nemoteno razvijajo in množijo deževniki, koristne bakterije in glive ter drugi člani vrtno flore in favne. Bolj ko je prst močna, živa in bogata, manj se bodo na njej bohotili določeni pleveli. Sicer pa ima vsak plevel svojo nalogo.«

Zastirka tudi za sajenje drobnih rastlin in sejanje v vrstice ni nobena ovira. Zastirko odmaknete na najmanjši potrebni površini in jo po setvi čisto natanko posejete z žagovino.

Erika Klančnik ima v Mačkovcu pri Šentruptu učno ekološko kmetijo Kapl, kjer obiskovalcem z veseljem pokaže, kako rastlinam zagotoviti najboljše pogoje in zemljo ohraniti rodovitno. Pred dnevi smo jo na takšnem javnem izobraževanju obiskali tudi mi. »V teh dneh, ko so se temperature že nekoliko spustile, se ljudje vedno bolj zavijamo v topla oblačila. Zakaj tega ne privoščimo tudi mikroorganizmom v zemlji?« se sprašuje Erika. »Tudi oni namreč ne marajo mraza, suše, vetra in sonca.«

Okolje v svojem naravnem ciklu poskrbi za prst. Tako nepokošena trava kot odpadlo listje ustvarita zračni sloj, ki greje zgornjo plast zemlje. »Zelnate rastline blažijo veter in ustvarjajo mikroklimo, zaradi katere je ob tleh pozimi topleje kot v višini našega obraza, dež, veter in sneg pa jih počasi nagibajo proti tlam. Rastlinska odeja učinkuje kot prešita odeja in varuje tla pred zmrzaljo, tako da ne zmrzne tako globoko niti tako zgodaj. Organizmi v tleh nadaljujejo svoje delo še do pozne jeseni in zime,« o naravnih procesih pripoveduje sogovornica. Z zelenjavnih vrtov smo doslej večino rastlin že pobrali, bolj ali manj skrbne gospodinje pa vestno odstranjujemo tudo plevel. Narobe. Na izpraznjena mesta položimo rastlinsko zastirko. To so lahko seno, slama ali listje. »Ko se organski material v zastirki razkaja, živi organizmi v tleh dobijo hrano. Takšna tla so gostoljubno zavetje za deževnike in mnoga druga koristna drobna bitja. Ta delčke iz zastirke prenašajo pod zemljo in jih presnavljajo, dokler se ne spremenijo v humus. Zastiranje je zagotavljanje hranilnih snovi talnim organizmom. Ko lije kot iz škafe, zastirka varuje zgradbo tal pred poškodbami in

prepreči erozijo. Vlaknasta zastirka tudi odlično vsrka odvečno vodo. Temperatura tal je zaradi zastirke bolj enakomerna. To je še posebej pomembno, kadar je treba zagotoviti stabilne razmere za rast mladih rastlin, kot je na primer zimska solata,« še pojasnjuje inženirka kmetijstva in krajine. Zastirke nikar ne prekopavajmo, saj nihče nima rad, da mu kdo sredi spanja obrača odejo, še svetuje Erika.

Z lopato in s plugom delamo škodo

Tradicionalno kmetijstvo in vrtnarjenje jesenska opravila seveda gledata povsem drugače. Tako kot plevel z vrta običajno odnesemo tudi rastline, ki niso več uporabne. Vsaj zdi se nam tako in v najslabšem primeru jih odvržemo v smetnjak. Na ta način svoj vrt prikrajšamo za dragocena biološka hranila, ki jih ima biomasa v sebi. Z jesenskimi lopatanjem in oranjem želimo običajno doseči, da bi zemlja premrznila in bila spomladi zaradi tega bolj rahla. A kot pojasnjuje Klančnikova, je učinek prej nasproten. »V nekaterih zimah vreme, predvsem deževje, poskrbi, da je zemlja spomladi še bolj zbita in jo je treba ponovno rahljati. Pogosto redno jesensko globoko lopatanje ali oranje in z njim povezano zmrzovanje tal uničuje življenje v tleh ter naravno slojevitost in tvorbo humusa. S prekopavanjem gredic poškodujemo strukturo tal. Obračanje zemlje pospešuje rast enoletnega plevela, ker semena lažje pridejo v stik s svetlobo in z vodo. Nekateri prelopatajo celoten vrt, tudi potke, in spomladi naredijo poti drugje. Naredimo si premišljen načrt gred in poti ter jih ne prekopavajmo, po gredicah pa ne hodimo. S tem ohranjamo površino, kjer raste zelenjava, žive in rodovitne.«

StO

Setveni koledar

Čas za presajanje je do 14.11. in od 28. do 30.11.

5. ČE	plod
6. PE	plod
7. SO	korenina do 13. ure
8. NE	korenina
9. PO	korenina
10. TO	korenina
11. SR	cvet; mlaj ob 19. uri

Podatki so vzeti z dovoljenjem avtorice iz setvenega priročnika Marije Thun za leto 2015, ki ga v Sloveniji izdaja v neskrajšani obliki založba Ajda, Vrzdenc, tel.: 01/754 07 43.

Nizozemec, ki nima domotožja

Nils Hubner upa, da bo v Zavetišču Zonzani lahko delal dlje časa

V časih, ko se vedno več mladih odloča za iskanje novih možnosti v tujini, je nekoliko nenavadno, ko v naših krajih naletiš na Nizozemca. Nils Hubner si je tu ustvaril družino, našel službo in prijatelje, zato niti nima domotožja. Ob tem se pridno »muči« s slovenščino, saj se brez znanja jezika težko znajde na terenu, kamor ga pogosto pošljejo iz Zavetišča Zonzani, kjer je tako rekoč »deklica za vse«.

Kot se pogosto zgodi, je tudi njega k nam pripeljala ljubezen. Svojo zdajšnjo ženo je spoznal pred približno sedmimi leti na Nizozemskem, saj sta oba delala v živalski kliniki. Ona je veterinarica in je šla v tujino na prakso. Po nekaj letih sta se odločila, da se bosta preselila v Slovenijo in tu skušala najti zaposlitev. Najprej jo je našla žena, nato se je odprla možnost tudi za Nilsa, ki je za dve leti dobil delo v Zonzaniji. Tako je razpet med Celjem, kjer živi z ženo in s tri leta staro hčerko, ter Jarmovcem pri Dramljah, kamor se vsak dan vozi na delo. Za zdaj o vrnitvi domov ne razmišlja, očitno mu je Slovenija zlezla pod kožo.

Sam na terenu

Poleg tega, da v zavetišču skrbi za hranjenje živali in čiščenje ter za pomoč veterinariki pri pregledih, mora večkrat tudi na teren. Po klicu ljudi, da so našli izgubljeno žival, zavetišče najprej preveri, ali je določena občina zanj sploh pripravljena plačati stroške. Potem se lahko Nils s kombijem odpravi na pot. Da je

Tatjana Lenko, lastnica najstarejšega zavetišča za živali pri nas, in Nils Hubner z enim od prijaznih varovancev.

dobro znati jezik, je medtem že ugotovil, saj je na terenu prepuščen samemu sebi, vsi pa tudi ne znajo angleško. Pri tem je doživel že vse mogoče prigode, tudi to, da ga je nezanesljiv navigacijski sistem pripeljal povsem na drug konec Slovenije. Danes se temu smeji, takrat pa ni bilo zabavno, pravi. Zgodilo se je tudi, da je prišel zaman, saj živali sploh ni bilo tam, kjer so jo nazadnje opazili. Vsaj ugriznil ga še ni nobeden od psov.

Sicer pa rad dela s kosmatinci. Pravi, da zato, ker se ne ozirajo na to, kako izgledaš, kakšen si, imajo te radi in vedno so tvoji prijatelji, če z njimi delaš prav. Že od nekdaj je imel doma živali in tudi zdaj je z družino zagotovil dom trem mucam.

Čevapčiči in sneg

Ko se je priselil v Slovenijo, ni znal jezika, potem je šel na kratek tečaj, zdaj pa se trudi, da bi se med pogovori s prijatelji, ob poslušanju radia in gledanju televizije naučil čim več. »Najhujši so vaši skloni, kar šest jih imate, to je res katastrofa!« je zgrožen. Ampak počasi mu gre vedno bolje.

Tudi vse naše navade se mu ne zdijo čudne, nekatere so mu pravzaprav celo všeč. Na primer tista, da te na obiskih zasujejo s hrano in pijačo, četudi naj bi prišel le na kavu. »Pri nas na Nizozemskem dobiš ob kavi le en keks ...« Nič čudnega torej, da ima malo več kilogramov, kot jih je imel ob prihodu. Na vprašanje, katera slovenska jed mu je še posebej všeč, izstreli kot iz topa: »Čevapčiči!« Ko mu povemo, da to ni slovenska jed, prizna, da to sicer dobro ve, ampak da je kljub temu odlična.

Všeč mu je tudi razgibana pokrajina z gozdovi in s hribi, ki jih v njegovi ravni domovini ni. »Posebej rad imam sprehode v snegu,« pravi Nils. Verjetno mu ne bo treba več dolgo čakati nanj.

TATJANA CVIRN
Foto: Grupa

»Moje izkušnje so, da imajo ljudje do mačk slabši odnos kot do psov. Največkrat menijo, da se z njimi in njihovim zdravljenjem ni treba ukvarjati, saj bodo hitro dobili novo pri sosedih. To je drugače kot na Nizozemskem. Morda tudi zato, ker je finančni položaj ljudi tukaj slabši.«

Psi iz Zonzanija, ki iščejo nove oskrbnike

Majk

Ajka

Mina

Bony

Toro

Boro

Vajt

Nils Hubner, veterinarski tehnik z Nizozemske, dela v Zavetišču Zonzani, kjer oskrbuje živali in pomaga pri pregledih. Ob klicih občanov, da so našli izgubljeno žival, se odpravi na teren.

DELOVNI ČAS
pon. - pet. 7. - 19. ure
sob. 7. - 12. ure
ned. in prazniki 7. - 8. ure
dežurstvo 24 ur

veterinarska bolnica šentjur

V ambulantni se vsakodnevno izvajajo:

- zdravstveni in laboratorijski pregledi živali
- preventivna cepljenja psov in mačk
- rtg slikanja skeleta in kolkov
- kirurški posegi na mehkih in trdih tkivih živali
- diagnostika notranjih organov in ostale storitve.

DELO NA TERENU!

www.vb-sentjur.si

Cesta Leona Dobrotniška 12
3230 Šentjur, Slovenija

GSM: 041 618 772
Tel.: 03 749 32 10
Fax.: 03 749 32 11
E-mail: veterinarstvo.sentjur@siol.net

NOVO!

VETERINARSKA BOLNICA ŠENTJUR NUDI 24 URNO NUJNO VETERINARSKO POMOČ TUDI V ENOTI LJUBLJANA (Glonarjeva 2, Ljubljana)!

DARILO ZA NAROČNIKE

Prednosti posod TO GO:

Moderno oblikovanje, izjemno kakovosten material brez BPA, 100 % zrakotesnost, srajčka iz kakovostnega neoprena, obdrži temperaturo do 3 ure, enostavno shranjevanje hrane, ergonomičen način zapiranja, hitro čiščenje (pomivanje v pomivalnem stroju), velikost prilagojena priporočilu nutricionistov ...

www.zdravo-kosilo.si

Prodajna mesta: Celje – Danstudio Celje, Teharska cesta 4 in vse trgovine Tuš po Sloveniji.

70
LET

novi tednik

www.novitednik.com tednik@nt-rc.si

Med vsemi naročniki, tako tistimi, ki ste nam zvesti že vrsto let, kot tistimi, ki se nam boste pridružili do konca leta, bomo ob novem letu izžrebali prejemnika čudovite nagrade:

vgradne indukcijske plošče Simfer 6040 DEISP

simfer

Indukcijska plošča Simfer s 5-letno garancijo vam nudi 4 indukcijske kuhalne površine: 2 x Ø 16 cm, 1 x Ø 16 cm, s Power Boost funkcijo in 1 x Ø 20 cm s Power Boost funkcijo. Ploščo upravljate na dotik, ima programsko uro/timer ter pokazatelja preostanka toplote. Plošča vam omogoča kakovostno in hitro kuhanje. K plošči pa lahko izberete svoj set gospodinjskih aparatov na www.simfer.si

Darilo pripada samo novim naročnikom, ki pred tem vsaj 6 mesecev niso bili naročeni na časopis Novi tednik in plačajo naročnino za pol leta oziroma leto dni. Darilo prevzamejo na oglasnem oddelku Novega tednika in Radia Celje.

NAROČILNICA

☐ Naročam Novi tednik za 6 mesecev in izberem posodo TO GO 1 oz. TO GO 2.

☐ Naročam Novi tednik za 12 mesecev in izberem posodo TO GO 3 oz. TO GO 4.

Ime in priimek:

Naslov, kraj:

E-poštni naslov:

Datum rojstva:

Telefonska številka:

Podpis:

Ostale ugodnosti za naročnike: **brezplačno prejemajo vse posebne izdaje Novega tednika, 4 male oglase v Novem tedniku (do 10 besed) In 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje.**
Izpolnjeno naročilnico pošljite na naslov: Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje.

Kapela Marije Snežne je prvotno stala na tem mestu že pred drugo svetovno vojno. Ob koncu vojne so jo nemški vojaki požgali, na pobudo pastirjev so jo ponovno postavili leta 1988.

Veliki stan na Veliki planini je pastirsko naselje, ki velja za enega redkih ohranjenih naselij te velikosti v Evropi.

Lepa v vseh letnih časih

Po Veliki planini – največji planoti Kamniško-Savinjskih Alp

Zelo rada imam jesen, ko se narava umirja in počasi pripravlja na dolge zimske dni. Preden zapade sneg, nas poboža še s prečudovitimi barvami, ki kar kličejo po potepu po bližnjih hribih in dolinah. S sestro sva pred zimo želeli zlesti še na Konja, vendar je bil s soncem obsijan dan na naši največji pašni planoti prelep, da bi hiteli na približno tri ure oddaljen vrh. Zato sva soboto izkoristili kar za potep po Veliki planini.

Ta obsega Malo, Veliko in Gojsko planino ter Konjščico – običajno prištevamo k planoti tudi Kisovec, Marjanine njive in Dol. V času Avstro-Ogrske je bilo na planini eno največjih pastirskih naselij. V začetku 20. stoletja je bilo na njenih travnatih pobočjih kar sto osem pastirskih stanov, ki so zaradi svoje posebne gradnje še danes zaščitni znak planote. Gre za pastirske koče – domačini jim pravijo »pastirska bajta« ali »pastirski stan« – krite s smrekovimi škodli »šinkli«, pri katerih elipsasta streha sega skoraj do tal. V bližini gostišča Zeleni rob je v prejšnjem stoletju v času tako

Pred gostiščem Zeleni rob nas kašipot usmeri desno v smeri Konjščice in prijetne doline Dol. Razgled na Kamniško-Savinjske Alpe je enkraten.

imenovanega sindikalnega turizma nastalo tudi turistično naselje s približno šestdesetimi kočami, ki so ga v značilnem velikoplaninskem stilu postavili po načrtih

Plečnikovega učenca – arhitekta Vlasta Kopača. Pastirsko naselje običajno zaživi v juniju, ko se na planino vrnejo pastirji. Ker s svojo živino ostanejo na paši vse

do sredine septembra, nas v tem času poleg prave pastirske malice – kislega mleka in žgancev – vabijo tudi na druge domače mlečne dobrote.

Imenitno razgledišče z bogato dediščino

Obsežna travnata pobočja z bogato alpsko floro, kjer ne pasejo bikov, ovac ali konjev, temveč krave in telice, ustvarjajo s kraškimi kotanjami, z vrtačami in s kotlički ter smrekami, z macesni in viharniki enkraten planinski svet. Številne najdbe kažejo, da je Velika planina za obiskovalce zanimiva že od nekdaj. V preteklosti so na planoti kopali železovo rudo in boksit, arheologi pa so pri izkopavanjih našli tudi več kot tri tisoč let stari sekiri in keramiko iz antike in srednjega veka. Med etnografske značilnosti Velike planine štejemo pastirske koče, različne lesene izdelke za vsakdanjo rabo, od žlic,

nožev, zajemalk in ogrinjal za zaščito pred dežjem in posušen hruškasto oblikovan sir, ki mu domačini pravijo trnič. Na planino se lahko iz Kamniške Bistrice

na vrh Šimnovca pripeljemo z žičnico, nato naprej do vrha Gradišča s sedežnico. Iz Zgornje Savinjske doline je čez Podvolovljek visoko speljana gozdna cesta, ki je lahko dostopna, zato obiskovalcev nikoli ne manjka.

Na sprehodu po planoti lahko posedimo v katerem od planinskih domov ali pri kapeli Marije Snežne, lahko se spustimo tudi v Malo in Veliko Vetrnico – v jami, ki ju povezuje naravni most. Na zahodnem robu planote, v bližini Zelenega roba, lahko obiščemo še eno zanimivost – slikovito naravno okno Luknja, ki je nastalo v času, ko se je stena dvajset metrov globokega brezna odprla proti dolini.

Velika planina je vsak dan drugačna, zato jo pohodniki obiskujejo v vseh letnih časih. Poleti jih iz mestnega vrveža privabi zvok kravjih zvoncev, jeseni rumeno rjave trave in orumeneli macesni, pozimi, ko neskončne širjave pobeli sneg, pa v svoje naročje privabi ljubitelje smučanja in pohodnike, ki se radi sprehajajo po snežni belini. Kljub temu da sva bili pozno popoldne že malo utrujeni, sva se pred odhodom domov podali še na Gradišče – najvišjo točko Velike planine. Vpisali sva se v vpisno knjižico in ob razgledni plošči uživali ob pogledu na prelepo verigo Kamniško-Savinjskih Alp.

TP

Na Veliki planini se lahko okrepčamo v enem od treh domov; na sliki Domžalski planinski dom.

Na planoti je veliko kavk; dobre jadralko, ki domujejo tudi v srednji Španiji, Alpah, Pirenejih, na Sardiniji ter v gorah Balkana in severne Grčije, se človeka ne bojijo, še zlasti, če ima s seboj malico ...

»Pibiiip, pibiiip,« je bilo mogoče slišati v zastoju na križišču. Tudi v »peš avtu« je treba upoštevati pravila. Prometna nesreča, ki se nam je vseeno pripetila, je na srečo minila brez hujših posledic.

»Peš avto« na cesti in ježek na krožniku

Na obisk so nas povabili otroci iz Vrtca Dobje

Dragi starši, dedki in babice ter vsi, ki ste že malo pozabili, kako je, če si star dva prstka in še malo. Ko se zapro vrata vrtca, vaš delovni dan ni vse, kar se v tistem trenutku začne. Na drugi strani vrat se zavrti spirala v vzporedni malčkasti svet. Ker so nam vanj prijazno odškrnili vrata, smo lahko bili policisti za kartonaste avtomobile in za posledek smo dobili najslajšega ježka, kar si ga lahko omislite za malico.

Prav na glas je jesen prišumela tudi v Vrtec Dobje. Prišla je na bodicah ježkov, ki v svoj brlog nosijo hruškasto ozimnico, in v krempljicah veвериč, ki v dupline skrivajo svoje lešnike. Jesen je prišla v gumijastih škorenjcih in vabljivih lužah, prikotalilila se je kot storž, ki ga je veter

»Ste slišali ježka, ki nam je pravkar ušel iz zgodbe?«

tako izkoristili na prav poseben način. Igrišče ni bilo več samo igrišče. Spremenilo se je v čisto pravo cesto. Nič ni manjkalo. Niti prometni znaki niti semaforji. Niti policistka. Tokrat z mikrofonom namesto loparčka. »To ni škatla. A ne vidiš, da ima spredaj lučke? Igram se, da vozim avto,« me je poučila Eva. Tudi doma vozi avto. Takrat ati sedi zadaj, mama pa mu dela družbo. Sicer pa lahko avto načeloma vozijo mamice. V izjemnih primerih tudi očki, je dodala Iza. Urška je povedala, da sicer že ima vozniški izpit, ampak dokler še ne doseže pedal z nogami, jo okrog še prevaža ati. Jernej izpita še nima, avto pa vseeno že kar nekaj časa vozi. Marcel in Jakob pa na avtomobile ne dasta kaj prida. Kdor je pravi frajer, vozi traktor. In onadva že vesta, ker imata doma kmetijo. Za razliko od vseh ostalih, ki jima zavidajo do neba. Potem so kartonasti avtomobilčki odpekotali proti garderobi. Tam so si namontirali kolesa na podplate. Kako jim je šlo od nog rolanje, pa je že tema za novo zgodbo.

StO
Foto: SHERPA

U S T V A R J A L N I C A

Modrosti malih bučk

Potrebujete zgodbico o ježku ali pesmico, ki jo znate še iz vrtca, karton, lepilo in časopisni papir. Izrežite ježka iz kartona ali tršega papirja natrgajte časopis za bodice ali ježkovo prtljago. Presenečeni boste, s kakšno potrpežljivostjo bodo malčki pri letu ali dveh lepili papirčke na svojega ježka.

Čas je za malico. Potrebujete polovico hruške in slane palčke. V hruško – ježka – napikajte palčke za bodice in oči. Vse skupaj položite na jesenski list na krožniku. Dober tek!

Dva 8-letnika in 6-letnik skupaj preživljajo počitniški dan. Mama jih skozi okno opazuje, kako na loparju za badminton okrog prenašajo mrtvega krta. Nedolgo zatem izza vrat zasliši enega od starejših fantov:

»Osmrtnica! V žalosti sporočamo, da nas je v starosti ... ne vem točno koliko ... zapustil gospod Krt, stanujoč Obhišna zelenica 1. Pokopali smo ga z vsemi častmi. Naj počiva v miru.«

»Glej, da si boš zdaj temeljito umil roke,« prioritete žalovanja določi mama.

Sine pa izstreli: »Ne, saj pokopavala sta ga onadva. Jaz sem imel samo govor.«

Ko vas bodo naslednjič nasmejale vaše bučke, njihove velike misli delite z nami. Pišite nam na tednik@nt-rc.si s pripisom za Otroški vrtiljak.

ANEKDOTE

Anekdote

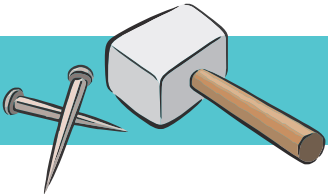
Zagrebska dama je pripeljala svojega sina k skladatelju Ivanu Zajcu (1832–1914) in mu ponosno rekla: »Moj sin je zelo glasbeno nadarjen. Poleg tega ima tudi pričesko kot Beethoven. Prosim, poslušajte, kako igra klavir!«
Zajc je pogledal mladeniča, ki je imel zares bujno pričesko, in ga prosil, naj mu pokaže, kako igra. Ko je mladenič končal, je vzneta mati vprašala skladatelja, kaj naj naredi s sinom. Zajc je ravnodušno odgovoril: »Peljite ga k frizerju!«

Vse za kavo

V enem od celjskih lokalov znajo takole duhovito prodajati črno opojno pijačo.

PIKA NA I

Ne ubili, pravično lovsko uplenili!

Res da se tu in tam kakšen maček in pes celo razume-ta, ampak načeloma te živali raje od daleč pihajo in renčijo druga na drugo. Kot kaže, se imamo približno tako radi tudi novinarji in lovci. Ko smo oni dan nič hudega sluteč iskali neko splošno lovsko pojasnilo, smo očitno naleteli na najbolj nerazpoloženega od vseh »jagrov«. In nam jih je za dober dan napel, da se z novinarji res ne bo pogovarjal, ker ne samo da pojma nimamo, še zanalašč neresnice in laži širimo. Nek novinar si je namreč drznil napisati, da so lovci medveda ubili. Ko pa je vesoljnemu svetu jasno, da ga niso ubili, ampak so ga »pravično lovsko uplenili«. Bomo vedeli za drugič, ampak – če smemo – a je medved zdaj mogoče kaj manj mrtev?!

Spraševali smo vas, kako je ime svetovnjima prvakinjama v iskanju pogrešanih oseb, ki smo ju predstavili v prejšnjem Novem tedniku.
Pravilen odgovor se glasi: Nevenka in Neli.
Med pravnimi odgovori smo izžrebali kupon naročni-ka **Jožeta Lamperja iz Griž**, ki mu bomo poslali brisačo Novega tednika in Radia Celje. Čestitamo.

NAGRADNO VPRAŠANJE

Tudi v tej številki smo zabeležili občinske praznike. Katerih občin?

Ime in priimek

Naslov

Kontaktna telefonska številka

Odgovor

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasni bralec Novega tednika

Udeleženec dovoli organizatorju zbiranje, obdelovanje, uporabo in hranjenje po-sredovanih podatkov skladno z veljavnim Zakonom o varstvu osebnih podatkov.
Kupone z odgovorom pošljite najkasneje do torka, 10. no-vembra, na naslov Novi tednik, Prešernova ulica 19, 3000 Ce-lje. Izžrebanemu nagrajencu bomo podarili brisačo NT&RC.

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje in če se bo tudi nam zdela smešna, jo bomo objavili.

Titanic

Kapitan Titanica je zbral vse potnike in jim po trku z le-deno goro sporočil: »Za vas imam eno slabo in eno dobro novico! Katero želite najprej slišati?«
Potniki: »Povejte najprej slabo!«
Kapitan: »Trčili smo v ledeno goro, ladja se je prelomila, potapljam se, utopili se bomo skoraj vsi!«
Vsi jočejo, nastane panika in zmeda. Eden od potnikov vendarle vpraša kapitana: »In katera je bila tista dobra no-vica?«
»Nominirani smo za 12 oskarjev!«
Še ne ve
Miha: »Prijatelj moj, kako si kaj?«
Jože: »Slabo, zelo slabo, očka sem postal.«
»To je vendar lepo. Čestitam. In kako je kaj Marta?«
»V redu, še ni izvedela.«

Test

14 policistov piše test z enim vprašanjem: »Kateri je naj-hitrejši avto na svetu?« Prvi napiše jaguar, drugi prepisuje od prvega, a ker slabo vidi, napiše januar, tretji prepisuje od drugega in si misli: »Bom malo drugače napisal, da ne bodo vedeli, da sem plonkal.« Napiše februar in tako se nadaljuje do trinajstega, ki napiše december. Za štirinajstega zmanjka mesecev in napiše: »Srečno novo leto!«

Zobotrebci

Savinjčan je odprl gostilno. Zadovoljen se sprehaja med gosti, ki jedo večerjo. Eden od njih mu reče: »Gospod šef, vse je super, le zobotrebecv ni!«
Šef odgovori: »Jih tudi ne bo. Gostje jih mečete na tla, jaz jih pobiram, potem jih polomite in spet jih pobiram ... Ne morem več!«
Ne more
Dedek pride k zdravniku: »Gospod doktor, imam velik problem. Ko se vzbnem na prvo, je še v redu, tudi na drugi ni slabo, na tretji je že težko, na četrto pa ne morem več.«
Zdravnik: »Koliko pa ste stari?«
»Kmalu jih bom imel 76.«
»Jaz jih imam 35 in že po drugi nimam več moči!«
»Gospod doktor, o čem vi govorite?«
»O ženskah!«
»Jaz pa o stopnicah ...«

Štopar

Voznica je ustavila štoparju. Ko je prisedel in sta se že nekaj časa vozila, mu je rekla: »Prosim, če me lahko držite za koleno.« Štopar vpraša, zakaj. Ona: »Veste, sem čisto nova voznica in imam tako občutek, da poleg mene še vedno sedi inštruktor.«
Šalo nam je poslal Nande Jakopič iz Laškega.

177 SUDOKU

					4		3
	8	9					
			3	7	6		
9			6				1
1					5	7	2
4					8		
			5	3			
	5	2	8				
					2		6

Z REŠETA RAZSVETLJENIH NOVINARJEV

»Mal' bo treba počakat'«

Občutek imam, da vse življenje samo čakam. Prav-zaprav čakati moram vse-povsod, kjerkoli sem in ka-morkoli pridem. Katastrofa. Petnajstega v mesecu dobim plačo. Dvajsetega je nimam več, ker jo vso pokurim, saj sem neučakana in si kupim vse, kar rabim za mesec vna-prej. Potem spet čakam do naslednjega nakazila.

Da ne omenjam zdravni-kov. Kličem osebnega zdrav-nika po telefonu z enim sa-mim vprašanjem in čakam celo večnost, da se mi nekdo oglasi. Ker se ne, grem do ambulate in tam trkam, če-prav ne smem, saj tako piše na vratih. Spet čakam skoraj pol ure, saj nihče ne odpre. Vmes me ostali čakajoči ubi-jajo s pogledi, ker oni »pa že čakajo tri ure«. Ko sestra pokliče naslednjega bolnika v ambulanto, se zrinem do vhoda in čakam, ker je pred menoj še nekaj »padalcev«, seveda ima vsak svoje vpra-sanje. Če imam srečo, da mi vrat pred nosom ne zaprejo, vprašam tudi jaz. Če je ni-mam – spet čakam.

V bolnišnici ni nič druga-če. Naročijo me ob 9. uri, a čakam do 13. Ko vstanem in sestro vprašam, kako dolgo bom še morala počak ..., me ta že vmes prekine in odv-rne: »Mal' bo treba počakat'«. Torej čakam, da lahko sploh vprašam, kako dolgo bom še morala čakati.

V lekarni tudi. Tam me predvsem jezi tista intimna črta na tleh. Če bi bila bližje tistemu, ki je že pred oken-cem, bi lahko videla ali sliša-la, koliko zdravil mu morajo izdati, in bi si preračunala, kako dolgo bom čakala.

V službi dobim resda kar veliko dopusta, a ko naredim statistiko, ga polovico pora-bim samo za to, ker si ga mo-ram vzeti, da si uredim zade-ve, kjer povsod samo čakam.

Banke, pošte, uradi? Vse-povsod enako.
Želim plačati položnice, spet čakam, ker so vsi, ki čakajo poleg mene, morali ravno takrat kot jaz priti s kupom položnic in z enakim negodovanjem in pritoževa-njem. Podobno je v trgovini. Najhuje, kar se ti v takšnem

čakajočem razpoloženju zgo-di, je, da sta eno uradniško okence ali ena blagajna še prosta, a tam ni nikogar, ki bi vsem olajšal čakanje.
Prvo, kar naredim, ko pri-dem plačat položnice, je, da pogledam, koliko jih kdo v kateri vrsti drži v rokah. Več položnic pomeni zame daljše čakanje.

Ko sem tako jezna, ker gre vsepovsod tako počasi, grem na kavico, da si opomorem. Sedem za mizo. In kaj? Spet čakam.

Doma ni nič drugače. Še posebej, če kaj obnavljam. Delavci so zgodba zase. Vodovodar, zidar, pleskar, električar. Čakaš jih več te-dnov, ker so vsi zasedeni. Ko pa pridejo, tarnajo, kako ni posla in kako malo je strank. Skratka, že jutraj, ko se zbudim, si rečem, da komaj čakam, da pridem domov iz službe. Ko pridem domov, pa komaj čakam, da grem spat. Tudi vsa opravila vmes so po-vezana s čakanjem. Čakaš, da se skuha, poje, umije, opre, posuši. In če si hrano naročim, ker nerada čakam, da pečica opravi svoje delo, spet čakam dostavo!

Mimogrede, čakam tudi na princa na belem konju in imam občutek, da bom prej konja dočakala kot princa. In če že slučajno najdem princa, bom morala še več mesecev čakati na porod. Groza, ko razmišljam, kako bo naprej. Če bo zveza dobra, potem bom zagotovo čakala trenutke, ko zagotovo ne bo vse tako, kot je treba. Če pa ne bo dobro v zvezi, se bom ločila in spet čakala, da se postopki na sodišču končajo, da bom imela spet mir.

Še ko bom umrla, bom morala čakati na upepelitev. Ampak takrat se vsaj obre-menjevala ne bom.

Po drugi strani, ko gle-dam, kako hitro mi dan mine in kaj vse v dnevu po-storim, pa imam občutek, da sama sebe komaj dohitevam. »Ustavi se, zadihaj, upoča-sni svoj tempo,« mi vedno svetujejo. Videti je, da bom ta nasvet morala upoštevati. Ker sem očitno edina, ki ga še ne.

Neučakana

REŠITEV SUDOKU 176

3	8	9	7	2	1	4	5	6
6	4	5	3	9	8	2	7	1
1	7	2	4	5	6	3	8	9
7	1	3	6	8	9	5	4	2
8	2	4	1	3	5	6	9	7
5	9	6	2	7	4	1	3	8
4	5	7	9	6	2	8	1	3
2	3	8	5	1	7	9	6	4
9	6	1	8	4	3	7	2	5

V Novem tedniku

novice iz
33 občin

Po vodi še vodnjak

Kar se naložb tiče je leto 2015 za šaleške občine zelo uspešno. Kar nekaj so jih v Velenju, Šoštanju in Šmartnem ob Paki pod streho spravili s pomočjo evropskega denarja, med njimi tudi največjo, projekt celovite oskrbe s pitno vodo v Šaleški dolini.

So pa bili v Šoštanju pred dnevi ob odprtju prenovljenega Trga svobode lahko ponosni tudi na to, da so 1,1 milijona evrov, kolikor je bilo treba odšteti za ta dela, uspeli zbrati sami. In ob vseh prej načrtovanih delih, ki so trg spremenili v srečališče, kjer bodo lahko posedali in se družili domačini, denarja ni zmanjkalo tudi za češnjo na torti. Med deli so namreč odkrili ostanke starega Končanovega »štepaha« in ga skupaj s kamni stare ceste proti usnjarni obnovili in uredili enega najprijetnejših kotičkov trga.

IS, foto: GrupA

Šalečani so v takšni (in malo dopolnjeni) zasedbi letos sedeli že večkrat. Glede na to, da je odprtju prenovljenega šoštanjskega Trga svobode v sosednjem Šmartnem ob Paki sledilo praznovanje občinskega praznika, je župan Janko Kopušar (skrajno desno) pozorno spremljal veselje sosedov. Z leve: župan Darko Menih, podžupan Viktor Drev, monsijor naddekan Jože Primožič in Marija Anžej, ki je v šoštanjski občinski upravi odgovorna za investicije in razvoj, sledi pa malo bolj zamišljena trojica iz JP Komunala Velenje: direktor Uroš Rotnik ter Stanislava Špegelj in Tomaž Prasnic, ki sta nadzorovala obnovo trga.

O jeziku in kulturi

Osrednja proslava ob dnevu reformacije je bila letos v celjskem Slovenskem ljudskem gledališču. Pripravilo jo je Slovensko protestantsko društvo Primoža Trubarja in ker jo je prenašala televizija, v prvih vrstah ni manjkalo pomembnih ljudi.

TS, foto: SHERPA

Po prireditvi so pokramljali in nazdravili kulturnik Lenart Horvatič, mestni svetnik Branko Verdev in nekdanji ravnatelj I. gimnazije v Celju Jože Zupančič. Gotovo je beseda tekla o o slišanih recitacijah, ki so med drugim opozorile na medel odnos »lubih« Slovencev do svojega jezika, kulturne dediščine in države.

Luko Marcena poznamo kot vsestranskega ustvarjalca in kot režiserja v Hiši kulture Celje. Kot biljeter v celjskem gledališču srečuje pisano družino ljudi. Ob nedavni proslavi mu je vstopnico morala pokazati tudi naša nekdanja premierka Alenka Bratušek.

Med znanimi nastopajočimi, kot so Nude, Gadi, F&B Acrobatics, je bila tudi Kataya (na sliki).

Pomagali dvema družinama

Dijaki Gimnazije Celje – Center so skupaj z Interact klubom Celje in Društvom GCC tudi letos pred počitnicami pripravili tradicionalni dobredelni koncert. Mlade je ganila zgodba Zale in Loti, ki se spopadata s cerebralno paralizo. Denar so zbirali učitelji, dijaki, starši, pokrovitelji in številni gostje, ki so prišli na koncert ter zbrali več kot 3.500 evrov, s katerimi bosta obe družini lažje krili stroške dragih terapij v tujini.

NC, foto: GCC

Cekinček več za avtogram

V Šaleški dolini se pridruša-jo nad »ljubljsko vladavino v obliki HSE«, zaradi katere menda ni več pravega posluha za šport, kulturo, gasilce in še kakšno pristočno dejavnost v dolini. Blaž Košorok pravi, da so leta debelih krav pač minila, da pa bodo še vedno odvezali mošnjo. Da bi jo na HSE še bolj, pa bi morda športni klubi in druga društva v šaleških občinah namesto godrnjanja raje uporabili bolj prefinjene prijeme. Gospod z metuljčkom ima očitno rad žoge, ampak ne navadnih, pač pa takšne s podpisi. Torej, nogometaši Rudarja, košarkarji Elektre in drugi, kaj še čakate, pisala v roke!

RG, foto: GrupA

